

Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální

Školní vzdělávací program byl vytvořen dle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání

Základní škola speciální – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

SIP - Spolupráce, Integrace, Přátelství

Dětský domov, Základní škola praktická, Praktická škola, Školní jídelna
a Školní družina, Duchcov, Školní 1,
příspěvková organizace

Obsah:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
Úplnost a velikost školy	5
Historie školy	7
Charakteristika školy	7
Materiálně technické vybavení školy	8
Charakteristika pedagogického sboru.....	8
Charakteristika žáků	8
Charakteristika spolupráce s rodiči a jinými subjekty.....	8
Projektové vyučování, projektové dny a mezinárodní spolupráce	9
Zdravověda	9
Ochrana člověka ve spolupráci s Policií ČR	9
Den dětí.....	9
Sběr druhotných surovin	9
Den stromu	9
Den Země.....	9
Den Evropy	9
Možnosti a aktivity školy	10
ZÁKLADY INFORMATIKY	10
EKOLOGIE	10
PREVENCE RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ - MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM	10
Zájmové kroužky	10
ZK VÝTVARNÝ	10
ZK KERAMICKÝ.....	10
ZK SPORTOVNÍ	10
ZK HUDEBNÍ A PĚVECKÝ.....	11
ZK ŠITÍ	11
ZK VAŘENÍ.....	11
ZK TANEČNÍ.....	11
ZK NĚMECKÉHO JAZYKA.....	11
ZK EKOLOGICKÝ.....	11
Terapie.....	11
POZITIVNÍ PŮSOBNÍ DOTEKU	11
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	12
I. Zaměření školy	12
A. ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRAKTICKÁ	12
B. ZÁKLADNÍ ŠKOLA SPECIÁLNÍ	12
C. PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ	13
II. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
A. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM	14
B. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM.....	14
C. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM.....	14
III. Výchovné a vzdělávací strategie	15
1. ŠVP JE PŘIPRAVEN A VYPRACOVÁN TAK, ABY	15
2. ZAJIŠTĚNÍ KVALITNÍHO PEDAGOGICKÉHO PŮSOBNÍ NA ŽÁKY	15
3. PODPORA ZÁJMOVÉ ČINNOSTI ŽÁKŮ	16
4. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ (PREVENCE ZÁVISLOSTÍ, KRIMINALITY, ŠIKANY)	16
5. DOCHÁZKA ŽÁKŮ DO ŠKOLY	16
6. VOLBA POVOLÁNÍ.....	16
7. SPOLUPRÁCE S RODIČI	16

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	17
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA.....	17
4. UČEBNÍ PLÁN.....	24
Rámcový učební plán	24
POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	Chyba! Záložka není definována.
5. UČEBNÍ OSNOVY.....	27
Vyučovací předmět: Jazyková výchova	27
Vyučovací předmět: Jazyková výchova	49
Vyučovací předmět: Matematika.....	69
Vyučovací předmět: Matematika.....	72
Vyučovací předmět: Informatika.....	95
Vyučovací předmět: Prvouka.....	105
Vyučovací předmět: Vlastivěda	119
Vyučovací předmět: Přírodověda	131
Vyučovací předmět: Hudební výchova.....	143
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova	156
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví.....	170
Vyučovací předmět: Tělesná výchova	177
Vyučovací předmět: Tělesná výchova	192
Vyučovací předmět: Pracovní výchova	202
Vyučovací předmět: Pracovní výchova	211
6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	218
Pravidla hodnocení žáků:	218
Hodnocení žáků na vysvědčení.....	220
KRITÉRIA PRO KLASIFIKACI CHOVÁNÍ:	220
KRITÉRIA PRO KLASIFIKACI:	220
KRITÉRIA PRO KLASIFIKACI:	221
Slovní hodnocení.....	222
PRAVIDLA PRO SLOVNÍ HODNOCENÍ	222
Výchovná opatření	225
7. VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	226
Oblasti vlastního hodnocení	226
Cíle a kritéria vlastního hodnocení.....	226
Nástroje vlastního hodnocení	226
Časové rozložení vlastního hodnocení	227

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:	ŠVP pro obor vzdělávání základní škola speciální SIP		
Předkladatel:	Dětský Domov, Základní škola praktická, Praktická škola, Školní jídelna a Školní družina, Duchcov, Školní 1, příspěvková organizace		
Adresa školy:	Školní 1, 419 01 Duchcov		
Odloučené pracoviště:	Hrdlovská 343, 419 01 Duchcov		
Ředitel:	Mgr. Blanka Stádníková		
Kontakt na zařízení:	telefon:	417835324	
	fax:	417834002	
	e-mail:	sekretariat@ddzsduchcov.cz	
Právní forma:	příspěvková organizace		
Identifikátor zařízení:	600 023 711		
IČO:	61 515 582		
Zřizovatel školy:	Ústecký kraj	IČO: 70 892 156	
	Velká Hradební 3118/48		
	400 01 Ústí nad Labem		
Kontakt na zřizovatele:	telefon:	475657111	
	fax:	475200245	
	e-mail:	urad@kr-ustecky.cz	
Datum zřízení školy:	rok 1950		
Datum zařazení do sítě:	23. 5. 1996		
Datum poslední aktualizace v síti:	19. 6. 2012		

Školní vzdělávací program byl vytvořen podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální - VÚP Praha 2008.

Školní vzdělávací program byl schválen Školskou radou dne 28. 5. 2010.

Platnost tohoto dokumentu je od 1. 9. 2010

V Duchově 1. 9. 2010

Ředitelka: Mgr. Blanka Stádníková

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Součásti zařízení	Kapacita	IZO
Dětský domov	73	110 000 063
Základní škola praktická	185	108 019 608
Základní škola speciální	28	108 019 608
Praktická škola	24	110 036 026
Školní jídelna	neuvádí se	102 689 989
Školní družina	16	110 003 071

Jsme úplnou školou základní školy praktické, základní školy speciální a praktické školy dvouleté. Nacházíme se v centru města Duchova, jsme v blízkosti a dosažitelnosti autobusové i vlakové dopravy.

Škola má kapacitu 185 žáků; 157 žáků základní školy praktické, 28 žáků základní školy speciální a 24 studentů praktické školy.

Výuka probíhá podle těchto vzdělávacích programů:

Výuka do 1. 9. 2007 probíhala podle vzdělávacích programů:

Základní škola praktická - Vzdělávací program zvláštní školy /MŠMT ČR č. j. 22 980/97-22 s platností od 1. 9. 1997/

Výuka od 1. 9. 2007 probíhá souběžně podle stávajícího vzdělávacího programu a ŠVP EMIL:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání - ŠVP 2539/2007 ze dne 22. 8. 2007 - EMIL, s platností od 1. 9. 2007

Výuka nadále probíhá podle vzdělávacího programu:

Praktická škola dvouletá - Vzdělávací program Praktická škola č. j. 16735/93 - 24 s platností od 14. 5. 1993

Výuka do 1. 9. 2010 probíhala podle vzdělávacího programu:

Základní škola speciální - Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy /MŠMT ČR č. j. 24 035/97 - 22 s platností od 1. 9. 1997/

Výuka od 1. 9. 2010 probíhá souběžně podle stávajícího vzdělávacího programu a ŠVP SIP

Školní vzdělávací program pro obor vzdělání základní škola speciální - ŠVP 934/2010 ze dne 12. 7. 2010 - SIP, s platností od 1. 9. 2010

Historie školy

Historie a vznik naší školy sahá až ke konci druhé světové války. Do českého pohraničí se vraceli lidé, opět se osídlují pohraniční města a s nimi se vrací život i do Duchova. Po dlouhé době zde opět zaznívá radostný smích dětí i ostatních lidí. Otevírají se zde nové české školy. A zde vidíme první zmínky o zvláštní škole v Duchcově. První zápis ve školní kronice informuje o jednání komise ONV v Duchcově z 21. 6. 1946 o dětech vyžadujících zvláštní péči. Rozhodnutím komise bylo v tomto roce vřazeno do pomocné třídy v Duchcově celkem 14 dětí. Třída byla otevřena 1. 9. 1946 v dívčí obecné škole a prvním učitelem se stal Karel Saidl. Trvání této třídy však mělo krátkou historii. Ve velice krátkém čase byla třída rozpuštěna do ostatních tříd. Takto se třída opakovaně otvírala a rozpouštěla ještě několikrát. Mezi další průkopníky obtížné práce s dětmi vyžadující zvláštní péči se zařadila p. učitelka Růžena Fuksová - Dvořáková, v roce 1948 se práce ujal p. učitel Jan Holub a František Broukal a po nich mnoho dalších obětavých lidí. Nelze je zde všechny jmenovat, protože jich byla dlouhá řada.

První vlastní budovu dostala naše škola až v roce 1951. Pro nedostatek místa v budově 2. národní školy jí byly přiděleny nevyhovující místnosti, a tak ve šk. r. 1951-52 se stěhuje do vlastní budovy a ředitelem nové školy se stal František Broukal. Ani ta však nestačí požadavkům školy a ta se znovu stěhuje. V r. 1955 odchází ředitel Broukal a na jeho místo nastupuje nový ředitel Jan Vodička. I on se potýká s nevyhovujícími prostory. Do budovy zatéká, všude je neodstranitelné vlhko a plíseň. Škola se nově stěhuje do budovy „Na Slovanech“ a zde setrvává až do r. 1960. Protože se do dosavadní budovy školy stěhuje nová osmiletka, zvláštní škola se musí opět přestěhovat, tentokrát do prostor na zámku. Škola se stěhovala ještě několikrát a v současné budově jsme od roku 1966. Za zmínku jistě stojí i to, že od r. 1960 je zřízen při škole dětský domov. Na kvalitě péče o děti vyžadující zvláštní péči se nezapomenutelně zapsal ředitel J. Vodička, který v r. 1974 odešel do důchodu a na jeho místo nastupuje Jaroslav Kocourek, který setrval ve své funkci až do své smrti 1989. Na krátkou dobu se stává ředitelkou Hana Klimešová. Po událostech v r. 1989 se od 1. 7. 1990 stává ředitelem Jan Srp. I on se velikou měrou zasloužil o rozvoj péče o děti s mentálním postižením. Školu úspěšně vedl až do své smrti v roce 2005. Po Janu Srpovi nastupuje do funkce ředitelka Mgr. Blanka Stádníková.

Charakteristika školy

Dětský domov, Základní škola Praktická, Praktická škola, Školní jídelna a Školní družina v Duchově má, svou dlouholetou tradici. Škola vznikla v roce 1946, v roce 1960 byl zřízen dětský domov. Od roku 1997 je součástí školy praktická škola dvouletá a od 1. 11. 2007 také základní škola speciální. Zařízení patří dvě budovy.

Dětský domov, Základní škola Praktická, Praktická škola, Školní jídelna a Školní družina je školské zařízení s právní subjektivitou zřizované Krajským úřadem Ústeckého kraje. Činnost je vymezena školskými zákony a předpisy. Jedná se o zařízení, které má svá specifika. Je složené z několika součástí: základní škola praktická (kapacita 185), základní škola speciální (kapacita 28), praktická škola (kapacita 24), dětský domov (kapacita 73), školní družina (kapacita 16), školní jídelna.

Zařízení prošlo mnoha změnami včetně změn názvů, ale podstata, kterou je péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, a to konkrétně péče o žáky se zdravotním postižením, zůstala zachována. Na rozvoj mají mimo jiné také vliv místní a regionální specifika. Duchcov patří mezi města s největší mírou nezaměstnanosti v rámci okresu Teplice. V oblasti je velmi málo pracovních příležitostí. Z posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 vyplývá, že v Duchcově a okolí je nízká vzdělanostní úroveň obyvatelstva. V regionu byl rozšířen převážně těžký průmysl, který

potřeboval pracovní sílu s minimálním vzděláním. Tento fakt ovlivňuje vzdělanostní strukturu i v současné době. Z této skutečnosti vyplývá, že je velmi důležité v žácích i rodičích vytvářet a upevňovat vědomí důležitosti vzdělání. Je nutné vést žáky k odpovědnému rozhodování o volbě profesní dráhy.

Materiálně technické vybavení školy

Budova školy má světlé, čisté a estetické prostory. Na celkovém vzhledu školy se podílejí žáci a učitelé sami. Prostory pro výuku jsou podle platných hygienických norem, každá třída má svou kmenovou učebnu, máme učebnu počítačů, hudební výchovy, audiovizuální techniky, dvě interaktivní tabule. Dále pak keramickou dílnu, kovo dílnu, dřevo dílnu, školní kuchyň, dílnu šití, posilovnu, prostornou tělocvičnu, jejíž součástí je i hygienické zázemí - samostatné sprchy a WC. V prostorách školy je hřiště s možností využití v hodinách Tv i na mimoškolní činnosti. V době přestávek mohou žáci využívat PC instalované ve třídách. Žáci i učitelé mohou využívat služeb školní jídelny. Pro žáky s pohybovými vadami, s těžkými vadami zraku a sluchu, je nezbytná a úzká spolupráce s rodiči a odborným pracovištěm, abychom zajistili optimální prostředí, speciální pomůcky, metody a formy výchovné práce.

V rámci rekonstrukce se připravuje změna technického zabezpečení učitelů, nová sborovna je v současné době před dokončením. Stávající sborovna je v dnešní době již nevyhovující. Také připravujeme místnost pro nenáročné pohybové a relaxační aktivity dětí. Učitelé mají možnost přístupu na internet v učebně PC i ve sborovně bez omezení, mají možnost využít učitelské knihovny, která je velmi dobře vybavená a průběžně je doplňována novými tituly.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 28 učitelů, z toho 9 kvalifikovaných. V současné době si vzdělání ke kvalifikaci doplňuje celkem 5 pedagogických pracovníků. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence, metodik informačních a komunikačních technologií, 2 koordinátoři environmentální výchovy a asistent pedagoga.

Charakteristika žáků

Vzdělávání žáci jsou z Dětského domova a dále z Duchova a přilehlých měst a vesnic - např. Želénky, Osek, Košťany, Hrob, Lahošť, Bílina. Vzdělávání jsou žáci s lehkým a středně těžkým mentálním postižením.

Charakteristika spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Spolupráce s rodiči se neustále vyvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím nebo ve stanovených konzultačních hodinách, v době třídních schůzek či v době akcí pořádaných pro veřejnost - vánoční výstava, velikonoční výstava, školní akademie a jiné. Při škole pracuje Školská rada, jejímž cílem je dobrá spolupráce mezi školou, městem a rodiči.

Úzce spolupracujeme s městem Duchcov a jeho představiteli, zajišťujeme kulturní pěvecké vystoupení našich žáků na Casanovských slavnostech, Květinových dnech v Teplicích, prezentujeme

se v místním tisku, připravujeme výstavky výtvarných prací našich dětí i pro občany města, spolupracujeme s PPP Teplice, DDM Duchcov, DK Duchcov, Policií ČR, Městskou policií a jiné.

Projektové vyučování, projektové dny a mezinárodní spolupráce

Zařazujeme do výchovně vzdělávacího procesu projektové vyučování a projektové dny, a to ve všech třídách naší školy. Zpracováváme touto formou témata:

Zdravověda

Ošetření drobných poranění, zástava krváčení a znehybnění zlomenin. Spolupráce se Střední zdravotnickou školou. Studenti zajišťují nejenom odborné vedení a radu při ošetřování různých druhů poranění ale i autentičnost situace s odborně namaskovanými figuranty.

Ochrana člověka ve spolupráci s Policií ČR

„Neštěstí není náhoda“ - předcházení nehod v různých životních situacích. Policie ČR zajišťuje besedu s ukázkou výcviku policejních služebních psů, ukázkou techniky, informuje o své práci.

Den dětí

„Kdo si hraje, nezlobí“ - studenti praktické školy každoročně připravují Den dětí, Mikulášskou nadílku - akce, kde si sami vyzkouší, jak náročné je připravit program pro druhé. Reakce samotných „žakovských lektorů“, učitelů i ostatních žáků jsou velmi kladné.

Sběr druhotných surovin

Každoročně škola v rámci environmentální výchovy vyhlašuje soutěž pro všechny ročníky základní školy praktické, základní školy speciální i praktické školy ve sběru druhotných surovin. Soutěž probíhá v průběhu celého roku a na konci školního roku jsou vyhodnoceny nejlepší kolektivy. Žáci zajišťují sběr a jeho uskladnění, učí se ekologicky myslet i jednat.

Den stromu

Žáci si rozšiřují poznatky o stromech v přírodě, v nejbližším okolí, poznávají a pojmenovávají stromy, určují jednotlivé druhy stromů podle listů, květů, plodů, kůry. Zjišťují význam a užitek stromů.

Den Země

Globální ochrana přírody - přírodních zdrojů, života na zemi. Význam a ochrana ovzduší, vodních zdrojů, půdy, rostlin a živočichů.

Den Evropy

Seznamování žáků se státy Evropské unie: názvy členských států, státní vlajky, hlavní města, charakteristické rysy jednotlivých států EU.

Projektové dny mají pozitivní účinek na všechny žáky školy, protože mají možnost si spoustu věcí vyzkoušet sami na sobě, zdokonalují se ve svých dovednostech a rozšiřují své znalosti. Tímto

způsobem ve vyučování získávají žáci velmi cenné vědomosti, schopnosti a zkušenosti do praktického života. Do budoucna hodláme jednotlivá stávající témata rozšiřovat a zároveň stavět zajímavá a nová témata pro celkový rozvoj osobnosti našich žáků. Projektové dny mají prožitkový význam jak ze strany žáků, tak i učitelů.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce se v současné době na naší škole nerealizuje, ale případné spolupráci se v žádném případě bránit nebudeme.

Možnosti a aktivity školy

Základy informatiky

Žáci ZŠP, žáci ZŠS a žáci PrŠ se pravidelně učí základům obsluhy a práce s počítačem. Cílem je, aby žáci získali praktické dovednosti hlavně ve výukových programech, při práci na internetu a naučili se využívat možností, které internet žákům poskytuje.

Ekologie

Ve vzdělávacích oblastech Člověk a svět práce a Člověk a příroda se žáci zabývají poznáváním živé a neživé přírody formou her, diskusí nad tématy a zpracováváním pracovních listů. Část výuky je realizována formou terénních praktik na školní zahradě a v přilehlém okolí.

Prevence rizikové chování - minimální preventivní program

Ve všech třídách je pracováno podle minimálního preventivního programu s využitím učiva všech vzdělávacích oblastí, zejména však ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Důraz je kladen především na vzájemnou důvěru - vědomí, že pokud má žák problém, může ve škole přijít za kýmkoliv.

Zájmové kroužky

ZK výtvarný

Na škole má již dlouholetou tradici. Kromě známých technik poznávají žáci i některé nové a netradiční techniky jakými jsou například - kombinované techniky, vytváření prostorových objektů a plastik i techniky z oblasti grafiky jako např. suchá jehla, linoryt, atd. Výtvarná díla pak putují na různé soutěže a výstavy nebo zdobí školu.

ZK keramický

Žáci si zde vyzkoušejí práci z keramického plátu, figurální tvorbu, glazování, burelování, modelování až po stavbu objektů. Velkým přínosem pro žáky je procvičování jemné motoriky a vytváření estetického cítění.

ZK sportovní

Je zaměřen hlavně na zvýšení fyzické kondice žáků a pohybové aktivity. Výhodou je, že můžeme využívat hřiště a tělocvičnu naší školy.

ZK hudební a pěvecký

Je určen hlavně pro ty žáky, kteří mají zájem o hru na hudební nástroj a zpěv. V rámci aktivit kroužku zajišťují žáci například účast na Casanovských slavnostech v Duchcově, Květinových dnech v Teplicích, školní akademii, vánočních besídkách aj.

ZK šití

Je určen hlavně pro ty žáky, kteří mají zájem o práci na šicím stroji. Jedná se o předprofesní přípravu žáků. Žáci se učí vytvořit jednoduchý střih, stříhat, ušít si jednoduchý model.

ZK vaření

Žáci, kteří navštěvují kroužek vaření, mají zájem o základní přípravu jídla a jeho servírování. Jedná o velice důležitou činnost pro jejich soběstačnost.

ZK taneční

V rámci aktivit kroužku se rozvíjejí pohybové schopnosti žáků, učí se základním prvkům společenského chování. Zajišťují například účast na školní akademii aj.

ZK německého jazyka

Je určen hlavně pro ty žáky, kteří mají zájem se dál vzdělávat i mimo školu. V rámci kroužku se žáci učí základům cizího jazyka.

ZK ekologický

Je určen pro žáky se zájmem o přírodu a ochranu životního prostředí.

ZK zdravotní tělesná výchova

Žáci mají možnost v případě potřeby navštěvovat kroužek zdravotní tělesné výchovy. Je určen zejména pro žáky, kteří mají problémy s držením těla (skoliotické držení těla, kulatá záda apod.) Kromě vyrovnávacích cviků, které je vhodné provádět pravidelně také doma, jsou pak žákům ukázány i speciální cviky, které odpovídají individuálním potřebám každého z nich. Jako vhodná pomůcka je využíván při cvičení také overball.

Terapie

Pozitivní působení doteku

Vzhledem k tomu, že ve škole jsou vzděláváni žáci s lehkou a se středně těžkou mentální retardací, je žákům individuálně nabízena dotyková terapie a aromaterapie, které příznivě ovlivňují celkovou psychiku žáků. Vedou ke zklidnění, relaxaci, uvolnění a stimulaci jednotlivých svalových skupin, odstraňují stres a napětí a přispívají k příjemnému prožitku z doteku.

3. Charakteristika ŠVP

I. Zaměření školy

Škola je určena přednostně pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedná se o žáky se zdravotním postižením – lehké mentální postižení, střední mentální postižení.

Psychologická a pedagogická vyšetření našich žáků zajišťujeme ve spolupráci s PPP a SPC, kde také konzultujeme případné problémy. Odborníci vyšetřují žáky, poskytují pedagogům i rodičům odbornou pomoc.

Na škole pracuje Školská rada.

A. Základní škola praktická

Na základní škole praktické jsou vzděláváni žáci s lehkým mentálním postižením. Výchovně vzdělávací práce je zaměřena na celkový rozvoj osobnosti žáka, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků potřebných k uplatnění žáků v praktickém životě. Cílem je vybavit je vším potřebným pro další vzdělávání na školách poskytující střední vzdělávání.

Učitelé využívají aktivního tvořivého vyučování zaměřeného na zvyšování samostatnosti žáků. Podle schopností a zájmu jednotlivých žáků upravují učivo - obsah buď rozšíří, nebo naopak zredukuje tak, aby každé dítě zažívalo ve škole úspěch. Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním jsou uplatňovány speciálně pedagogické postupy a alternativní metody, což vyžaduje odbornou připravenost pedagogických pracovníků. Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je důležité zabezpečit potřebné podmínky, volit vhodné přístupy a vytvářet ve třídě i ve škole příznivé společenské klima.

B. Základní škola speciální

Součástí školy jsou i třídy pro žáky se středně těžkým mentálním postižením. Pro tyto žáky je charakteristické individuální vyučování - pro každého žáka je stanoven individuální vzdělávací program. Vzhledem k jejich postižení je výchovně vzdělávací činnost zaměřena především na rozvoj komunikačních dovedností, na rozvíjení samostatnosti, soběstačnosti, cílem je naučit základům sebeobsluhy tak, aby se v co nejvyšší možné míře mohli zapojit do společnosti. Učitelé zde pracují různými alternativními formami vyučování, využívají kompenzační a stimulační pomůcky. Úkolem pedagogů je u žáků rozvíjet jejich estetické cítění, vyhledávat a rozvíjet jejich zájmy, zejména v oblasti hudební, výtvarné a pracovní.

K úspěšnému průběhu vyučování chybí vhodné prostorové vybavení. Kromě učebny by měla každá třída mít k dispozici ještě jednu malou místnost, kterou by využívala k individuální práci se žáky, ke cvičení, k relaxaci a odpočinku. Prozatím tento problém řešíme oddychovým koutkem v každé třídě. Třídy jsou vybaveny vhodným a účelným zařízením - nábytkem i jinými pomůckami.

C. Praktická škola dvouletá

Pro praktickou školu jsou k dispozici samostatné učebny. Žáci pracují také ve školní kuchyňce, na školní zahradě a v dílnách. Studium je určeno dívkám i chlapcům, kteří ukončili povinnou školní docházku. Cílem je umožnit žákům získat základní vědomosti, dovednosti a návyky pro výkon jednoduchých činností v oblastech praktického života.

II. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Výuka žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v základní škole speciální probíhá podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění a v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Podpůrnými opatřeními při speciálním vzdělávání se pro účely této vyhlášky rozumí využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, zajištění služeb asistenta pedagoga, snížení počtu žáků ve třídě, oddělení, studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

A. Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním

Jedná se o žáky se zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí nebo lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni základní školy formou individuální integrace. Žáci se budou vzdělávat podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou tvořeny speciálním pedagogem na základě doporučení praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře nebo dalšího odborníka. Důležitá je spolupráce s rodinou, individuální péče pedagogů i zájem a pochopení spolužáků. Žákům dlouhodobě nemocným pomáháme zařadit se zpět do kolektivu, poskytujeme individuální konzultace, pomáháme s pochopením učební látky, respektujeme časový prostor potřebný na rekonvalescenci. Učitel musí ostatní žáky na přítomnost takového spolužáka předem připravit, stanovit pravidla chování a způsob komunikace ve třídě.

B. Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním

Výuka těchto žáků probíhá ve všech třídách na 1. a 2. stupni základní školy. Skupinu dle zákona tvoří žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy; s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu. Část žáků naší školy je umístěna v dětském domově. Mezi školou a domovem panuje úzká spolupráce, učitelé řeší vše s vychovateli, vedoucí vychovatelkou a sociální pracovníci dětského domova. Při práci s těmito žáky využíváme též znalostí a zkušeností výchovného poradce a metodika primární prevence. Všichni naši pedagogičtí pracovníci se vzdělávají v oblasti multikultury, proto lépe chápou různé zvyky, tradice i zvláštnosti jiného etnika. Zvláštní pozornost věnujeme předcházení jakéhokoliv diskriminačního jednání z důvodu etnicity, národnostní příslušnosti, náboženského vyznání, sociálního či ekonomického statusu.

C. Vzdělávání žáků s kombinovaným postižením

Pedagogická činnost s uvedeným okruhem zdravotně postižených osob je velmi náročná a vyžaduje vysokou míru odbornosti a vytváření optimálních podmínek. Žáci s těžkým (mentálním) postižením a souběžným postižením více vadami vykazují často poruchy motoriky, komunikačních schopností a jiná zdravotní omezení. U těchto žáků je nutné, aby se vzdělávali na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu (RVP ZŠS, druhá úroveň, 2008). Charakteristické je individualizované vzdělávání. Vzdělávání má jiný obsah, využívá odlišné metody práce a vyžaduje speciálně upravené podmínky. Při vzdělávání se využívají alternativní a augmentativní komunikační systémy. Obsah vzdělávání je doplněn o relaxační činnosti a rehabilitační tělesnou výchovu nebo alespoň o prvky rehabilitační tělesné výchovy.

III. Výchovné a vzdělávací strategie

Základní škola speciální - vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením

1. ŠVP je připraven a vypracován tak, aby

- vycházel z RVP ZŠS, respektoval školské zákony, odpovídal potřebám žáků se zdravotním postižením, respektoval sníženou úroveň rozumových schopností žáků, respektoval fyzické a pracovní předpoklady žáků
- stanovil základní vzdělávací úroveň školy
- vedl žáky řešit samostatně i společně problémové úlohy, současně žákovi vytváříme prostor pro kreativní vytváření vlastních cílů a projektů, které bude schopen zvládnutými postupy realizovat
- vedl žáky ke zvládnutí čtení s porozuměním v mateřském jazyce, schopnost otevřeně komunikovat, diskutovat
- vedl žáka k schopnostem vyhledávat, analyzovat a účelně využívat informace z různých zdrojů tak, aby motivovaly žáka k touze po sebevzdělávání
- vedl žáky ke společnému vytváření bezpečné, zdravé atmosféry ve třídě a ve škole
- vedl žáky k osvojení dovedností a návyků potřebných pro životní praxi z nejrůznějších oblastí, jako například řešení základních ekonomických situací, nebo například zkoumají stav životního prostředí a hledají cesty ke zlepšení, apod.
- vedl žáky k vzájemnému učení a spolupráci žáků různého věku
- vedl žáky k možnosti pohybových aktivit, relaxaci a seberealizaci v určitém zájmu žáka
- podporoval přípravu na společenské a pracovní uplatnění
- vedl žáky ke zdravému životnímu stylu
- vedl k toleranci a ohleduplnosti k ostatním lidem
- vytvářel kladné hodnoty, vědomí práv a povinností občanů
- do přípravy a průběžného hodnocení ŠVP zainteresovat všechny zúčastněné, všechny pedagogy

2. Zajištění kvalitního pedagogického působení na žáky

- vždy s ohledem na úroveň rozumových schopností a dovedností, důsledně uplatňovat individuální přístup, využívat moderních metod a forem práce ve vyučování
- zvýšit podíl samostatné práce žáků, vést žáky k samostatnému řešení úkolů, učit žáky pracovat s informacemi, umět jich dále využívat, vytvářet komunikační dovednosti žáků
- prohlubovat počítačovou gramotnost žáků - plně využívat počítačové učebny, zajistit další potřebné vybavení, dostatek výukových programů, využívat internetu jako zdroje informací
- propojit vyučování s praxí, podporovat řešení praktických úkolů, využívat exkurzí
- využívat všech dostupných moderních pomůcek ke zvýšení názornosti vyučování
- vytvářet u žáků schopnost spolupráce, vést k týmové práci, vést k porozumění druhých
- vhodným způsobem formovat hodnotovou orientaci žáků, klást důraz na čestnost, pracovitost, kamarádství a na další kladné hodnoty
- dbát na estetickou výchovu, vést žáky ke spoluúčasti na výzdobě školy, podporovat výtvarné soutěže, využít tradic svátků (Vánoce, Velikonoce apod.), pravidelně realizovat výstavky žákovských prací

- důraz klást na výuku pracovního vyučování, žáci po absolvování školy budou pracovat především manuálně, k těmto účelům plně využívat stávajících dílen
- při hodnocení brát v úvahu individuální zvláštnosti žáků, převažovat by mělo pozitivní hodnocení, dát dětem možnost zažít radost, prožít úspěch
- vytvářet a upevňovat uvědomělou kázeň především vlastním příkladem a důsledností pedagogické práce
- vést ke zdravému životnímu stylu, vzhledem k mentalitě žáků a sociokulturnímu prostředí, ze kterého pocházejí, je učit zásadám osobní hygieny, podporovat prevenci nemocí

3. Podpora zájmové činnosti žáků

- realizovat zájmové kroužky pro žáky (výtvarné, sportovní, hudební, taneční apod.)

4. Prevence rizikového chování (prevence závislostí, kriminality, šikany)

- zajistit informovanost, umožnit kontakt s odborníky, realizovat besedy
- plně využívat školního metodika prevence, spolupracovat s policií, K centrem a dalšími institucemi
- učit žáky trávit svůj volný čas formou aktivního odpočinku, rozvíjet a podporovat zájmovou činnost - to vše jako protipól drogám, kouření, kriminalitě
- budovat klidnou, přátelskou atmosféru, odstraňovat projevy šikany, pracovat s iniciátorem i obětí šikany

5. Docházka žáků do školy

- soustavně sledovat docházku žáků do školy, spolupracovat s rodiči, zvat zákonné zástupce na rodičovská sdružení
- spolupracovat s orgány sociálně - právní ochrany dětí
- snažit se v žácích vzbudit zájem o školu, vytvářet uvědomění důležitosti vzdělání

6. Volba povolání

- výchovu k volbě povolání zařazovat od 7. ročníků, začlenit do vzdělávací oblasti jako je Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce
- úzce spolupracovat s rodiči a dostatečně je informovat, podávat informace o vhodných učebních oborech, naučit orientovat se v informačních zdrojích, vést žáky i rodiče k vědomí odpovědnosti za volbu profesní dráhy
- účastnit se akcí pořádaných úřadem práce, realizovat exkurze, využívat dnů otevřených dveří ve středních školách, využívat nabídek středních škol
- využívat možnosti vzdělání v praktické škole

7. Spolupráce s rodiči

- rodiče považovat za prvořadé partnery při výchově a vzdělání, pravidelně konat třídní schůzky, třídní učitele vést k pečlivé přípravě na schůzky, omezovat formálnost setkání, poskytovat rodičům objektivní informace
- realizovat společné soutěže dětí a rodičů

Průřezová témata	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník
Výchova demokratického občana 6.2.						
Občanská společnost a škola	Pr, Jv	Pr, Jv	Pr, Jv	Pr, Jv	Pr, Jv	Pr, Jv
Občan, občanská společnost a stát	Hv, Vv, Jv, Pr, Tv	Hv, Vv, Jv, Pr, Tv	Hv, Vv, Jv, Pr, Tv	Hv, Vv, Jv, Pr, Tv	Hv, Vv, Jv, Pr, Tv	Hv, Vv, Jv, Pr, Tv
Formy participace občanů v politickém životě						
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 6.3.						
Evropa a svět nás zajímají	Tv, Jv, Inf, M	Tv, Jv, Inf, M	Tv, Jv, Inf, M	Pr, Tv, Jv, Inf, M	Pr, Tv, Jv, Inf, M	Pr, Tv, Jv, Inf, M
Objevujeme Evropu a svět	Hv, Vv, Jv	Hv, Vv, Jv	Hv, Vv, Jv	Hv, Vv, Jv	Hv, Vv, Jk	Hv, Vv, Jv
Jsme Evropané						
Multikulturní výchova 6.4.						
Kulturní rozdíly	M, Jv	M, Jv	M, Jv	M, Jv	M, Jv	M, Jv
Lidské vztahy	Pr	Pr	Pr	Pr	Pr	Pr
Etnický původ						

Průřezová témata	7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník
Výchova demokratického občana 6.2.				
Občanská společnost a škola	Jk, Vl	Jk, Vl	Jk, Vl	Jk, Vl
Občan, občanská společnost a stát	Vl, Hv, Vv, Jv, Tv	Vl, Hv, Vv, Jv, Tv	Vl, Hv, Vv, Jv, Tv, Vkz	Vl, Hv, Vv, Jv, Tv, Vkz
Formy participace občanů v politickém životě	Vl	Vl	Vl	Vl
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech 6.3.				
Evropa a svět nás zajímají	Př, Tv, Jv, Inf, M	Př, Tv, Jv, Inf, M	Př, Tv, Vkz, Jv, Inf, M	Př, Tv, Vkz, Jv, Inf, M
Objevujeme Evropu a svět	Hv, Vv, Jv, Př	Hv, Vv, Jv, Př	Hv, Vv, Jv, Př	Hv, Vv, Jv, Př
Jsme Evropané	Př, Tv	Př, Pv, Tv	Př, Pv, Tv, Vkz	Př, Pv, Tv, Vkz
Multikulturní výchova 6.4.				
Kulturní rozdíly	Vl, Jv	Vl, Jv	Vl, Jv	Vl, Jv
Lidské vztahy	Vl, Jv	Vl, Jv	Vl, Jv, Vkz	Vl, Jv, Vkz
Etnický původ	Př, Hv, Vv, Inf	Př, Hv, Vv,	Př, Hv, Vv,	Př, Hv, Vv,

IV. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. – 10. ROČNÍK
6. 2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	poznámky
Občanská společnost a škola - Aktivně se zapojuje do každodenního života školy, spoluvytváří demokratickou atmosféru třídy, podílí se na rozhodnutích skupiny, je schopen vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a uvědomuje si jejich důsledky - Chápe význam řádu, pravidel a zákonů, přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, přijímá odpovědnost za své postoje a činy - Je ohleduplný a ochoten pomáhat zejména slabším - Uplatňuje zásady slušné komunikace, je schopen kompromisu	Prvouka 1. - 6. r. Vlastivěda 7. -10. r. Jazyková výchova 1. - 10. r.		Řád školy Řád třídy Řád skupiny Prevence sociálně patologických jevů
Formy participace občanů v politickém životě Jmenuje nejdůležitější regionální a státní správní orgány a instituce	Vlastivěda 7. - 10. r.	Ochrana člověka ve spolupráci s Policií ČR	Návštěva MÚ, ÚP Exkurze - Policie ČR Městská policie
- Vyloží smysl voleb do zastupitelstev a objasní vliv výsledků voleb v každodenním životě občanů Občan, občanská společnost a stát - Respektuje kulturní, etnické a jiné odlišnosti	Prvouka 3. - 6. r. Vlastivěda 7. -10. r.		
- Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - Pozná a dovede reprodukovat symboly své země, jmenuje významné představitele národní kultury	Výtvarná výchova 1. - 10. r. Hudební výchova 1. - 10. r. Jazyková výchova 1. - 10. r.		Státní symboly
Na konkrétních příkladech objasní pojmy fašismus, nacismus, rasismus,	Vlastivěda 7. - 10. r.		Cesta do historie

antisemitismus, rozpozná jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; je schopen poznávat a tolerovat odlišnosti jiných sociokulturních skupin (národnostních, etnických, náboženských, sociálních) • Orientuje se v trestně právní problematice související s návykovými látkami, sexuálním chováním, s bezpečností silničního provozu	Výchova ke zdraví 9. - 10. r. Prvouka 1. - 6. r.	Zdravověda	Chování na školních a mimoškolních akcích Cvičení v přírodě
---	--	-------------------	---

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. - 10. ROČNÍK
6. 3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	poznámky
Evropa a svět nás zajímá - Orientuje se v globálních problémech souvisejících se zdravím - Zhodnotí význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností	Výchova ke zdraví 9. - 10. r.	Zdravověda	Sportovní hry Cvičení v přírodě
Využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznávání jiných národů	Prvouka 3. - 6. r. Přírodověda 7. - 10. r.		Exkurze
- Prokáže základní orientaci v problémech současného světa - Srovnává projevy kultury v evropském a globálním kontextu, hodnotí společné znaky a odlišnosti, projevuje pozitivní postoj ke kulturní rozmanitosti a k tradičním evropským hodnotám - Zhodnotí význam začlenění České republiky do integračního procesu a chápe význam zachování národních tradic v evropském kontextu	Jazyková výchova 1. - 10. r. Přírodověda 7. - 10. r. Informatika 1. - 10. r.	Den Evropy	Návštěva knihovny
- Vyjadřuje vlastní úsudky a postoje k určitým jevům a skutečnostem - Využívá český jazyk ke zpracování informací a prezentaci postojů a názorů a k osvojování cizích jazyků	Jazyková výchova 1. - 10. r.		
- Samostatně vyhledává a zpracovává internetové informace o zemích Evropy a světa - Orientuje se v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních a zájmových příležitostí - Navazuje kontakty prostřednictvím internetu	Informatika 4. - 10. r. Přírodověda 7. - 10. r. Matematika 1. - 10. r.	Den Evropy	Měna

Objevujeme Evropu a svět • Objasní význam přínosu evropské a světové kultury pro národní a regionální kulturu a naopak, orientuje se v oblastech moderního umění • Chápe význam ochrany kulturního a historického dědictví • Chápe žánr v souvislosti s dobou a místem vzniku	Výtvarná výchova 1. - 10. r. Hudební výchova 1. - 10. r. Jazyková výchova 1. - 10. r. Přírodověda 7. - 10. r.	Den Evropy	Návštěva muzea, divadla, výstavy, kina Lidové zvyky a tradice Orientace na mapě, světadíly, oceány, moře
Jsme Evropané • Chápe význam Evropské unie, uvede příklady výhodné hospodářské spolupráce mezi naší zemí a zahraničím	Přírodověda 7. - 10. r.	Den Evropy	Státy EU, ČR – poloha, členitost
• Orientuje se v nabídce pracovních příležitostí u nás i v zahraničí	Pracovní výchova 8. - 10. r.		Volba povolání
• Orientuje se v možnostech zdravotní péče u nás a v zahraničí	Výchova ke zdraví 9. - 10. r.	Zdravověda	

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA 1. – 10. ROČNÍK
6. 4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Výstupy žáka	realizováno ve výuce vzdělávací oblasti/ oboru	realizováno v rámci školního projektu	poznámky
Orientuje se v pluralitní společnosti a využívá interkulturních projevů k obohacení sebe i druhých		Den Evropy Den dětí	
Kulturní rozdíly - Uvědomuje si vlastní identitu a má přehled o vlastním sociokulturním zázemí - Vnímá sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k jiným skupinám	Vlastivěda 7. - 10. r. Matematika 1. - 6. r.	Den Evropy	Lidové zvyky a tradice Praha Cesty za kulturou Naše město
- Posoudí podobnosti a odlišnosti našeho a jiných kulturních prostředí - Účinně komunikuje s příslušníky jiných národů, zejména se svými vrstevníky - Využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých	Jazyková výchova 1. - 10. r		
Lidské vztahy Na konkrétních příkladech objasní pojmy fašismus, nacismus, rasismus, antisemitismus, rozpozná jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; je schopen poznávat a tolerovat odlišnosti jiných sociokulturních skupin (etnických, národnostních, náboženských, sociálních)	Vlastivěda 7. - 10. r.	Ochrana člověka ve spolupráci s Policií ČR	Cesta do historie Prevence sociálně patologických jevů
Přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, respektuje příslušníky odlišných sociokulturních skupin a spolupracuje s nimi	Výchova ke zdraví 9. - 10. r. Prvouka 1. -6. r		Sportovní hry
- Vyjmenuje různé menšiny žijící v naší vlasti - Poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních, etnických a náboženských skupin	Vlastivěda 7. - 10. r. Prvouka 4. - 6. r		Návštěva knihovny

• Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Vlastivěda 7. - 10. r.		
• Respektuje a toleruje práva druhých • Spolupracuje s příslušníky odlišných sociokulturních skupin • Objasní některé základní pojmy multikulturní terminologie	Jazyková výchova 7. - 10. r.		
Etnický původ • Prostřednictvím informací z internetu zaujímá tolerantní postoje k odlišným sociokulturním skupinám	Informatika 6. - 7. r.	Den Evropy	
• Na příkladech rozlišuje rozmanitost kultury různých sociokulturních skupin, tímto obohacuje vlastní kulturu • Chápe žánr v souvislosti s dobou, kulturou a místem vzniku • Vnímá umění jako bohatství své země	Hudební výchova 7. - 10. r. Výtvarná výchova 7. - 10. r.		Návštěva muzea, výstavy
• Dokáže posoudit význam a přínos různých národů a kultur	Přírodověda 7. - 10. r. Výtvarná výchova 7. - 10. r. Hudební výchova 7. - 10. r.		

4. Učební plán

Rámcový učební plán

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň	2. stupeň
		1. - 6. ročník	7. - 10. ročník
		Minimální časová dotace	
Jazyková výchova	Čtení	16	12
	Psaní	10	7
	Řečová výchova	12	4
	Dramatická výchova		
Matematika		12	12
Informatika		2	4
Prvouka		16	-
Vlastivěda	-	-	8
Přírodověda	Fyzika	-	12
	Chemie	-	
	Přírodopis	-	
	Zeměpis	-	
Hudební výchova		6	4
Výtvarná výchova		12	4
Výchova ke zdraví		-	2
Tělesná výchova		18	12
Pracovní výchova		21	22
Průřezová témata		P	P
Disponibilní časová dotace		10	11
Celková povinná časová dotace		135	114

POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU

Využití disponibilní časové dotace

Do vzdělávacích oblastí na I. stupni bylo zařazeno celkem 10 disponibilních hodin v tomto rozložení:

Jazyková výchova - Jv	1 hodina
Matematika - M	6 hodin
Informatika - Inf	1 hodina
Pracovní výchova - Pv	2 hodiny

Do vzdělávacích oblastí na II. stupni bylo zařazeno celkem 11 disponibilních hodin v tomto rozložení:

Jazyková výchova - Jv	1 hodina
Informatika - Inf	4 hodiny
Pracovní výchova - Pv	4 hodin
Výchova ke zdraví – Vkz	2 hodiny

Užívané zkratky vzdělávacích oborů (vyučovacích předmětů)

Jazyková výchova	Jv
Matematika	M
Informatika	Inf
Prvouka	Pr
Vlastivěda	Vl
Přírodověda	Př
Hudební výchova	Hv
Výtvarná výchova	Vv
Výchova ke zdraví	Vkz
Tělesná výchova	Tv
Pracovní výchova	Pv

Dotace hodin pro I. stupeň

oblasti	ŠVP	Jv	Aj	M	Inf	VI	Pr					Hv	Vv	Vkz	Tv	Pv	celkem ročník	počet hodin v ročníku
1. roč	ŠVP	6	0	3	0	0	0	2	0	0	0	1	2	0	3	3	20	20
2. roč	ŠVP	6	0	3	0	0	0	2	0	0	0	1	2	0	3	3	20	20
3. roč	ŠVP	6	0	3	0	0	0	3	0	0	0	1	2	0	3	3	21	21
4. roč	ŠVP	7	0	3	1	0	0	3	0	0	0	1	2	0	3	4	24	24
5. roč	ŠVP	7	0	3	1	0	0	3	0	0	0	1	2	0	3	5	25	25
6. roč.	ŠVP	7	0	3	1	0	0	3	0	0	0	1	2	0	3	5	25	25
	ŠVP	39	0	18	3	0	0	16	0	0	0	6	12	0	15	18		
součet		39	0	18	3	0	16					18	18		23	135		
RVP		38	0	12	2	0	16					18	18		21	125		

Dotace hodin pro II. stupeň

oblasti	ŠVP	Jv	Aj	M	Inf	VI		Př	F	Z	Ch	Hv	Vv	Vkz	Tv	Pv	celkem ročník	počet hodin v ročníku
7. roč	ŠVP	6	0	3	2	2	0	1	1	1	0	1	1	1	3	6	28	28
8. roč	ŠVP	6	0	3	2	2	0	1	1	1	0	1	1	1	3	6	28	28
9. roč	ŠVP	6	0	3	2	2	0	1	1	1	0	1	1	1	3	7	29	29
10. roč	ŠVP	6	0	3	2	2	0	1	1	1	0	1	1	1	3	7	29	29
	ŠVP	24	0	12	8	8	0	4	4	4	0	4	4	4	12	26	114	
součet		24	0	12	8	8		12				8		16		26	114	
RVP		23	0	12	4	8		12				8		12		22	103	

5. Učební osnovy

Učební osnovy pro I. stupeň

Vyučovací předmět: Jazyková výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Jazyková výchova je zařazen samostatně v 1. - 6. ročníku v hodinové dotaci 6 hodin týdně v 1. a 2. ročníku a 7 hodin ve 3., 4., 5. a 6. ročníku.

Vzdělávací oblast **Jazyková výchova** má stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Rozvíjí u žáků osvojení a používání mluvené i písemné podoby jazyka. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním.

Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností. Obsah vzdělávací oblasti Jazyková výchova se realizuje ve vzdělávacích oborech Čtení, Psaní, Řečová výchova a Dramatická výchova.

Vzdělávání v předmětu Jazyková výchova vede žáka k:

- rozvoji řečových schopností, myšlení, emocionálního a estetického vnímání
- srozumitelnému vyjadřování se ústní i písemnou formou
- osvojení a rozvíjení správné techniky čtení a psaní, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu v běžných situacích

Vyučovací předmět Jazyková výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- 6.2. Výchova demokratického občana** - pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; občan, jako odpovědný člen společnosti.
- 6.3. Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** - srovnávání projevů kultury v evropském a globálním kontextu, nacházení společných znaků a odlišností; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy a světa.

6.4. Multikulturní výchova - poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám; rozvíjení smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických složek:

- Čtení:
vede žáky k postupnému osvojování písmen, slov a vět, které vede rozvíjení čtecí dovednosti, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním.
- Psaní:
rozvíjí grafické dovednosti žáků, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku, a tím zároveň stimuluje jejich myšlení. Postupné zvyšování kvality a rychlosti písma a praktické využívání získaných dovedností dává žákům možnost jednoduché písemné komunikace.
- Řečová výchova:
zaměřuje se na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené podobě, na správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjí komunikační dovednosti žáků, které jsou předpokladem dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a jejich dalšího vzdělávání. Pro další rozvoj oboru Řečová výchova, byl zařazen doplňující obor Dramatická výchova.
- Dramatická výchova:
je doplňujícím oborem, který pomáhá v rozvoji komunikace i sociálních vztahů. Žáci se dovedou vcítit do různých životních rolí a mohou tak řešit jindy pro ně neřešitelné situace. Rozvíjí komunikativní schopnosti verbální i nonverbální povahy /včetně dotykové komunikace/, podněcuje tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, působí na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí. Formou hry dochází k prožívání reálných citů, vztahů a postojů: hra staví na vlastní zkušenosti a její účinek je tím hluboký a trvalý.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly, zdůvodňují své závěry. Žáci se vzájemně radí a pomáhají.

Učitel:

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní - K3

Žáci dovedou prezentovat své myšlenky a názory.

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci respektují pokyny pedagogů.

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské - K5

Žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel:

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní - K6

Žáci zvládají pracovat podle pokynů, dovedou posoudit výsledek své práce i práce ostatních.

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	Čtení: • zvládat správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání • umět vyprávět podle obrázkové osnovy • číst slabiky a dvojslabičná slova, skládá slova ze slabik, chápe obsah čteného • umět rozlišit samohlásky, jejich délku • dokázat se orientovat na řádku, stránce • používat písmeno a, A, i, I ve funkci spojky mezi obrázky • chápat dělení slov na slabiky • poznat slova, slabiky, hlásky uvedená písmena malé a velké abecedy	• rozvoj vyjadřovacích schopností slovní hry, jednoduchá říkadla • slovní přízvuk, tvoření jednoduchých vět • vypravování pohádky, pojmenování obrázků, činností, osob, barev - tvoření vět k obrázkům, řazení obrázků do logických skupin • písmena a hlásky, vyvozování samohlásek -a,-e, -i, rozlišit délku samohlásek, skládání slabik s použitím hlásky a písmene m, M, v, V • sluchové a zrakové percepce, orientace v textu - zleva, doprava, popletené pohádky, orientace v obrázku, pojmy na, před, za • hláska a písmeno a, A, i, I ve funkci spojky mezi obrázky • dělení slov na slabiky, deklamace, memorování, tleskání, klepání, říkadla, rozpočítadla • zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, modulace souvislé řeči /tempo, intonace, přízvuk/	6. 2. Občanská společnost a škola	Hv - intonační cvičení - rytmizace říkadel Tv - dechová relaxační a koordinační cvičení M - manipulační činnosti s konkrétními předměty Pr - znaky ročních období - péče o zvířata a ptáky - sezónní práce na poli a v zahradách - místo, kde žijeme - lidé kolem nás, zdraví

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	Řečová výchova: • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • umět se soustředit na poslech pohádek a krátkých příběhů • dokázat si zapamatovat a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky Psaní: • dodržovat správné držení psacího náčiní • zvládat jemnou motoriku a grafomotoriku • dokázat vyvodit písmena podle obrázků Dramatická výchova • zvládat rozhovor • dokázat vyprávět obsah čteného • umět pohybem vyjádřit své pocity, role • umět reprodukovat jednoduchý příběh	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • poslech vyprávěného, reprodukováného textu • přednes říkanky, básničky, výslovnost, intonace, rytmy • rozvíjet psychomotorické schopnosti jemné motoriky, grafomotoriky, pohybové koordinace, hygienické návyky, technika psaní • uvolňovací cviky, alternativní nácvik psaní, horní, dolní oblouk, vodorovné a šikmé čáry, smyčky, ovály, vlnovky • psaní písmen podle obrázkové abecedy, psaní hůlkového písma, které žáci čtou A, I, M, V, E • seznámení s pojmem Dramatická výchova • četba na pokračování, seznámení s literaturou pro děti a mládež • pantomima • dramatizace pohádkového příběhu, hra - nastudování, zkouška, premiéra		Vv, Pv - modelování - špejle, drát Pv - kostýmy Vv - kulisy

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	Čtení: - dokázat dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - být schopen vnímat a chápat pokyny a používat je - číst dvojslabičná slova z otevřených slabik - umět používat hlásku a písmeno - zvládat vypravovat text podle návodních otázek - dokázat poznat písmena malé i velké abecedy - umět rozpoznat samohlásky a souhlásky, odlišovat jejich délku - dokázat se koncentrovat, být pozorný, soustředěný, vnímat krásu čteného a mluveného slova	- základy techniky mluveného projevu /dýchání, tvoření hlasu, výslovnost/, slovní přízvuk, intonace, rytmizace, tvoření jednoduchých vět, souvislé vyjadřování - analýza a syntéza slov - cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání, čtení obrázků, čtení dvouslabičných slov s otevřenými slabikami typ „máma, mamí, máme“ - vyvození hlásky a písmene o, O, u, U, l, L, t, T a slabiky s těmito písmeny - vyprávění jednoduchého příběhu podle obrázkové osnovy - čtení psacích písmen a psaných slabik - kvalita a kvantita hlásek, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek a souhlásek, zvukové prostředky řeči /tempo, intonace, přízvuk/ - poslech a recitace veršů a říkadel, poslech pohádek a vyprávění		Hv - intonační cvičení - rytmizace říkadel /hra na tělo/ Pv, M - podzim, ovoce, zelenina - rodina - škola a její okolí

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Řečová výchova:</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • dokázat si zapamatovat a reprodukovat jednoduché říkanky a básničky • umět se soustředit na poslech pohádek a krátkých příběhů reprodukovat krátký text podle otázek a ilustrací • zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • přednes říkanky, básničky, výslovnost, intonace, rytmižace, dechová, hlasová a artikulační cvičení - souhlásky dásňové - t, d, n, souhlásky tvrdopatrové - t', d', ň • poslech vyprávěného, reprodukováného textu, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonematického sluchu • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků		M, Pr, Vv, Pv - zdraví - Vánoce - tradice - pohádky - zimní sporty - zvířata v zimě

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Psaní:</u> • dodržovat správné držení psacího náčiní • zvládat prvky psacích písmen • dokázat přepisovat psací písmo • dokázat spojovat písmena do slabik • umět psát slabiky, slova, podle nápovědy <u>Dramatická výchova</u> • zvládat výrazný přednes • zvládat prvky nonverbální komunikace • mít schopnost rozvíjet estetické cítění, vkus a tvořivost • dokázat komunikovat a přizpůsobit se pravidlům dané skupiny • být schopen koncentrovat pozornost a soustředění při sledování projekce • dokáže vyprávět obsah čteného	• psychomotorické schopnosti jemné motoriky, grafomotoriky, pohybové koordinace, hygienické návyky, technika psaní • psaní písmen podle obrázkové abecedy, psaní hůlkového písma, které žáci čtou • horní a dolní zátrh, šikmé čáry na obě strany /zuby na pile/, písmena e, i, m, M, l, u, v • psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy /ma, mu, mo, la, le, li, lo, lu/ • nacvičené prvky stále opakujeme s užitím různé motivace • přednes básně, říkadla • simulace různých modelových situací • rozhovor o návštěvě divadla, kina, knihovny, výstavy, exkurze • navozování přátelské atmosféry - komunikační kruh /vyslechnout názor druhého a adekvátně na něj reagovat/ • sledování televize, videa, DVD • četba na pokračování	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Vv, Pv - modelování - špejle, drát Jv, Hv, Vv - ilustrace - dramatizace Pr - rodina - škola - příroda

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	Čtení: • dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání poznává větu, slova, slabiky, hlásky, písmena • být schopen rozvíjet slovní zásobu - volit vhodná pojmenování, mluvit spisovně, gramaticky správně • zvládat čtení hlásek, slabik, skládá slova ze slabik • dokázat číst předložky se slovem, zvládá tiché čtení, umí se orientovat ve větě tichým čtením • zvládat orientaci na stránce i řádku • umět číst dvojslabičná slova s dosud procvičovanými slabikami • chápat obsah krátkých vět i doplněných obrázkem	• základy techniky mluveného projevu - výslovnost, slovní přízvuk, tvoření jednoduchých vět, rozvíjení souvislosti vyjadřování • vyvozování hlásek a písmen, dělení a skládání slov, sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek • zrakové a sluchové vnímání, hláska a písmeno e, E, o, O, u, U, l, L, t, T, čtení slabik ma, má, Ma, mi, Mi, va, Vá, vi, Ví, me, Me, mé, Mé, ve, Vě, ta, tá, te, té, Ta • správné čtení předložkových vazeb, příprava nácviku tichého čtení • vyhledávání slov, slabik hlásek v textu • čtení dvojslabičných slov: máma, mamí, máme, čtení krátkých vět doplněných obrázkem • četba z knih a časopisů pro děti a mládež	6. 2. Občanská společnost a škola	Hv - intonační cvičení - rytmy Pr - znaky ročních období - péče o zvířata ptáky - práce na polích zahradách Vv - malba, kresba, ilustrace Hv - rytmy říkanek Pv - popis pracovního postupu

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Řečová výchova:</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • být schopen rozvoje slovní zásoby • dokázat správně tvořit věty • zvládat odpovídat na otázky slovem, větou • zvládat kulturu mluveného projevu, konverzační cvičení • dokázat diferencovat hlásky ve slově • zvládat správnou výslovnost daných hlásek	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků • vypravování podle obrázků, pohádky, vlastního příběhu, popis, poslech předčítaného textu, hlavní postava - rozlišení místa, času a děje, seznámení s dětskou knihou • stavba věty • zdvořilé vystupování, formy společenského styku /pozdrav, poděkování, prosba, omluva/ • reprodukce a dramatizace podle dané osnovy • rozvíjení sluchového vnímání artikulační cvičení - souhláska dásňová l, souhlásky měkkopatrové - k, g, ch a hrtanové - h		Vv, Jv, Pv, Hv, M - podzim - rodina - škola

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Psaní</u> • dodržovat základní hygienické návyky při psaní • umět psát velká hůlková písmena • dokázat spojovat písmena ve slabiky • zvládat diktát slabik • být schopen odlišovat délku samohlásek • zvládat opis, přepis slabik s následnou sebekontrolou napsat hůlkovým písmem své jméno <u>Dramatická výchova</u> • ovládat verbální i nonverbální komunikaci • dokázat vyprávět obsah čteného • být schopen se vcítit do různých životních situací • orientovat se v nabídce knih literatury pro děti a mládež	• rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní • nácvik písmen velké abecedy - M, L, T, O, A, postupný nácvik velkých psacích písmen • plynulé psaní slabik opis, přepis /ma, mu, mo, la, le, li, lo, lu/ • psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy • psaní slov typu láme, mele, mám, tam • opakování naučených písmen ve slabikách, opisování psacího písma e, i, m, M, l, u, v • technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování • četba na pokračování • situační scénky, dramatizace pohádky, příběhu • seznámení s autory a ilustrátory knih literatury pro děti a mládež		Pv - modelování špejle, drát Vv - malování Tv, Vv, Pv, Hv, Jv

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	Čtení: • umět číst jednoslabičná slova s uzavřenou slabikou • zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen • na základě otázek umět vyprávět vlastní příběh • přečíst a reprodukovat snadný text s přiměřeným obsahem • dokázat v mluveném projevu rozlišovat správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči • mít vytvořenou dostatečnou slovní zásobu k souvislému vyjadřování • umět rozlišit slova souzvučná - homonyma	• upevňování čtení jednoslabičných slov s uzavřenou slabikou - mám, sám, tam • postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen t, T, y, Y, s, S, j, J, p, P, n, N, š, Š, d, D, z, Z, k, K • tvoření jednoduchých otázek, odpovědi na otázky • mluvený projev - vypravování, cvičení zaměřená na vnímání obsahu čteného textu • základy techniky mluveného projevu - výslovnost, slovní přízvuk, intonace, rytmizace, péče o rozvoj řeči • čtení vět obsahující snadná slova s přiměřeným obsahem, druhy vět • nauka o slově - slova, která stejně znějí, ale vyjadřují dvě nebo více skutečností - klíč - od domu, klíč - k řešení rébusu		Vv, Pv, Hv, Tv,

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Řečová výchova:</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • umět dodržovat pořádek slov ve větě • být schopen správně vyslovit samohlásky a souhlásky • zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • umět vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek • zvládat správnou výslovnost daných hlásek	• gymnastika mluvidel, dechová cvičení • dechová cvičení hlasová cvičení • stavba věty, tvoření vět • hláskosloví - samohlásky, souhlásky, zvuková stránka jazyka, sluchové diferenciací hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků, edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu • reprodukce a dramatizace podle dané osnovy • artikulační cvičení - souhlásky dásňové c, z, s, č, ž, š		Hv - dětské písničky - pohybové hry Tv - hudební, pohybová a rytmičná příprava Jv - dramatizace - zdokonalování techniky čtení Pr - situační scénky

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Psaní</u> • dodržovat základní hygienické návyky při psaní • zvládat psát písmena, která umí číst • být schopen psát slabiky s nově procvičenými písmeny • zvládat diktát slabik • zvládat opis, přepis slabik s následnou sebekontrolou <u>Dramatická výchova</u> • tvořit otázky a odpovědi na ně • vyprávět jednoduchý příběh podle přečtené předlohy či ilustrace • umět se domluvit v běžných situacích • být schopen popsat jednoduché předměty, činnosti a děje • dokáže vyprávět obsah čteného • umět si vytvořit odpovídající slovní zásobu k vypravování, psát správně jednoduchá sdělení	• rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní • psaní malých písmen provádět současně s nácvikem písmen ve čtení v, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k, ž • plynulé psaní slabik opis, přepis • psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy • opakování naučených písmen ve slabikách, opisování psacího písma • mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, zdvořilé vystupování, mimo jazykové prostředky - mimika, gesta • vyprávění podle obrázků a vlastních zážitků • mluvený projev - základní komunikační pravidla • popis jednoduchých předmětů a činností • četba na pokračování • formy společenského styku - uvítání, rozloučení, blahopřání - ústně i písemně, pomocí jednoduchého sdělení na pohlednici, úprava, adresa	6.2. Občan, občanská společnost a stát	Vv, Pv Pr - místo, kde žijeme, pravidla společenského chování Pv - popis pracovního postupu

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	Čtení • zvládat číst dvojslabičná i tříslabičná slova s otevřenými slabikami • zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen • umět používat správnou intonaci - přízvuk, pauza, tempo řeči • vytvořit si odpovídající slovní zásobu k vypravování • zvládat čtení zavřených slabik a dvojslabičných slov, která mají zavřenou slabiku • umět tvořit otázky a odpovědi na ně • umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek • být schopen vyprávět jednoduchý příběh podle přečtené předlohy či ilustrace	• skládání slov ze slabik, čtení dvojslabičných i tříslabičných slov s dosud procvičenými slabikami • postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou, Ou, ž, Ž • čtení snadných vět obsahujících snadná slova s přiměřeným obsahem • rozvíjení slovní zásoby - didaktické hry • upevňování čtení jednoduchého textu s porozuměním • mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky - mimika, gesta • vyprávění podle obrázků a vlastních zážitků, seznamování s literaturou pro děti a mládež, s dětskými časopisy • mluvený projev - základní komunikační pravidla, popis jednoduchých předmětů a činností		M, Pr, Vv, Pv, - práce s knihou Vv - barevné zvýrazňování Jv - pantomima

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Řečová výchova</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • umět vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku • umět dodržovat pořádek slov ve větě • zvládat popsat osoby a předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek • zvládat správnou výslovnost daných hlásek	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu • mluvený projev - vypravování, reprodukce a dramatizace: říkanky, básničky • stavba věty, tvoření vět • mluvený projev - základní komunikační pravidla, popis jednoduchých předmětů a činností, rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích • artikulační cvičení - souhlásky dásňové - r, ř		Hv - hudební, pohybová a rytmická příprava Jv - dramatizace - zdokonalování techniky čtení Pr - situační scénky

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Psaní</u> • dodržovat základní hygienické návyky při psaní • zvládat psát písmena, která umí číst • umět opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova • zvládat psát písmena a slabiky podle diktátu • umět se orientovat na řádku a na stránce <u>Dramatická výchova</u> • zvládat komunikaci a domluvit se, v běžných situacích • dokázat zvládat své emoce • dokázat vyprávět obsah čteného • ovládá verbální i nonverbální komunikaci • zvládat koordinaci pohybu	• rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní • postupné osvojování psaní malých i velkých písmen, provádět současně s nácvikem písmen ve čtení b, c, r, č, h, ou, C, Č, I, N, Ž • opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým spojením • psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy • směrová orientace • rozvoj komunikace i sociálních vztahů formou hry - umět se vžít do různých životních rolí • mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky - mimika, gesta • četba na pokračování • reprodukce, výběr hry, loutkové divadlo, hra - nastudování, hra - zkoušení a premiéra • rozvíjení pohybových dovedností, propojení pohybu s dechem a hlasem	6.2. Občanská společnost a škola	Pr M, Vv - grafické znázornění - barevné zvýrazňování Tv, Pv, Vv, Jv, Hv

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	Čtení - rozlišovat stejně znějící slova různého významu - umět tvořit otázky a odpovědi na ně - umět používat různé typy komunikace - se orientovat ve větě - zvládat čtení jednoduchých vět s porozuměním - být schopen přednášet krátké říkanky a básničky - zvládat čtení všech probraných hlásek a písmen	- souznačná, protikladná slova, slova nadřazená a podřazená - mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky - mimika, gesta - dopis, přání, vzkaz, telefonování - čtení jednoduchých vět - upevňování čtení jednoduchého textu s porozuměním - poslech a recitace veršů a říkadel - postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen t, T, y, Y, s, S, j, J, p, P, n, N, š, Š, d, D, z, Z, k, K, b, B, c, C, r, R, č, Č, h, H, ou, OU, ž, Ž	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Hv, Jv, Pr - naše město M - slovní úlohy

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Řečová výchova</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • zvládat výslovnost jednotlivých hlásek • umět se domluvit v běžných situacích • zvládat slovní formy společenského styku • zvládat dramatizovat krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu • rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, alternativní a augmentativní způsoby komunikace • kultura mluveného projevu - pozdrav, prosba, poděkování, konverzační cvičení • reprodukce a dramatizace jednoduchého příběhu		Hv - hudební, pohybová a rytmičná průprava Jv - dramatizace, zdokonalování techniky čtení Pr - situační scénky

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Psaní</u> • dodržovat základní hygienické návyky při psaní • zvládat psát písmena, která umí číst • ovládat psaní hůlkového písma • být schopen psát písmena a slabiky podle diktátu • umět opsat číslice • zvládat opisovat, přepisovat slabiky a jednoduchá slova	• rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní • postupné osvojování psaní malých i velkých písmen, provádět současně s nácvikem písmen ve čtení V, t, y, s, j, n, p, š, d, z, k, ž, b, c, r, č, h, ou, C, Č, I, N, Ž • psaní hůlkového a psacího písma, slabiky, slova, přepis, opis, psaní krátkých slovních spojení • psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy • psaní číslic • psaní krátkých slovních spojení		Jv - dramatizace rozhovorů na různá témata Pv, Hv, Vv

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Dramatická výchova</u> • umět vytvářet vzájemnou důvěru ve skupině, upevňování vztahů k ostatním členům skupiny a prohlubování vzájemného poznání • zvládat cvičení postřehu, pohotovosti a rychlé reakce • zvládat rytmus, rytmižace, změny rytmu • zvládat základy hlasové hygieny a kultury mluveného projevu • dokázat vyprávět obsah čteného	• vytváření kolektivu a předpokladů pro jeho fungování • prohlubování schopnosti soustředění, rozvoj paměti • rozvoj rytmického cítění - propojování rytmu pohybu a slova • tvorba hlasu a rezonance - artikulace - slovní přízvuk - frázování - pauza • intonace vliv prostoru na použití pohybových a hlasových prostředků - cítění a vnímání prostoru • četba na pokračování		M, Pr, Vv, Pv - práce s knihou

Učební osnovy pro II. stupeň
Vyučovací předmět: Jazyková výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsah vzdělávací oblasti **Jazyková výchova** se realizuje ve vzdělávacích oborech Čtení, Psaní, Řečová výchova a Dramatická výchova.

Vyučuje se jako samostatný předmět v 7. - 10. ročníku 6 hodin týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně PC, v učebně audio. Vyučovací předmět Jazyková výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Vzdělávání v předmětu Jazyková výchova vede žáka k:

- prohlubování zájmu o čtení a rozvoji schopnosti reprodukovat jednoduchý text
- orientaci v jednoduchých textech různého zaměření
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, k zvládnutí opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu

Vyučovací předmět Jazyková výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- 6.2. Výchova demokratického občana** - pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; občan jako odpovědný člen společnosti.
- 6.3. Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** - srovnávání projevů kultury v evropském a globálním kontextu, nacházení společných znaků a odlišností; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy a světa.
- 6.4. Multikulturní výchova** - poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám; rozvíjení smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických složek:

- Čtení
- Psaní
- Řečová výchova
- Dramatická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci si osvojují základy čtení, psaní využívají vhodné naučené metody, uvědomují si význam vzdělání v kontextu s pracovním uplatněním.

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci vnímají problémové situace, rozpoznávají problémy a hledají nejvhodnější způsob řešení, využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se vyjadřují srozumitelně v ústním projevu, rozumějí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagují, účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory, zvládají jednoduchou formu písemné komunikace, využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Učitel:

- vede žáky k výstižné argumentaci
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- formuje žákovy postoje využitím různých životních situací

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci mají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti, účinně spolupracují ve skupině, respektují druhé lidi a snaží se upevňovat mezilidské vztahy, podílejí se na utváření příjemné atmosféry ve třídě (škole).

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské - K5

Žáci zvládají běžnou komunikaci s úřady, respektují přesvědčení druhých lidí.

Učitel:

- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s děním v regionu, s jeho současností i minulostí

Kompetence pracovní - K6

Žáci mají konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí, využívají získané znalosti a zkušenosti a vytváří si reálnou představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění, reálně dovedou posoudit výsledek své práce i práce ostatních, využívají svých znalostí v běžné praxi.

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- využívá poznatků z činností vycházejících ze zkušeností žáků
- vede žáky ke koncentraci na pracovní výkon a k jeho dokončení

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Čtení</u> • umět číst všechna tiskací i psací písmena • zvládat čtení krátkého jednoduchého textu • umět se orientovat ve čteném textu • být schopen číst slova zvládnutá v nižším ročníku • zvládat čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti • umět číst slova, věty a obsahově přiměřený text • být schopen přednášet krátké říkanky a básničky	• prohlubování čtenářských dovedností, tiché čtení s porozuměním • práce s textem - obrázkové knihy, noviny, časopisy • literatura pro děti a mládež • postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen f, F, g, G, ř, Ř, ch, CH • čtení slov se skupinami di, ti, ni, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • čtení slov, vět, přiměřený text s porozuměním • poslech a recitace veršů a říkadel	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Jv - dramatizace pohádky Vv - bajka Jv - orientace v encyklopedii

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Řečová výchova</u> - ovládat orofaciální soustavu - zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek - zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek - být schopen srozumitelného mluveného projevu - zvládat používat věty se správnými gramatickými strukturami - vyprávět příběh na volné téma - dbát na kulturu mluveného projevu	- diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka - dechová a hlasová cvičení - zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu - rozšiřování slovní zásoby a základní techniky mluveného projevu - tématicky zaměřené otázky a odpovědi - reprodukce a volné vyprávění textu - řeč, zvukové prostředky řeči /tempo, melodie /		Hv - písně s citově zabarvenými slovy Jv - dramatizace příběhů

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	Psaní - dodržovat základní hygienické návyky při psaní - zvládat psát písmena, která umí číst, dbá na čitelný písemný projev - být schopen psát písmena a slabiky podle diktátu - umět opsat slova a jednoduché věty - zvládat psaní velkých psacích písmen	- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní - postupné osvojování psaní malých i velkých písmen, provádět současně s nácvikem písmen ve čtení f, g, ř, ch, U, E, J, H, K, P - psaní slabik s procvičenými písmeny se snadnými spojovacími tahy - psaní psacích písmen, úprava psaného textu - napsat vlastní jméno, příjmení, adresu, datum narození		Pv - modelování Vv - barevná grafika Jv, Hv, M

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Dramatická výchova</u> • hodnotit situaci, rozhodovat se, řešit konflikty • dokázat vnímat jednoduché podněty /zvuk, slovo, text, rytmus, hudba, obraz, pohyb apod./ • mít schopnosti objektivního sebehodnocení /silné i slabé stránky/ • dokázat vyprávět obsah čteného	• rozvíjení strategie myšlení a tvůrčí týmové práce • využívání a zlepšování paměti, poskytování vhodných strategií a metod pro řešení úkolů • vyjadřování pocitů, dojmů, představ různými prostředky /nejen slovem, ale i předmětem, linkou, barvou, zvukem, pohybem, rytmem atd./ • spolupráce s učitelem při hodnocení vlastní práce ústní i písemnou formou - odpovědi na otázky typu: - jak jsem pracoval /co se mi dařilo nedařilo/ - v čem mohu zdokonalit svou práci - co jsem se o sobě dozvěděl • četba na pokračování		Pv - modelování Jv - význam slov, pantomima Př - les v zimě, zvířata, stromy Vv - ilustrace pohádek

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	Čtení • zapamatovat si obsah přečteného textu • umět reprodukovat krátký text • zvládat osvojit si pozitivní vztah k literatuře • orientovat se ve čtení psacího písma • zvládat čtení s užitím správné intonace a modulace hlasu • zapamatovat si krátký text • číst velká písmena v názvech a jménech	• čtení krátkého textu s porozuměním a zapamatováním obsahu • čtení a reprodukce kalendářů, katalogů, reklamních textů • povzbuzovat o zájem o čtení, jako jeden z nejdůležitějších zdrojů informací • čtení textu psacími písmeny • rozvíjet čtecí dovednosti s akcentem na správnost, přesnost a pohotovost čtení • na základě čtení textů provádět nácvik krátkých básniček, textů písniček, jednoduchých příběhů • postupné osvojování a upevňování hlásek a písmen R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, CH		Vv - ilustrace Jv - význam slov, pantomima

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Řečová výchova</u> - ovládat orofaciální soustavu - zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek - zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek - umět se vyjadřovat celými větami - dbát na správné vyjadřování - dokázat rozlišit jednotlivé hlásky ve slově - dokázat hovořit se správným přízvukem a správnou intonací	- diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka - dechová a hlasová cvičení - zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu - stavba věty a tvoření vět - kultura mluveného projevu, konverzační cvičení - rozvíjení sluchového vnímání - diferenciací hlásek ve slově - řeč, zvukové prostředky řeči /tempo, melodie/		Vv - interpretace díla Pv - prostorová tvorba, aranžování Vv - prostorová tvorba

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Psaní</u> • dodržovat základní hygienické návyky při psaní • umět psát velká písmena v názvech a jménech • zvládat opsat slova a jednoduché věty • psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu • dbát na čitelný písemný projev • umět se podepsat psacím písmem • zvládat přepsat krátký jednoduchý text	• rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní • postupné osvojování a upevňování velkých psacích písmen R, Ř, T, F, S, Š, L, D, G, CH • opis a přepis slov - převedení tištěných písmen do psané podoby • diktát slov a krátkých vět • individuální docvičování písmen a obtížných spojení • napsat vlastní jméno, příjmení, datum narození • přepis slov a jednoduchých textů, psaní na PC		Vv - barevné znázorňování Pv - modelování

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Dramatická výchova</u> - mít schopnost hodnocení skupinové práce - umět využít možností hry s předmětem a loutkou - zvládat rytmické cítění - zvládat komplexní smyslové vnímání - dokázat vyprávět obsah čteného	- vedení žáků k hodnocení skupinové práce a jejich podílu na ní - otázky typu: - o čem byla hodina, co jsem se v ní naučil - co jsem se dozvěděl o tématu - co jsem se během společné práce dozvěděl o sobě - jak pracovala naše skupina - obsazení rolí - propojování rytmu pohybu a slova - rytmus, rytmizace, změny rytmu - dynamika a její proměny - rozvíjení smyslového vnímání - jednotlivých smyslů /zraku, sluchu, hmatu, čichu a chuti/ - četba na pokračování	6.3. Objevujeme Evropu a svět	Vv - ilustrace, loutky M - geometrie Jv - popis postav Pv - domácnost a vaření Vv - portrét

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	Čtení - osvojit si pozitivní vztah k literatuře - zapamatovat si obsah přečteného textu - umět reprodukovat krátký text, orientuje se v jednoduchých návodech podle obrázků - zvládat všechna písmena abecedy - zvládat čtení s užitím správné intonace a modulace hlasu - zvládat čtení a orientovat se ve čteném textu	- upevnit a systematizovat vědomosti a dovednosti získané v nižším ročníku - práce a tiché čtení s porozuměním - čtení obrázkových knih encyklopedické povahy, čtení novin, časopisů, návodů s obrázky k použití výrobků a k činnostem - čtení názvů ulic ve městě - reprodukce textu s akcentem na čtení s porozuměním - základní literární pojmy - hádanka, báseň, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film a herec		Pv - prostorová tvorba, aranžování Vv - prostorová tvorba

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Řečová výchova</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • orientovat se v základních piktogramech • umět komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládá základní pravidla komunikace • zvládat převyprávět přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení • umět vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu • alternativní způsoby komunikace - gesta a zvuky, prostorová abeceda, znaková řeč • základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědí • hudební, pohybová a rytmická průprava • stavba věty, tvoření vět, rozvoj slovní zásoby		Hv, Tv, Vl

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Psaní</u> - dodržovat základní hygienické návyky při psaní - zvládat psát písmena, která umí číst - dbát na čitelný písemný projev - zvládat opis a přepis snadných vět - psát velká písmena v názvech a jménech	- rozvíjení psychomotorických schopností, jemné motoriky a pohybové koordinace, hygienické návyky při psaní - přepis, opis slov, jednoduchých vět - individuální docvičování písmen a obtížných spojů, zvyšování kvality a rychlosti písma - psaní adresy, pohlednice, krátkého dopisu, psaní nápisů pod obrázky, vyplnění dotazníku, psaní na PC - postupné osvojování a upevňování všech velkých psacích písmen		Pv - modelování Vv - barevná grafika Jv, Hv, M

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Dramatická výchova</u> • zvládat propojování rytmu pohybu a slova • zvládat koordinaci pohybu • mít schopnosti a dovednosti při neverbální komunikaci - řeč těla • zvládat verbální komunikaci • mít schopnosti pravdivě jednat sám za sebe v různém prostoru, prostředí, situaci • dokázat vyprávět obsah čteného	• rytmus, rytmizace, změny rytmu rytmická paměť • držení těla - obratnost propojení pohybu s dechem a hlasem • mimika - gesto - výraz celého těla apod. • využívání již získaných mluvních dovedností, formulování vlastních názorů a postojů • individuální vytváření konkrétních představ /prostorů, prostředí, situace/ • četba na pokračování	6.4. Kulturní rozdíly	Vv - ilustrace, loutky M - geometrie Jv - popis postav Pv - domácnost a vaření Vv - portrét Hv - písně s citově zabarvenými slovy

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	Čtení - umět reprodukovat krátký text, orientuje se v jednoduchých návodech podle obrázků - umět si zapamatovat obsah čteného textu - osvojit si pozitivní vztah k literatuře - zvládat čtení s užitím správné intonace a modulace hlasu - zvládat všechna písmena abecedy	- čtení časopisů a denního tisku, kuchařské knihy, čtení návodů na obalech výrobků - poslech a reprodukce - poslech příběhů, reprodukce přečteného - upevnit a systematizovat vědomosti a dovednosti v předcházejících stupních, literatura pro děti a mládež, literární pojmy - spisovatel, čtenář, kniha, divadlo, film, herec - reprodukce textu s akcentem na jejich praktické využití - čtení mapy, plánu města, kalendáře		Pv - prostorová tvorba, aranžování Vv - prostorová tvorba

Jazyková výchova

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Řečová výchova</u> • ovládat orofaciální soustavu • zvládat správné dýchání, měkký hlasový začátek • zvládat nápravu vadné výslovnosti jednotlivých hlásek • umět vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity • orientovat se v základních piktogramech • umět komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládá základní pravidla komunikace	• diagnostika úrovně řeči, gymnastika mluvidel, motorika jazyka • dechová a hlasová cvičení • zařazovat průběžně dle individuálních potřeb jednotlivých žáků edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu • stavba věty, tvoření vět, rozvoj slovní zásoby • alternativní způsoby komunikace - gesta a zvuky, prostorová abeceda, znaková řeč, piktogramy, pantomima, skutečné či zmenšené předměty • kultura mluveného projevu, konverzační cvičení		Jv, Vl, Hv, Tv

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Psaní</u> - dokázat rozvíjet osvojené dovednosti - zvládat přepsat, opsat jednoduchý text, sdělení podle předlohy - umět se podepsat psacím písmem - umět napsat nebo opsat různé písemnosti - zvládat psaní číslic i podle nápovědy - umět psát jednoduché věty podle diktátu - umět správně formulovat a napsat krátký text - dokázat použít získané dovednosti v praxi	- opakování a prohlubování osvojených dovedností - opis a přepis vět - převedení tištěných písmen do psané podoby - podpis psacím písmem - přání k Vánocům, k svátku, k narozeninám, vedení deníku, vyplnění jednoduchého dotazníku, psaní na PC - psaní číslic - diktát krátkých vět - zvyšování kvality a rychlosti písma - psaní jednoduchých textů s porozuměním		Pv - modelování Vv - barevná grafika Jv, Hv, M

Jazyková výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Dramatická výchova</u> • zvládat dramatizaci jednoduchých příběhů • mít schopnosti a dovednosti při neverbální komunikaci - řeč těla • dokázat vyprávět obsah čteného • zvládat své emoce • zvládat komunikaci a domluvit se v běžných situacích • mít základy hlasové hygieny a kulturu mluveného projevu	• reprodukce a dramatizace jednoduchého příběhu • mimika - gesto - výraz celého těla apod. • četba na pokračování • mluvený projev - oslovení, zahájení dialogu, zdvořilé vystupování • rozvoj komunikace i sociálních vztahů formou hry - umět se vžít do různých životních rolí a řešit tak jindy pro ně neřešitelné situace • tvorba hlasu a rezonance - artikulace - slovní přízvuk - frázování - pauza - intonace - vliv prostoru na použití pohybových a hlasových prostředků - cítění a vnímání prostoru	6. 4. Lidské vztahy	Vv - ilustrace, loutky M - geometrie Jv - popis postav Pv - domácnost a vaření Vv - portrét Hv - písně s citově zabarvenými slovy

Učební osnovy pro I. stupeň
Vyučovací předmět: Matematika
Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 1. - 3. ročníku jsou 3 hodiny týdně, ve 4. až 6. ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast **Matematika** je založena na praktických činnostech a dovednostech, které žáci mohou využít v běžném životě. Posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití, základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulatoru. Matematika prolíná celým základním vzděláním.

Obsah vzdělávací oblasti Matematika se realizuje v tematických okruzích Řazení a třídění předmětů, Čísla a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty a Základy geometrie.

Vzdělávání v předmětu Matematika vede žáka k:

- rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
- používání matematických symbolů
- vytváření prostorové představivosti
- rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
- rozvíjení samostatnosti, systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly
- zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích technik

Vyučovací předmět Matematika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3. Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech - spolupráce a soutěživost; hodnoty, postoje, praktická etika; navazuje kontakty prostřednictvím internetu.

6.4. Multikulturní výchova - vnímá sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k jiným skupinám, využívá interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- Řazení a třídění předmětů: je zařazen na I. stupeň základního vzdělávání. Žáci se učí tvořit skupiny podle velikosti, řazení předmětů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť. Osvojují si kvantitativní vztahy.
- Čísla a početní operace: je zařazen na I. stupni i na II. stupni. Žáci se seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel, vytváří si konkrétní představu o číslech. Upevňují si znalosti v matematických operacích - sčítání, odčítání, násobení.
- Závislosti, vztahy a práce s daty: žáci se učí třídění a seskupování dat podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a obsahu.
- Základy geometrie: učí se rozeznávat a pojmenovávat základní geometrické útvary, tělesa. Učí se zacházet s geometrickými pomůckami.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci pracují s učebnicí, učebními materiály a učebními pomůckami, chápou obecně používané termíny, znaky a symboly.

Učitel:

- srozumitelně vysvětluje učivo
- umožňuje podílet se na hodnocení činností a výsledků
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci se nenechají při řešení problémů odradit nezdarem, učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, sebekontroly, vytrvalosti a přesnosti.

Učitel:

- podle potřeby pomáhá v činnostech, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí ukázat cestu k správnému řešení, dodává sebedůvěru

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel:

- vede žáky k užívání správné symboliky, terminologie a výstižnému projevu

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci respektují pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Učitel:

- umožňuje zažít úspěch
- hodnotí žáky tak, aby cítili svůj další pokrok

Kompetence pracovní - K6

Žáci zvládají základní pracovní dovednosti, operace a postupy, rozšiřují své komunikační schopnosti při kolektivní práci.

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek
- k interpretaci různých textů a jiných záznamů

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Řazení a třídění předmětů</u> - zvládat orientaci v pojmech všechno - nic, hodně - málo, malý - velký, dlouhý - krátký, stejně - více - méně, - umět se orientovat v prostoru <u>Číslo a početní operace</u> - umět číst, psát a používat číslice v oboru do 2 - zvládat orientaci v číselné řadě 0 až 2 - zvládat rozklad čísel v oboru do 2 - chápat pojem číslice 2, sčítání a odčítání v oboru do 2 - znát matematické pojmy +, -, =, <, >, = a umí je zapsat - zvládat psaní číslic 0 až 2	- porovnávání prvků, tvoření skupin, třídění podle různých kritérií /stejně - více, hodně - málo, drahý - levný, všichni - nikdo/ - orientace v prostoru - nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole - obor přirozených čísel do 2 - číselná řada vzestupně i sestupně, numerace do 5 - zápis a rozklad čísla - sčítání a odčítání s užitím názoru, práce s počítadlem - zápis jednoduchých příkladů v oboru do 2, porovnávání čísel - psaní číslic 1, 0, 2		Pv - stavebnice, třídění tvarů Vv - kresba, malba Tv - řada, zástup

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • umět používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu • zvládat jednoduché modelové situace podle pokynů a s využitím pomůcek • zvládat řazení předmětů podle pokynů učitele • zvládat koncentrovat pozornost na určitou činnost <u>Základy geometrie</u> • umět pojmenovat základní geometrické tvary	• úlohy na orientaci v prostoru a v čase • hra na obchod s využitím různých pomůcek - nakupování • tvoření skupin podle dané vlastnosti • soustředěná činnost, skupinová či individuální • základní geometrické tvary - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník	6.4. Kulturní rozdíly	Pv - stavebnice, třídění tvarů Vv - kresba, malba Pv - modelína

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Řazení a třídění předmětů</u> - zvládat orientaci v pojmech všichni - nikdo, malý - velký, dlouhý - krátký, stejně - více - méně - umět se orientovat v prostoru <u>Číslo a početní operace</u> - umět číst, psát a používat číslice v oboru do 4 - zvládat orientaci v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 4 - umět sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 4 - zvládat matematické pojmy +, -, =, <, >, = a umí je zapsat - zvládat psaní číslic 0 až 4 - umět psát číslice od 1 - 4 i podle diktátu	- porovnávání prvků, tvoření skupin, třídění podle různých kritérií /stejně - více, hodně - málo, drahý - levný, všichni - nikdo/ - orientace v prostoru - nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře - dole - obor přirozených čísel do 4 - číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním, numerace do 8 - sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy - zápis jednoduchých příkladů v oboru do 4, porovnávání čísel - psaní číslic 0, 1, 2, 3, 4 - diktát čísel a jednoduchých příkladů	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Pr - orientace ve škole, Člověče nezlob se Jv - orientace na stránce, řazení podle velikosti, počet slabik, psaní číslic a znaků Hv - píseň Jedna dvě, taneček, rytmus, Vv - řazení tvarů /tiskátka/ Tv - řazení podle velikosti, nástup, cvičení v přírodě

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - umět používat výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - zvládat jednoduché modelové situace podle pokynů a s využitím pomůcek <u>Základy geometrie</u> - umět rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech	- úlohy na orientaci v prostoru a v čase - hra na obchod s využitím mincí - nakupování, manipulace s mincemi koruna, dvoukoruna, pětikoruna - základní geometrické tvary - čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, rozlišování geometrických tvarů užitím stavebnice, různých předmětů		Pv stavebnice tvarů, kladení předmětů

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Řazení a třídění předmětů</u> - umět řadit předměty zleva doprava - zvládat porovnávání čísel - umět třídit předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu <u>Číslo a početní operace</u> - umět číst, psát a používat číslice v oboru do 5 - umět psát číslice podle diktátu - zvládat orientaci v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 5 - zvládat sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 - znát matematické pojmy +, -, =, <, >, = a umí je zapsat - zvládat psaní číslic 0 až 5	- manipulace s předměty, řazení předmětů podle různých kritérií - určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy - řazení předmětů podle dané vlastnosti /malý - velký, krátký - dlouhý/, orientace na ploše - obor přirozených čísel do 5, pojem čísla 5, číslice 5 - psaní čísel podle diktátu - číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním, numerace do 10 - sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy - zápis jednoduchých příkladů v oboru do 5, porovnávání čísel - psaní číslic do 5		Pr - orientace ve škole, Člověče nezlob se Jv - orientace na stránce, řazení podle velikosti, počet slabik, psaní číslic a znaků Hv - píseň Jedna dvě, taneček, rytmus, Vv - řazení tvarů /tiskátka/ Tv - řazení podle velikosti

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • zvládat doplňování jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 • umět uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi <u>Základy geometrie</u> • umět porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší	• jednoduché tabulky • peníze /mince/ přiřazování k danému počtu, rozklad, dočítání, po jedné - platidla • porovnávání délky předmětů	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Hv - hry na rozvoj sluchu, rytmičtější - pravidelné členění řady předmětů Jv - poslech slovní úlohy s porozuměním, psaní čísl a příkladů Tv - rozdělování dětí do družstev, porovnávání počtu a odhad vzdálenosti kroků

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Řazení a třídění předmětů</u> • umět se orientovat v pojmech větší - menší, kratší - delší, širší - užší • umět rozlišovat vlevo - vpravo <u>Číslo a početní operace</u> • zvládat číst, psát a používat číslice v oboru do 10 • umět psát číslice podle diktátu • zvládat orientaci v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 10 • zvládat sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 10 • znát matematické pojmy +, -, =, <, >, = a umí je zapsat • zvládat psaní číslic 0 až 10	• tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií • orientace na ploše • obor přirozených čísel do 10 • psaní čísel podle diktátu • číselná řada vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním • sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy • zápis jednoduchých příkladů v oboru do 10, porovnávání čísel • psaní číslic 6, 7, 8, 9, 10		Pr - měsíce v roce, režim dne Jv - křížovky /sloupeček, řádek/ vztah -všechny, ne všechny, aspoň jeden Tv - dělení dětí do družstev, přiřazování pomůcek

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • umět používat výrazy vpravo - vlevo • umět rozlišovat pojmy rok, měsíc, den • se orientovat v pojmech drahý - levný, dražší - levnější • zvládat určit čas s přesností na celé hodiny <u>Základy geometrie</u> • zvládat kreslit křivé a přímé čáry • umět poznat rozdíl mezi čarou a přímkou	• orientace v prostoru • úlohy na orientaci v čase • manipulace s penězi • jednotky času - určování času na hodiny • rýsování přímých a křivých čar, úseček a jejich označení • co je čára, přímka	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Vv - velká písmena z úseček, kreslení do překrývaných tvarů Pv - krychlová stavebnice

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Řazení a třídění předmětů</u> - umět porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků - zvládat třídít předměty ve skupinách <u>Číslo a početní operace</u> - umět číst, psát a používat číslice v oboru do 20 - umět psát číslice podle diktátu - zvládat orientaci v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 20 - zvládat sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 20 bez přechodu přes desítku i s přechodem přes desítku - znát matematické pojmy +, -, =, <, >, = a umí je zapsat - zvládat psaní číslic 0 až 20	- určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy - manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti - obor přirozených čísel do 20 - psaní čísel podle diktátu - číselná osa vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním - sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, slovní úlohy - zápis jednoduchých příkladů v oboru do 20, porovnávání čísel - psaní číslic 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20		Pr - zdraví a nemoc, teploměr, úraz - tel. čísla, orientace - plán cesty, křižovatky Jv - křížovky, čtení s porozuměním, tvoření Pr - rozvrh hodin Hv - notová osnova Vv - obrázky podle osy souměrnosti Tv - nástup, řazení, hřiště podle osy

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • zvládat pojmy dražší - levnější • umět doplnit jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 <u>Základy geometrie</u> • umět používat pravítko při rýsování přímek • zvládat změřit délku předmětu	• manipulace s penězi /koruna, dvoukoruna, pětikoruna, desetikoruna, dvacetikoruna/ • jednoduché tabulky • rýsování přímek • používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Pr - měsíce, roční období, hodiny, týden Hv - počet taktů, noty Tv - cvičení s kruhy, kužely a míčem Vv - písmena z úseček Pv - práce s papírem, překládání podle osy

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Řazení a třídění předmětů</u> • zvládat třídit předměty podle pořadí ve skupinách • umět přiřazovat předměty podle číselné řady <u>Číslo a početní operace</u> • umět číst, psát a používat číslice v oboru do 100 • umět psát číslice podle diktátu • zvládat orientaci v číselné řadě, rozklad čísel 0 až 100 • zvládat sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 100 • znát matematické pojmy +, -, =, <, >, = a umí je zapsat • zvládat psaní číslic 0 až 100	• manipulace s předměty, řazení prvků • číselná řada • obor přirozených čísel do 100 • psaní čísel podle diktátu • číselná osa vzestupně i sestupně, rozklad čísel se znázorněním • sčítání a odčítání, práce s počítadlem, s využitím mincí, bankovky / 100, 50, 20 /, slovní úlohy • zápis jednoduchých příkladů v oboru do 20, porovnávání čísel • psaní číslic do 100		Pv - manipulace s drobným materiálem - magnetické tabulky Tv - cvičení na značkách, zástup, řada, plavání Vv - kresba názoru Jv - čtení slov, úloh s porozuměním, tiché čtení, tvoření odpovědi na otázku, psaní - zápis úlohy, úprava

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> • umět uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi • umět určit čas s přesností na půl hodiny <u>Základy geometrie</u> • umět měřit délku předmětu • zvládat jednotky hmotnosti	• manipulace s penězi • praktické seznamování s pojmem polovina • jednotka délky - 1 metr, měření a odhad délky • řešení praktických úloh - vážení, 1 kg	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Jv, Vv, Pv, Pr - práce dospělých, volný čas, léto Jv - čtení praktických úloh s porozuměním Vv - kresba lineárních čar

Učební osnovy pro II. stupeň
Vyučovací předmět: Matematika
Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. V 7. - 10. ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Obsah vzdělávací oblasti **Matematika** se realizuje v tematických okruzích Číslo a početní operace, Závislosti, vztahy a práce s daty a Základy geometrie.

Vzdělávání v předmětu Matematika vede žáka k:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení na úrovni dětí se STMP
- usuzování na úrovni dětí se STMP

Vyučovací předmět Matematika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět (tabulky, porovnání...)

- naši sousedé v Evropě, naše vlast a Evropa.

6.6. Mediální výchova - různé typy sdělení (informace z médií do tabulek).

Vyučovací předmět je rozdělen do tří specifických tematických okruhů:

- Číslo a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Základy geometrie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci jsou vedeni k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů; vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, metod řešení úloh); využívání prostředků výpočetní techniky.

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu jednoho postupu
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků; učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů na úrovni dětí se STMP.

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní - K3

Žáci zdůvodňují matematické postupy; vytvářejí hypotézy; komunikují na odpovídající úrovni.

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci někdy spolupracují ve skupině; podílejí se na utváření příjemné atmosféry; učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly.

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské - K5

Žáci respektují názory ostatních; formují si volní a charakterové rysy; zodpovědně se rozhodují podle dané situace.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní - K6

Žáci si zdokonalují grafický projev; jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce.

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Číslo a početní operace</u> - zvládat psát a používat čísla v oboru 100, numerace do 100 po 10 - umět sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru - umět se orientovat na číselné ose - používat násobkové řady 2, 10 pomocí tabulky - zvládat počítání v oboru přirozených čísel do 100	- početní operace do 100, po 10, rozklad a porovnávání čísel - celá čísla - obor přirozených čísel do 100, slovní úlohy - písemné sčítání a odčítání - přičítání jednociferného čísla k dvojčíselnému bez přechodu přes desítku /50+2/ v oboru do 100, odčítání jednociferného čísla od dvojčíselného /56 - 2/ bez přechodu přes desítku v oboru do 100 - číselná řada, číselná osa - pamětné zvládnutí násobení čísel 2, 10 - počítání příkladů z praxe s užitím bankovek a mincí		Hv - hry na rozvoj sluchu, rytmy - pravidelné členění řady předmětů Tv - rozdělování dětí do družstev, porovnávání počtu a odhad vzdálenosti kroků Jv - poslech slovní úlohy s porozuměním, psaní čísel a příkladů

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - umět užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - zvládat početní úkony s penězi - určit čas s přesností na půl hodiny, čtvrt hodiny <u>Základy geometrie</u> - umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami - zvládat znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary - umět rozeznat přímku a úsečku, umí je narýsovat a označit	- praktické využití - jednotky délky, hmotnosti, času, objemu, tabulky - manipulace s penězi, platidla - koruny - dělení celku na poloviny a čtvrtiny - seznámení s rýsovacími pomůckami - pravítko, kružítko - základní rovinné útvary - kruh, kružnice, trojúhelník, čtverec, obdélník - rýsování přímky, polopřímky, úsečky, vyznačení a popis bodu, měření úsečky	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Vl - měsíce v roce, režim dne Jv - křížovky /sloupeček, řádek/, vztah - všechny, ne všechny, aspoň jeden Pv, Vv - znázornění, kreslení, vystřihování

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	Číslo a početní operace • umět sčítat a odčítat písemně dvojčíselná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru • umět používat násobkovou řadu 2, 5, 10 s pomocí • řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy • umět porovnávat čísla v oboru do 100 • zvládat pracovat s kalkulaátorem	• kontrola početních úkonů pomocí kalkulaátoru • písemné sčítání a odčítání, sčítání dvou dvoučíselných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 /53 + 20/, odčítání dvoučíselných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 /96 - 30/, seznamování s přirozenými čísly do 1000 • pamětné zvládnutí násobení čísla 2, 5, 10 • jednoduché slovní úlohy • porovnávání čísel, větší, menší, rovná se • jednoduché příklady vyřešené s pomocí kalkulaátoru		Vl - měsíce v roce, režim dne Jv - křížovky /sloupeček, řádek/, vztah - všechny, ne všechny, aspoň jeden Tv - dělení dětí do družstev, přiřazování pomůcek Vv - velká písmena z úseček

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - umět se orientovat v čase, určit čas s přesností na půl a čtvrt hodiny - znát a užívat základní jednotky délky <u>Základy geometrie</u> - umět poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa - zvládat měřit a porovnávat délku úsečky - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary a graficky je znázornit	- upevňování učiva: určování času - čtvrt hodina, půl hodina - jednotky délky - s použitím konkrétních předmětů a obrázkového materiálu si osvojí jednotky - 1 cm, 1 m - prostorové útvary - krychle, koule, válec, rozvíjení prostorové představy, modelování - rýsování přímých a křivých čar, úseček a jejich označení - ornamenty, obrázky z geometrických tvarů	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Vl - zdraví a nemoc, teploměr, úraz - tel. čísla, orientace - plán cesty, křižovatky Jv - křížovky, čtení s porozuměním, tvoření slovních úloh, zápis příkladů pod sebe Pv, Vv - znázorňování, modelování

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	Číslo a početní operace - umět číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 1000 i na číselné ose - sčítat a odčítat z paměti i písemně dvouciferná čísla - umět používat násobkovou řadu 2, 5, 10 s pomocí - zvládat řešit slovní úlohy s využitím platidel - mince, bankovky - umět číst, psát a počítat čísla v oboru do 100, numerace do 1000	- zapsat a přečíst čísla do 1000, porovnat čísla - seřadit vzestupně, sestupně - sčítání a odčítání jednotek bez přechodu i s přechodem desítek, on - více, on - méně, slovní úlohy k jednomu početnímu výkonu, odhady výsledků - pamětné zvládnutí násobení čísla 2, 5, 10, prohlubování a upevňování učiva - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi /platidla - koruny, mince/, jednoduché slovní úlohy - numerace do 1000 - orientace na číselné ose, porovnání čísel, seřadit vzestupně, sestupně	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Orientace - plán cesty, křižovatky Jv - křižovky, čtení s porozuměním, tvoření slovních úloh, zápis příkladů pod sebe

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - umět vyhledat a roztrždit jednoduchá data /údaje, pojmy apod./ podle návodu - umět se orientovat a číst v jednoduché tabulce - zvládat jednoduché převody hmotnosti, objemu, času <u>Základy geometrie</u> - umět znázornit, narýsovat a označit základní rovinné útvary - umět měřit a porovnávat délku úsečky	- práce s daty a údaji - kuchařka, návody k různým činnostem a návody k použití na obalech výrobků - tabulka násobení, manipulace - jednotky hmotnosti - 1 g, 1 kg, $\frac{1}{2}$ kg, $\frac{1}{4}$ kg, jednotky objemu - 1 litr, 1/2 litru, 1/4 litru, určování času - seznámení s digitálním zápisem - modelování, poznávání a popis rovinných útvarů - obdélník, čtverec, trojúhelník - vyznačení, vlastnosti stran, rýsování - kruh, kružnice - střed, poloměr, - bod, přímka, úsečka - rýsování, měření na cm a mm		Vl - rozvrh hodin Hv - notová osnova Vv - obrázky podle osy souměrnosti Tv - nástup, řazení, hřiště podle osy Jv - zápis příkladu, čtení kuchařské knihy a různých návodů Pv - práce s papírem, překládání podle osy Tv - řazení podle velikosti - nástup

Matematika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Číslo a početní operace</u> - dokázat uplatnit získané vědomosti a dovednosti v praxi - umět řešit jednoduché početní příklady a jednoduché slovní úlohy - zvládat práci s kalkulaátorem - umět používat násobkové řady 2, 5, 10 - zvládat počítání bankovek a mincí	- prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností osvojených v průběhu předcházející školní docházky se zaměřením na praktické využití všech početních dovedností - jednoduché slovní úlohy - počítání pomocí kalkulaátoru - násobení čísel 2, 5, 10 - numerace a porovnávání čísel do 1000 /např. na bankovkách/	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Jv, Vv, Př Vl - práce dospělých, volný čas, léto Jv - čtení praktických úloh s porozuměním Vv - kresba lineárních čar

Matematika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> - zvládat jednoduché převody hmotnosti, objemu, času - zvládat počítání bankovek a mincí <u>Základy geometrie</u> - umět používat základní geometrické pojmy - zvládat práci s pravítkem a kružítkem	- jednotky hmotnosti - 1 g, 1 kg, $\frac{1}{2}$ kg, $\frac{1}{4}$ kg, jednotky délky - 1 mm, 1 cm, 1 m, 1 km, /vážení a měření osob, předmětů, vzdáleností/, jednotky objemu -1 litr, 1/2 litru, 1/4 litru, určování času - seznámení s digitálním zápisem, užívání budíku - dopisní známky a jejich hodnoty - přímka, úsečka, bod - rýsování přímek, úseček, základní geometrické tvary, kružnice		Vv - obrázky podle osy souměrnosti Tv - nástup, řazení, hřiště podle osy Jv - čtení praktických úloh s porozuměním, zápis příkladu Pv - práce s papírem, překládání podle osy Vv - řazení tvarů /tiskátka/ Tv - řazení podle velikosti - nástup

Učební osnovy pro I a II. stupeň

Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět na prvním stupni od 2. období. Ve 4. - 6. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně, v 7. až 10. ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast **Informatika** zahrnuje základy práce s osobním počítačem, se základním programovým vybavením, textovým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Žáci si osvojují obsluhu počítače na elementární úrovni.

Je možno v této oblasti zařadit nadstandardní učivo, práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Vzdělávání v předmětu Informatika vede žáka k:

- využívání moderní informační a komunikační technologie
- využívání výpočetní techniky a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učení
- prezentaci výsledků práce žáků s využitím vhodného softwaru
- poznávání možností výpočetní techniky a osvojování si znalostí a dovedností práce s počítačem
- vedení žáků k samostatnému rozhodování při hledání optimálních řešení
- rozvíjení u žáků myšlení a logického uvažování
- odpovědnému přístupu žáků k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo v jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Vyučovací předmět Informatika je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - získání informací o zemích Evropy a světa, o jejich životě a událostech; Evropská unie.

6.4. Multikulturní výchova - poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám; rozvíjení smyslu pro spravedlnost, solidaritu a toleranci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci jsou zadávanými úkoly vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě; využívají vhodné naučené metody; vnímají život kolem nás, orientují se v něm, chápou souvislosti, k tomu zejména využívají informací na internetu.

Učitel:

- učí žáky využívat výpočetní techniku v každodenním životě
- ve vhodných případech vede žáky při práci s výpočetní technikou k realizaci vlastních nápadů, tím podněcuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci dovedou popsat problém, při řešení problémů požádají o radu a řídí se jí; využívají praktické úkoly a situace, kdy se učí řešit vzniklé problémy; při řešení také používají týmovou spolupráci, nenechají se při řešení problémů odradit nezdarem.

Učitel:

- vede žáky při práci s výpočetní technikou k řešení problémových úloh z praktického života
- učí žáky chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní - K3

Žáci rozumějí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagují; zvládají jednoduchou formu písemné komunikace; osvojují si základy elektronické komunikace.

Učitel:

- učí žáky využívat možností počítače k prezentaci výsledků své práce
- vede žáky k vyhledávání a využívání informací i v ostatních oblastech výuky

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby; respektují společně dohodnutá pravidla při využívání výpočetní techniky, zejména při používání počítačových sítí.

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- učí žáky hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci vede žáky k ohleduplnosti a taktu, učí je chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské - K5

Žáci respektují společenské normy a pravidla soužití.

Učitel:

- vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (softwarové pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost hesla)

Kompetence pracovní - K6

Žáci využívají získané znalosti a zkušenosti a vytváří si reálnou představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění.

Učitel:

- učí žáky orientovat se v pracovních nabídkách na internetu
- motivuje žáky k tvorbě mediálního sdělení

Informatika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	• dodržovat hygienu, znát a dodržovat zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky • zvládat nejzákladnější obsluhu počítače = umět počítač zapnout a vypnout • rozpoznávat stav počítače - vypnutý, zapnutý • být schopen účinné spolupráce ve skupině • umět se přihlásit do počítačové sítě • umět pracovat s programem „Malování“ • ovládat klávesnici a myš, znát význam všech kláves a umět je využívat	• seznámení s provozním řádem učebny • co je to počítač a z čeho se skládá • popis základních součástí počítače • skupinová práce, kooperace - projektové vyučování • základní znalosti práce na PC • program „Malování“ • klávesnice a myš	6.3. Objevujeme Evropu a svět	M, Jv Vv Hv

Informatika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	- dodržovat hygienu, znát a dodržovat zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky - mít základní přehled o využití jednotlivých programů - umět spustit výukové programy a využívat jejich možností - dokázat v počítači najít a spustit internetový prohlížeč - znát, co si představit pod pojmem „Internet“ - umět správně napsat internetovou adresu - znát její jednotlivé části - běžně pracovat s internetem, mít přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích	- seznámení s provozním řádem učebny - nabídka Start - průzkumník - pracovní plocha - Software počítače /textový editor, herní a zábavné výukové programy/ - jednoduché kreslicí nástroje - geometrické útvary - internet a e-mail, internetový prohlížeč - prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností	6. 4. Etnický původ	M, Jv Vv, Hv

Informatika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	• umět dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou • umět řádně zapnout a vypnout počítač • navazovat kontakty prostřednictvím internetu • umět aktivně vyhledávat informace v „síti“ • umět běžně pracovat s internetem, mít přehled o nejdůležitějších internetových vyhledávačích • být schopen účinné spolupráce ve skupině • bez problému ovládat klávesnici a myš	• zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky • Hardware počítače - aktualizace • založení vlastního e-mailu • internet a e-mail, internetový prohlížeč • skupinová práce, kooperace - projektové vyučování • práce s klávesnicí a s myší • prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností	6.3. Evropa a svět nás zajímá	M, Jv Vv, Hv

Informatika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	- dodržovat hygienu, znát a dodržovat zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět - zvládat práci s jednoduchými vybranými výukovými a herními programy - mít přehled o nejpoužívanějších programech - umět spustit okno internetového prohlížeče - dokázat nastavit domovskou stránku - být schopen si konkrétní internetovou adresu uložit do položky „Oblíbené“	- seznámení s provozním řádem učebny - základní funkce textového a grafického editoru, přídatná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha tiskárny - výukové a herní programy, jednoduché kreslicí nástroje, geometrické útvary, psaní textu - práce s výukovými programy, hry - internet, Internetový prohlížeč - prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností	6.4. Lidské vztahy	M, Jv Hv, Vv

Informatika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	• umět dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou • umět vyhledávat informace na internetu podle pokynů • ovládat základní obsluhu počítače • umět se orientovat na české klávesnici, znát funkce důležitých kláves • zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS • zvládat práci s výukovými programy • umět vyhledat potřebné informace na internetu	• zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky • základní orientace v prostředí internetu • komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce • použití významných kláves - kurzorové šipky, Shift, CapsLock • komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení • práce s výukovými programy, hry, prohloubení znalostí • vyhledávání informací pomocí internetu	6.3. Evropa a svět nás zajímá	M, Jv Hv, Vv

Informatika				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	- dodržovat hygienu, znát a dodržovat zásady při práci s počítačem, vytvářet si správné návyky - zvládat základy psaní na klávesnici - umět rozeznat přídavná zařízení počítače, určit jejich účel - zvládat práci s výukovými programy - umět vyhledat potřebné informace na internetu - zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS - umět vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit	- seznámení s provozním řádem učebny - základní funkce textového, grafického editoru - přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha - práce s výukovými programy, hry, prohloubení znalostí - vyhledávání informací pomocí internetu - komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení - složka	6. 4. Etnický původ	Jv, M Vv, Hv

Informatika

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	• umět dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou • při vyhledávání na internetu umět používat jednoduché a vhodné cesty • zvládat základy psaní na klávesnici • zvládat práci s výukovými programy • zvládat základní funkce mobilního telefonu - přijetí hovoru, případně zprávy SMS • umět vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit.	• zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky • vyhledávání informací pomocí internetu, prohlížeč Internet Explorer, popis prostředí • základní funkce textového, grafického editoru • práce s výukovými programy, hry, prohloubení znalostí • komunikace pomocí běžných komunikačních zařízení • složka • prohlubování a upevňování získaných vědomostí a dovedností	6.3. Lidské vztahy	M, Jv Vv, Hv

Učební osnovy pro I. stupeň

Vyučovací předmět: Prvouka

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět na prvním stupni, v 1. - 2. ročníku jsou 2 hodiny týdně, ve 3. až 6. ročníku jsou 3 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast **Prvouka** rozvíjí u žáků základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Na základě pozorování a praktických zkušeností se žáci učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace. Působí na všestranný rozvoj dítěte, rozvíjí smyslové vnímání, podněcuje myšlení, obohacuje slovník a kultivuje vyjadřování. Vede také k samostatnosti při tvořivých činnostech a nenásilně formuje celou osobnost dítěte.

Obsah vzdělávací oblasti Prvouka se realizuje v tematických okruzích Místo kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Vzdělávací oblast je důležitou složkou počátečního vzdělávání a je základem pro výuku ve vzdělávacích oblastech Vlastivěda, Přírodověda, Tělesná výchova a Výchova ke zdraví.

Výuka probíhá ve třídách, v učebně audio, PC i v přírodě.

Vzdělávání v předmětu Prvouka vede žáka k:

- osvojování pravidel slušného chování a jednání a vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- formování citového vztahu k místu a k zemi, kde žije
- pozorování, pojmenování porovnávání poznatků a zkušeností
- upevňování hygienických návyků, zásad zdravého životního stylu
- hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě

Vyučovací předmět Prvouka je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2. Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě; občan, občanská společnost a stát.

6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá.

Vyučovací předmět je rozdělen do pěti specifických tematických okruhů:

- Místo kde žijeme: žáci poznávají nejbližší okolí svého bydliště, školy a rozšiřují si své znalosti o důležitá místa v obci, regionu, zemi.
- Lidé kolem nás: žáci si osvojují základy společenského chování a jednání, učí se vzájemně spolupracovat se svými spolužáky a jak reagovat v krizových situacích.
- Lidé a čas: učí se orientovat v čase a určovat ho, rozlišit děj v minulosti a budoucnosti, poznávají způsob života ve svém okolí, významné historické památky v místě svého bydliště.
- Rozmanitost přírody: seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku - roční období, budují si kladný vztah k přírodě a poznávají důležitost ochrany životního prostředí.
- Člověk a jeho zdraví: prostřednictvím svého těla poznávají sami sebe, podle svých možností se učí sebeobslužné činnosti a jak pečovat o své zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci využívají vhodné naučené metody k pochopení a osvojení učiva.

Učitel:

- Využívá názoru a pomůcek ve všech předmětech (knihy, obrazy, přírodniny, ilustrace, mapy, PC, TV, informace z tisku, rozhlasu).

Kompetence komunikativní - K3

Žáci využívají tištěné i ústní informace k rozvoji vlastních vědomostí. Rozumí tomu, co čtou. Mají umět o tom vyprávět.

Učitel:

- Podporuje čtenářskou gramotnost, dává dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, kontroluje správnost a porozumění tématu.

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Místo, kde žijeme</u> • zvládat orientaci v nejbližším okolí školy • orientovat se bezpečně v budově školy • znát název své obce a adresu bydliště <u>Lidé kolem nás</u> • znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří /starý, mladý, starší, mladší/ • znát jména svých spolužáků a svých učitelů	• škola - orientace ve škole, okolí školy; vyučování, prostředí třídy; bezpečná cesta do školy • domov - prostředí domova • rodina - jméno a příjmení žáka, datum a místo narození, postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské a mezigenerační vztahy; život a funkce rodiny • soužití lidí - mezilidské vztahy; mezilidská komunikace • chování lidí - kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování • věci kolem nás - běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby, pro zábavu; práce, zaměstnání; volný čas a jeho využívání	6. 2. Občanská společnost a škola	Jv - naše třída, škola - jsem školák M - počty různých předmětů ve třídě, škole Vv - naše třída, škola Jv - moje rodina Vv - moje rodina Tv - aktivní odpočinek

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Lidé a čas</u> • zvládat jednoduchou orientaci v čase /ráno, poledne, večer/ • znát rozvržení svých denních činností <u>Rozmanitost přírody</u> • umět popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • umět poznat nejběžnější druhy domácích zvířat • dokázat se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji <u>Člověk a zdraví</u> • dodržovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu • zvládat pojmenovat hlavní části těla • rozeznávat nebezpečná místa ve svém okolí • uplatňovat způsoby bezpečného chování • umět reagovat odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných situacích	• orientace v čase - režim dne; roční období • rozvržení denních činností • příroda v ročních obdobích, znaky ročních období • chování živočichů, péče o zvířata a ptáky • ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí • péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví, sebeobslužná činnost • lidské tělo, části lidského těla • osobní bezpečí - bezpečné chování v různém prostředí; přivolání pomoci v situaci osobního či cizího ohrožení • situace hromadného ohrožení		Jv - co dělám během dne - popis, vyprávění Vv - příroda Hv - písňe s přírodní tematikou Tv - cvičení v přírodě Tv - tělocvičné pokyny, pohybové hry Vv - co je zdravé, nezdravé

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Místo, kde žijeme</u> • zvládat orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí • umět pojmenovat nejdůležitější části a místa obce, umístění významných budov a objektů <u>Lidé kolem nás</u> • zvládat rozlišit základní i širší příbuzenské vztahy • umět rozlišovat role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat • umět rozlišit nevhodné chování	• škola - bezpečná cesta do školy, orientace ve škole; vyučování, učivo, prostředí; okolí školy • domov - domov a bydlení; orientace v místě bydliště • naše obec - název obce, její části; orientační body, významné budovy, objekty, známá místa • rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské vztahy v rodině, mezigenerační vztahy; funkce a život rodiny • pravidla slušného chování • soužití lidí - mezilidské vztahy; mezilidská komunikace • chování lidí - kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování	6.2. Občan, občanská společnost a stát	Jv - naše škola, můj domov Vv - tématické práce Tv - modelové situace /silniční provoz/; - tělovýchovné aktivity v okolí školy Jv - moje rodina /popis, vyprávění/ Vv - tématické práce

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Lidé a čas</u> - znát dny v týdnu - umět používat kalendář v souvislosti s ročními obdobími <u>Rozmanitost přírody</u> - umět rozlišit nejznámější rostliny ze svého okolí - poznat a pojmenovat plody běžných druhů ovoce a zeleniny - zvládat pojmenovat některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata - dokázat se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji <u>Člověk a zdraví</u> - zvládat a uplatňovat základní návyky osobní hygieny - dokázat upozornit na své zdravotní potíže - ovládat základní pravidla silničního provozu z pohledu chodců	- jednoduchá orientace v čase /den, týden/ - roční období - rostliny, houby, živočichové - známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub; základní skupiny živočichů a jejich poznávání - chování živočichů, péče o zvířata a ptáky - ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí - péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; vliv stravování na zdraví; osobní hygiena; pitný režim; úrazová zábrana - chování v silničním prostředí - bezpečné chování v silničním provozu		Vv - tématické práce Jv - popis, vyprávění Hv - písně s přírodní tematikou Tv - cvičení v přírodě Vv - co je zdravé, nezdravé Hv - písně s pohybovým doprovodem

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Místo, kde žijeme</u> - umět se bezpečně orientovat v místě svého bydliště - umět pozorovat a popsat změny v nejbližším okolí, městě - dokázat rozlišit některé státní symboly naší vlasti a vhodně se chovat v situacích spojených s jejich používáním <u>Lidé kolem nás</u> - umět poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí /domov, třída, škola/ - dokázat rozlišit role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi - umět rozlišit nejrozšířenější činnosti lidí	- město, kde žijí - název obce, její části; poloha obce v krajině; orientační body; význačné budovy, objekty, zajímavá místa - názvy místních lokalit; jevy v přírodě, orientační body; ochrana životního prostředí - státní symboly naší vlasti - adresa bydliště, náš byt, kuchyň, pokoj, koupelna, WC, zařízení bytu - pojmenování částí nábytku a vybavení bytu - rodiče a sourozenci, jejich jména nejbližší příbuzní, které žák zná - babička, děda, strýc, teta; stáří členů rodiny - starý, mladý, starší, mladší - osobní bezpečí; krizové situace /šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd./; přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení; linky důvěry - běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby a pro zábavu; práce, zaměstnání; volný čas, jeho využití	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Jv - moje rodina /popis, vyprávění/ Vv - tématické práce Tv - způsoby aktivního odpočinku Hv - písně s danou tematikou

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Lidé a čas</u> - umět rozlišit roční období podle charakteristických znaků - zvládat určit čas podle hodin - umět určit dny v týdnu <u>Rozmanitost přírody</u> - umět popsat počasí podle obrázku /déšť, sníh, bouřka, vítr/ - znát základní zásady pobytu v přírodě - pojmenovat některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata - poznat a pojmenovat plody běžných druhů ovoce a zeleniny <u>Člověk a zdraví</u> - zvládat a uplatňovat základní návyky osobní hygieny - umět se projevit vhodným chováním a činnostmi - vztah ke zdraví - vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech, při koupání, umět ošetřit drobná poranění	- orientace v čase a časový řád - určování času pomocí hodin; určování dne, používání kalendáře; režim dne; roční období - příroda v ročních obdobích, znaky ročních období - ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí - základní skupiny živočichů a jejich poznávání - ovoce, zelenina: sezónní práce na zahradě a na poli - péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; osobní a duševní hygiena; úrazová zábrana, drobné úrazy a poranění; pitný režim, vliv stravování na zdraví, situace hromadného ohrožení		M - určování času Vv - tématické práce Jv - popis, vyprávění Hv - písně s přírodní tematikou Tv - cvičení v přírodě Jv - modelové situace

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Místo, kde žijeme</u> - umět popsat cestu do školy podle obrázků - umět pojmenovat nejdůležitější části a místa obce, umístění významných budov a objektů - pojmenovat některé kulturní instituce ve svém okolí a rozlišit, jaké druhy činností nabízejí <u>Lidé kolem nás</u> - zvládat dodržování pravidel pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - umět projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků	- škola - bezpečná cesta do školy; orientace ve škole; vyučování, učivo, prostředí; okolí školy - naše obec - název obce, její části; orientační body, významné budovy, objekty, známá místa - kultura - podoby a projevy kultury; kulturní instituce - rodina - postavení jedince v rodině; role členů rodiny; život a funkce rodiny; rodinné prostředí; mezilidské vztahy a komunikace; zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti; lidská solidarita - chování lidí - kladné a záporné vlastnosti lidí; pravidla slušného chování; národnostní menšina, cizinec	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Jv - popis, vyprávění Vv - tématické práce Tv - turistika Jv - modelové situace, dramatizace, návštěva kulturního zařízení

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Lidé a čas</u> - umět poznat, kolik je hodin /celé hodiny/ - znát roční období a měsíce - orientovat se v čase, rozlišovat mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti <u>Rozmanitost přírody</u> - umět poznat rozdíly mezi stromy a keři - poznat nejběžnější volně žijící zvířata <u>Člověk a zdraví</u> - zvládat a uplatňovat základní návyky osobní hygieny - určit a pojmenovat základní části lidského těla, orientovat se v jejich funkci - umět v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe i pro jiné dítě	- orientace v čase a časový řád - určování času pomocí hodin; určování dne a stanovení data, používání kalendáře; režim dne; roční období, den, týden, měsíce, rok - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby; průběh lidského života - stromy a keře - druhy, les - chování živočichů, péče o zvířata, ochrana přírody - péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; osobní a duševní hygiena; pitný režim, vliv stravování na zdraví - lidské tělo - základní stavba a funkce - ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním, přivolání pomoci, linky důvěry		Jv - čtení pověstí - dramatizace pověstí Vv - tématické práce Jv - popis, vyprávění Vv - ztvárnění přírodnin různými způsoby Jv - modelové situace

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Místo, kde žijeme</u> - posuzovat okolní krajinu - vyjádřit, co pro něho znamená domov - zvládat bezpečné způsoby chování v silničním provozu <u>Lidé kolem nás</u> - zvládat pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti - umět rozpoznat ve svém okolí nevhodné chování vrstevníků a dospělých - umět rozpoznat odlišnost lidí z hlediska vnějšího vzhledu	- okolní krajina - povrch krajiny, typy; ochrana životního prostředí; chráněná krajinná oblast - domov - domov a bydlení - základy dopravní výchovy, cesta do školy - bezpečné chování v silničním provozu - význam a potřeba některých povolání a pracovních činností - protiprávní jednání a jeho postih /krádeže, šikana, zneužívání, týrání/ - chování lidí - kladné a záporné vlastnosti lidí; pravidla slušného chování; národnostní menšina, cizinec		Jv - popis, vyprávění, čtení příběhů Vv - tématické práce Pv, Tv

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Lidé a čas</u> - orientovat se v čase, rozlišovat mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - umět porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků <u>Rozmanitost přírody</u> - umět rozlišit listnaté a jehličnaté stromy - vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí <u>Člověk a zdraví</u> - zvládat a uplatňovat základní návyky osobní hygieny - umět ošetřit drobná poranění - rozeznat nebezpečná místa ve svém okolí - uplatňovat způsoby bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí, generace - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby; průběh lidského života - regionální památky - doklady minulosti /lidové zvyky, tradice, památky/; svědectví práce našich předků, významní rodáci; péče o památky - rostliny, houby, živočichové - známé a snadno dostupné druhy; znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka - rovnováha v přírodě - přírodní společenstva - péče o zdraví, zdravá výživa - zdraví a nemoc; osobní a duševní hygiena; úrazová zábrana, drobné úrazy a poranění; pitný režim, vliv stravování na zdraví, bezpečné chování v rizikovém prostředí	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Vv - tématické práce Hv - poslech historický skladeb Pv - přírodniny jako pracovní materiály Hv - písně s přírodní tematikou Tv - cvičení v přírodě Jv - popis, vyprávění, čtení příběhů Vv - tématické práce

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Místo, kde žijeme</u> • umět sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest • umět dodržovat zásady bezpečnosti při hrách • pozorovat a popsat změny v nejbližším okolí, městě <u>Lidé kolem nás</u> • umět v případě potřeby požádat o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • reagovat odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech • umět komunikovat pomocí telefonu • umět respektovat odlišné názory a zájmy jiných	• okolní krajina /místní oblast, region/, charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích, regionální zvláštnosti • bezpečné chování, které neohrožuje zdraví své ani zdraví jiných • vliv krajiny na život lidí; působení člověka na utváření krajiny a životního prostředí, jevy v přírodě, orientační body; ochrana životního prostředí • přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení; linky důvěry • situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě, důležitá telefonní čísla • technika a informační technika • pravidla slušného chování; národnostní menšina, cizinec	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Jv - popis, vyprávění Vv - tématické práce Tv - turistika Jv - popis, vyprávění - modelové situace, dramatizace

Prvouka				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Lidé a čas</u> - umět porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků - uvést některé báje a pověsti, vztahující se k místní lokalitě <u>Rozmanitost přírody</u> - dokázat se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji - umět vyjádřit některá možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace <u>Člověk a zdraví</u> - dodržovat základní pravidla účastníků silničního provozu - umět pojmenovat některá zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek - reagovat odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby; průběh lidského života - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků; domov, vlast, rodný kraj - ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody - odpovědnost lidí; ochrana a tvorba životního prostředí; ochrana rostlin a živočichů; likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce - návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek; hrací automaty a počítače - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí		Jv - čtení pověstí - dramatizace pověstí Vv - tématické práce Hv - poslech historických skladeb Pv - přírodniny jako pracovní materiály Hv - písně s přírodní tematikou Tv - cvičení v přírodě

Učební osnovy pro II. stupeň

Vyučovací předmět: Vlastivěda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni, v 7. - 10. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací oblast **Vlastivěda** má významnou roli v přípravě žáků na občanský život. Navazuje na oblast Prvouka. Rozvíjí osobnost žáků a učí ho orientovat se v mezilidských vztazích. Součástí vzdělávání je výchova k toleranci, respektování lidských práv, k úctě a k ochraně přírodního prostředí a kulturních hodnot, s významnými osobnostmi a historickými událostmi. Poskytuje poznatky o vývoji lidstva i vlastního národa. Zaměřuje se na formování osobnosti žáků.

Obsah vzdělávací oblasti Vlastivěda se realizuje v tematických okruzích Historie našeho národa, Člověk ve společnosti, Poznatky o společnosti a Péče o občana.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně PC.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda vede žáka k:

- poskytnutí základních poznatků o dějinném vývoji lidstva a českého národa
- seznámení s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost
- poskytování informací o socioekonomických podmínkách v nejbližším okolí, na území ČR a v Evropě
- příprav žáků znát práva a povinnosti občanů
- využívání různých zdrojů informací (př. slovníky, encyklopedie, katalogy) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj
- vytvoření konkrétních představ o pracovních činnostech v běžných profesích
- objasnění významu vzdělávání pro další život

Vyučovací předmět Vlastivěda je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

- 6.2. Výchova demokratického občana** - občan jako odpovědný člen společnosti; práva a povinnosti občana; volební systémy a demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy státu; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy. Rozvoj základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálních odlišností mezi národy; rodinné příběhy; naši sousedé v Evropě; naše vlast a Evropa; volební systémy a demokratické volby; demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; princip soužití s monarchií; úloha občanů v demokratické společnosti; vzájemná komunikace a spolupráce s nimi.
- 6.3. Výchova k myšlení v evropských souvislostech** - naše vlast a Evropa; zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa a události mající vztah k Evropě; naši sousedé v Evropě; Evropská unie; předsudky a vžitá stereotypy; respektování zvláštností různých etnik; projevy rasové nesnášenlivosti, rozpoznávání; otázka lidských práv; odpovědnost za odstranění diktatur.
- 6.4. Multikulturní výchova** - udržovat, tolerovat vztahy s církví, překonávat předsudky; právo lidí žít společně; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi; lidská solidarita; nekonfliktní život; multikulturní společnost; otázka lidských práv.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- Historie našeho národa
- Člověk ve společnosti
- Poznatky o společnosti
- Péče o občana

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci se naučí ustáleným postupům při osvojování učiva, měli by dbát na jeho dodržování. Jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Učitel:

- vede žáky k poznání, že historie není jen výčet dat a událostí
- obohacuje život a dává příklady
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci

- stanovuje další vzdělávací cíle

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci vnímají problémové situace, rozpoznávají problémy a hledají nejvhodnější způsoby řešení. Zvládnou popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádat o radu a řídit se jí. Řeší samostatně běžné životní situace a přiměřeně ke svým možnostem překonává životní překážky.

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, tak aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- předkládá žákům různé modelové situace

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se vyjadřují srozumitelně, rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reagují. Dovedou prezentovat své myšlenky a názory.

Učitel:

- doplňuje učivo různými publikacemi
- vede žáky k samostatné práci s pracovním sešitem
- využívá historické filmy
- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání. Žáci mají povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i ve společnosti. Rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky. Posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby.

Učitel:

- předkládá názornými ukázkami srovnání života v minulosti a současnosti
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky
- na vhodných příkladech prezentuje nevhodné a rizikové chování

Kompetence občanské - K5

Žáci se umí chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Učitel:

- objasňuje žákům prostřednictvím konkrétních případů ekologické havárie
- motivuje žáky k aktivní ochraně životního prostředí, vede je k vytváření pozitivního vztahu k přírodě.

Kompetence pracovní - K6

Žáci zvládají pracovat podle pokynů, ale i samostatně, dovedou posoudit výsledek své práce.

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení
- zajímá se, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Historie našeho národa</u> - být schopen poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí <u>Člověk ve společnosti</u> - zvládat základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků - umět respektovat pravidla společenského soužití	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby; průběh lidského života Pravěk - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné, počátky zemědělství a řemesel, projevy duchovního života lidí - doba bronzová - první kovy, rozvoj řemesel a obchodu - doba železná - nové kovy, zdokonalení řemeslné výroby, Keltové - střední Evropa a naše území v pravěku a dnes první státní útvary na našem území - soužití lidí - mezilidské vztahy a komunikace; zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti; lidská solidarita, zaměstnání rodičů, různé profese, čím bych chtěl být, možnosti profesního uplatnění žáků - chování lidí - kladné a záporné vlastnosti lidí; školní řád, slušnost vůči dospělým a spolužákům	6. 4. Lidské vztahy	Vv - interpretace uměleckých děl, vlastní výtvarný projev Př - podnebí a počasí ve vztahu k životu - zeměpisná poloha oblastí Vv - nákres pravěkých nástrojů Jv - popis, vyprávění - modelové situace, dramatizace, návštěva kulturního zařízení

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Poznatky o společnosti</u> - znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele <u>Péče o občana</u> - dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu	- Česká republika - hymna, vlajka, státní znak, prezidentská standarta, hlavní město Praha - prezident, vláda, parlament, ministři, státní zastupující orgány - vztah občana ke státním symbolům - vzdělávání v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání - příprava pro profesní uplatnění, pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace - právní dokumenty občana vyplňování listin - odměna za práci, nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti - požádat o radu a pomoc		Inf - vyhledávání informací na internetu Př - vývoj společnosti Vv - kresba státních symbolů Hv - hymna ČR Jv - sestavení žádosti - výcvik souvislého jazykového projevu Inf - vyhledávání informací na internetu

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Historie našeho národa</u> • zvládat základní poznatky z období počátku českého národa <u>Člověk ve společnosti</u> • umět uplatnit vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování • znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným	• základní poznatky o vzniku ČSR • sociální a kulturní důsledky I. světové války • vznik samostatné ČR • průběh a důsledky II. světové války • politický a hospodářský vývoj v ČSR • mezilidské vztahy, komunikace; zájmové spolky, vlastnosti lidí; pravidla slušného chování; principy demokracie význam přátelství • základní lidská práva a práva dítěte; práva a povinnosti žáků školy; vztahy ve škole, slušnost vůči dospělým a spolužákům	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Inf - vyhledávání informací na internetu Př - vývoj společnosti Jv - vypravování - čtení příběhů - nácvik komunikace formou scének - čtení časopisů a odborné literatury

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Poznatky o společnosti</u> - být schopen se seznámit se základními právy a povinnostmi občana <u>Péče o občana</u> - rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	- právní řád - lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo /týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace/ - listina základních práv a svobod - postižitelnost při nedodržování zákonů - zákl. pravidla společenského chování, úcta k člověku, rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin, člověk a svoboda - návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače - situace hromadného ohrožení - ošetřit drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Inf - vyhledávání informací na internetu Jv - čtení časopisů a odborné literatury Vv - výtvarné zpracování Př - tělo a jeho reakce na návykové látky Pv - dodržování bezpečnosti

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Historie našeho národa</u> - znát významné osobnosti našich dějin <u>Člověk ve společnosti</u> - vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu	- význačné osobnosti našich dějin, první prezident T. G. Masaryk - báje, mýty, pověsti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa - kulturní památky - základní lidská práva a práva dítěte; protiprávní jednání; právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze - sociální problémy; nesnášenlivost mezi lidmi, rasismus, xenofobie	6. 4. Kulturní rozdíly	Inf - vyhledávání informací na internetu Jv - čtení regionálních pověstí - vývoj společnosti Vv - kresba státních symbolů Hv - hymna ČR Jv - čtení příběhů - vypravování - čtení časopisů a odborné literatury

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Poznatky o společnosti</u> • umět si uvědomit rizika a důsledky protiprávního jednání <u>Péče o občana</u> • vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany • umět využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací	• člověk a právo, práva a povinnosti občana • policie, soudy • právní dokumenty občana • druhy a postihy protiprávního jednání • trestná činnost mládeže • soc. zabezpečení, lékařská péče, pojištění, podpora, vztah k nemocným • péče o děti bez rodiny, postižené děti a jejich výchova • sociální péče o potřebné občany • orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající organizace	6. 2. Formy participace občanů v politickém životě	Inf - vyhledávání informací na internetu Jv - znalost textu, vysvětlení neznámých slov - výcvik souvislého jazykového projevu

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Historie našeho národa</u> • mít představu o významných historických událostech v naší zemi <u>Člověk ve společnosti</u> • umět tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	• vznik československého státu - zařazení státních svátků a významných dnů • první prezident T. G. Masaryk • vznik České republiky, vstup ČR do EU, vlajka EU • základy společenského chování /slušnost, ohleduplnost, tolerance/ • rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin • rovnoprávné postavení žen a mužů • základní etické problémy, morálka, charakter člověka, chování v mezilidských vztazích • tolerance k názorům ostatních	6. 2. Občanská společnost a škola	Vl - významná místa v regionu - ČR, Praha Inf - vyhledávání informací na internetu Jv - vypravování

Vlastivěda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Poznatky o společnosti</u> - být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU <u>Péče o občana</u> - mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	- evropská unie; předsudky a vžitě stereotypy; respektování zvláštností různých etnik; projevy rasové nesnášenlivosti, rozpoznávání; otázka lidských práv; odpovědnost za odstranění diktatur - evropská integrace - postavení ČR v rámci EU - člověk a volný čas, kultura - kina, divadla, koncerty, výstavy, muzea, sport - aktivní a pasivní /sledování sportovních utkání a sportovních přenosů, volnočasové aktivity - zájmové činnosti: ruční práce, sběratelství, kutilství, prázdniny, dovolená, rekreační zařízení, dovolená v zahraničí, nevhodné využívání volného času/ - škodlivé vlivy prostředí, ohrožení sociálně patologickými jevy - návykové látky, léčba závislosti, prevence		Jv - znalost textu, vysvětlení neznámých slov Inf - vyhledávání informací na internetu Př - látky znečišťující prostředí - tělo a jeho reakce na návykové látky Tv - sport a jeho význam pro zdraví

Učební osnovy pro II. stupeň
Vyučovací předmět: Přírodověda
Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni, v 7. - 10. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávací oblast **Přírodověda** navazuje na vzdělávací oblast Prvouka, která přibližuje přírodovědné učivo na prvním stupni základního vzdělávání. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, seznamují se s vlivy člověka na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích.

Vzdělávací oblast Přírodověda zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Umožňuje žákům porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda vede žáka k:

- podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vedení, rozvíjení a upevňování dovedností
- zkoumání příčin přírodních procesů, souvislostí a vztahů mezi nimi
- podpoře vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- rozvíjení a prohlubování dříve získaných základních znalostí o fungování přírodních procesů a zákonitostí
- orientaci v základních přírodovědných pojmech
- rozpoznávání důležitosti přírodních zákonitostí a procesů pro svůj život
- práci s mapou
- získávání základních informací o geografických i socioekonomických podmínkách v nejbližším okolí, na území ČR, v Evropě i ve světě

Vyučovací předmět Přírodověda je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah Evropy a světu; naši sousedé v Evropě; naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět

6.4. Multikulturní výchova - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti. Právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- Základní poznatky z Fyziky
- Základní poznatky z Chemie
- Základní poznatky z Přírodopisu
- Základní poznatky ze Zeměpisu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci umí vyhledávat a využívat informace v praktickém životě. Využívají vhodné naučené metody, pracuje s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami; kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich.

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- využívá pozorování a experimentování, vede žáky k vyhodnocení výsledků
- používá obecně známé termíny a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje poznatky z různých oblastí a na základě toho si žáci vytváří úplný pohled na svět
- seznamuje žáky s místními regionálními podmínkami
- zařazuje k osvojování nového učiva používání map, zeměpisných obrazů a symbolů

- doplňuje zeměpisné informace o luštění úkolů, tabulek, tajenek, hádanek a přesmyček, s pomocí map

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci vnímají problémové situace a hledají nejvhodnější způsoby řešení.

Učitel:

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní - K3

Žáci využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi. Využívají tištěné informace k rozvoji vlastních vědomostí, rozumí běžně užívaným textům, záznamům a obrazovým materiálům.

Učitel:

- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- předkládá žákům ukázky z cestopisných knih a časopisů
- zařazuje besedy k tematickým celkům s vyprávěním a ukázkami materiálů z cest
- využívá při výuce zeměpisné dokumentární filmy a cestopisné pořady

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci navazují vztahy s vrstevníky, využívají skupinové vyučování vedoucí ke spolupráci při řešení problémů. Rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky; posilují sociální chování a sebeovládání.

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- vede žáky k ochotě pomoci
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry, přispívá k dobrým vztahům, nabízí pomoc

Kompetence občanské - K5

Žáci znají základní práva a povinnosti občanů, respektují společenské normy a pravidla soužití. Ví, jak se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Učitel:

- vede žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
- vede žáky k poznávání vztahů člověk a životní prostředí a přibližuje problematiku vlivu prostředí na zdraví člověka
- motivuje žáky k aktivní ochraně životního prostředí a aktivně s žáky vyhledává propojení mezi člověkem a přírodou, vede je k vytváření pozitivního vztahu k přírodě
- objasňuje žákům prostřednictvím konkrétních případů ekologické havárie

Kompetence pracovní - K6

Žáci umí využívat získané znalosti a zkušenosti, vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění. Dovedou reálně posoudit výsledek své práce i ostatních, využívají svých znalostí v běžné praxi.

Učitel:

- vede žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními, k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k ověřování získaných vědomostí a znalostí
- učí žáky přistupovat k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví svého i ostatních, ochrany životního prostředí
- vede žáky k uvážlivému rozhodování o svém profesním zaměření

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Základní poznatky z Fyziky</u> • umět poznat, zda je těleso v klidu či pohybu • umět rozeznat zdroje tepla • zvládat rozeznat jednotlivá skupenství <u>Základní poznatky z chemie</u> • umět rozlišit vlastnosti látek rozpustné, nerozpustné • být schopen rozlišit druhy vody - pitná, užitková, odpadní	• základní a fyzikální vlastnosti látek • pohyby těles, pohyb a klid těles • jednoduché stroje a jejich užití v praxi • druhy energie, elektrická energie, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením • změny látek a skupenství • přeměny skupenství, tání a tuhnutí, teplota varu kapaliny • vlastnosti látek; porovnávání látek, hustota, rozpustnost • nebezpečné látky a přípravky, značení a užívání běžných chemikálií • zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě • mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy • vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky • voda - výskyt, vlastnosti a formy vody; oběh vody v přírodě; vlastnosti, složení, její význam pro život		Z - pohyb planet kolem Slunce Inf - využití internetu, vyhledávání údajů vztahující se k problému Pv

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Základní poznatky z přírodopisu</u> • zvládat vědomosti o dění v přírodě během ročních období • vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku • umět chránit přírodu na úrovni jedince <u>Základní poznatky ze zeměpisu</u> • orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny • umět na mapě najít zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice	• stavba, tvar a funkce rostlin, význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin /kořen, stonek, list, květ, semeno, plod/ • poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin a zvířat • význam rostlin a jejich ochrana, využití hospodářsky významných rostlin, chráněné rostliny, léčivé rostliny, plody jedovatých rostlin • praktické poznávání přírody • mapa, orientace na mapě podle barev, hranice kraje • světadíly, moře, oceány • sousední státy, státy EU, hranice republiky		exkurze do botanické zahrady Vv

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Základní poznatky z Fyziky</u> - být schopen rozeznat zdroje zvuku - vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka <u>Základní poznatky z chemie</u> - zvládat znalosti o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat a rostlin - vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí - továrny, auta	- zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje - škodlivost nadměrného hluku, zdroje: hlasitá hudba, stavební stroje, dopravní prostředky, výrobní závody - význam vzduchu pro život, ochrana ovzduší - vzduch, kyslík jako jedna ze složek vzduchu - čistota ovzduší, smog - význam vody a vzduchu pro život, ochrana vodních zdrojů, rostlin a živočichů, ochrana půdy - zdroje: paliva, ropa, uhlí, odpad - likvidace odpadu, továrny, auta		Hv Vv Tv - cvičení v přírodě Př - ochrana přírody

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Základní poznatky z přírodopisu</u> - umět poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - znát význam hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování <u>Základní poznatky ze zeměpisu</u> - dokázat vyhledat na mapě České republiky kraj /region/ podle bydliště nebo místa školy - orientovat se na mapě - města podle významných bodů	- nejznámější houby jedlé a jedovaté, konzumace a první pomoc při otravě houbami, způsob výživy, význam v ekosystémech - houby s plodnicemi, zásady sběru - sběr léčivých bylin - pěstování rostlin: ovocné stromy /jabloň, třešeň, meruňka, švestka a jejich plody/, ovocné keře /rybíz, angrešt/, pěstování zeleniny a brambor, pěstování obilí - přírodní zajímavosti regionu, místní region, zeměpisná poloha, ohraničení vzhledem k okolním regionům - zásady ochrany přírody a životního prostředí - kraje, města, doprava, významné závody, památky, pohoří, řeky, nejbližší velké město, nákupy, služby - veřejná zařízení: obecní a městské úřady, pošta, nádraží, zdravotní středisko, lékárna, policejní a požární stanice		Inf Jv - popis Vv - nakreslit zvíře Pv - budky pro ptáky Vl - místopis

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Základní poznatky z Fyziky</u> - být informován o zdroji elektrického proudu - umět rozpoznat zdroje světla - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji <u>Základní poznatky z chemie</u> - umět rozpoznat podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat	- zdroje elektrického proudu - větrné elektrárny, vodní elektrárny, sluneční energie, jaderné elektrárny/ochrana lidí před radioaktivním zářením/ - zdroje světla, využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů - elektrické spotřebiče - seznámení s jednoduchými stroji a přístroji, které usnadňují práci v domácnosti i zaměstnání - dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji - označování a symboly nebezpečných látek - hořlaviny, zásady zacházení, první pomoc při popálení nebo poleptání		Pv - práce v domácnosti Vv Jv - návody na čisticí prostředky, - četba s porozuměním - porozumění návodům

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Základní poznatky z přírodopisu</u> - znát vybrané zástupce rostlin a živočichů <u>Základní poznatky ze zeměpisu</u> - znát druhy a způsob dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu	- významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí /voda, vzduch, země/ - rozšíření - význam a ochrana živočichů, kriticky ohrožené druhy - hospodářsky významné druhy - druhy dopravních prostředků: autobus, vlak, tramvaj, trolejbus, metro, letadlo - zakoupení jízdenky, jízdní řády vlaků, autobusů - cestování dopravními prostředky ve městě nebo v okolí, chování v dopravních prostředcích, dopravní předpisy, dopravní značky - požádání o radu a pomoc - Česká republika, místní region, zeměpisná poloha, členitost - kulturní památky, přírodní zajímavosti, pamětihodnosti města a jeho okolí		Vv - estetika rostlin Hv - hlasy zvířat Vl - místopis Vv Jv - encyklopedie návštěva muzea

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Základní poznatky z Fyziky</u> - být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky - střídání dne a noci, ročních období <u>Základní poznatky z chemie</u> - zvládat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	- pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce, měsíční fáze - vesmír a Země - význam Slunce pro živé organismy; den a noc - Slunce jako zdroj tepla, světla, života, zdraví - Léčiva a návykové látky - užívání léků, lékařský předpis, lékárna - prevence a seznámení s různými druhy návykových látek, léků - škodlivost kouření a požívání alkoholických nápojů, drogy		Inf, Vv, Pv návštěva lékárny Jv - porozumění návodům

Přírodověda				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Základní poznatky z přírodopisu</u> - znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub <u>Základní poznatky ze zeměpisu</u> - umět uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - zvládat adekvátní jednání při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života	- Zkoumání přírody - známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub, jejich poznávání - Nejznámější houby jedlé a jedovaté /první pomoc/ způsob výživy, význam v ekosystémech a místo v potravním řetězci, podstata dýchání - ochrana rostlin a živočichů; chráněná území, likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy - ochrana přírody a životního prostředí, chování v přírodě - praktické poznávání přírody - bezpečnost při výletech, při hrách v přírodě, při koupání - ochrana před sluncem, mrazem - prevence úrazů - pomoc při poranění, při pádu, utonutí, úpalu, podchlazení - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelní pohromy - chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom		Vv, Pv Tv - cvičení v přírodě - les Vv, Pv

Učební osnovy pro I. a II. stupeň

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací předmět **Hudební výchova**, napomáhá k rozvoji smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímatelnosti k sobě samému i okolnímu světu. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti. Snižuje u žáků vnitřní napětí, nevyváženost a nesoustředěnost, i agresivitu.

Předmět **Hudební výchova** je zařazen v 1. až 10. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně hudební výchovy s využitím audiovizuální techniky.

Vzdělávání v předmětu Hudební výchova vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- ke kultivovanému vystupování a získání sebedůvěry
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností

Vyučovací předmět Hudební výchova je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

- 6.2. Výchova demokratického občana** - občanská společnost a škola. Zásady slušné komunikace; tolerance; schopnost kritického myšlení; vztah k sobě samému i ostatním lidem, k okolnímu prostředí, k normám i hodnotám.
- 6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - Evropa a svět nás zajímá. Osvojování evropských hodnot; svobodná lidská vůle; morálka; uplatňování práva; osobní zodpovědnost; kritické myšlení a tvořivost.
- 6.4. Multikulturní výchova** - multikulturalita; kulturní rozdíly. Mezilidské vztahy ve škole; vzájemné vztahy mezi příslušníky různých národů a etnických skupin.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci zpívají na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně, jednohlasně. Využívají podle individuálních hudebních schopností a dovedností vhodných naučených metod, strategie učení, včetně pomůcek a jiné pomocné techniky.

Učitel:

- vede žáky k přesnému vyjadřování
- umožní žákovi poznávat vlastní úspěchy a pokroky
- vede žáky k rozvíjení hudebnosti a jejich pohybové kultury
- vede žáky k vyhledávání, třídění a porovnávání informací
- umožňuje využívat v praxi získané poznatky

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci rozlišují hudbu a zvuky, sílu zvuku, tóny podle výšky a síly; poznají některé hudební nástroje. Učí se samostatně a kriticky přemýšlet, při zadání úkolu rozpoznávají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení.

Učitel:

- sleduje pokrok všech žáků
- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní - K3

Žáci reagují pohybem na znějící hudbu, dodržují správné držení těla a dýchání. Musí dokázat vyjádřit svůj názor při práci ve skupině a vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých.

Učitel:

- zajímá se o náměty žáků, žáci mohou spolupracovat při výběru písní

- zajímá se o zájmy, náměty a názory žáků
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci jsou vedeni k soustředění a poslechu skladeb; respektují pravidla práce v týmu; svou činností ovlivňují kvalitu společné práce a zpěvu.

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch ve třídě, ve škole i na veřejnosti

Kompetence občanská - K5

Žáci jsou vedeni k poznávání a chápání hudebního bohatství našeho národa. Aktivně se zapojují do kulturního dění, chrání a oceňují naše kulturní tradice.

Učitel:

- seznamuje žáky s písněmi jiných národů
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vytváří prostor pro žáky, aby se účastnili společenského dění

Kompetence pracovní - K6

Žáci využívají jednoduché hudební nástroje; jsou schopni pracovní výdrže a koncentrace.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby reálně posoudili výsledky své práce a práce ostatních

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Vokální a instrumentální činnosti</u> - umět zpívat jednoduché melodie či písni přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem <u>Poslechové činnosti</u> - umět se soustředit na poslech jednoduché krátké známé písni či skladby <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - umět reagovat pohybem na hudbu	- dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání - zpěv jednoduchých písní v návaznosti na MŠ, zpěv jednoduchých lidových písní, rozvíjení hudební paměti, hra na tělo /tleskání, dupání/ - otvírání úst, dýchání, frázování, výslovnost, nasazení a tvorba tónu - hlasová hygiena - zpěv podle pokynů učitele /jednotný začátek všech, podřídí se určitému tempu/ - melodie a skladby určené dětem, návštěva kulturní akce, poslechové vnímání hudby, poslech skladby CD - rozlišení zvuk - tón, lidské hlasy - poznávání hudebních nástrojů sluchem - melodizace textu - nácvik písní provádíme následem - pohybový projev podle hudby - improvizace, nácvik vystoupení, rytmizace textů,		Jv - spisovná výslovnost - říkadla Vv - ilustrační kreslení Tv - taneční kroky Jv - reprodukce textu Pr - zvyky a tradice Pv - vlastnosti různých materiálů

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Vokální a instrumentální činnost</u> - umět užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem <u>Poslechové činnosti</u> - umět vnímat, rozlišovat, napodobovat různé nehudební i hudební zvuky <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - zvládat reagovat pohybem na hudbu	- dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání - hra na jednoduché hudební nástroje: nástroje Orffova instrumentáře - klavír, housle, flétna, kontrabas, klarinet, zobcová flétna - chůze po špičkách, poskok, výměnný krok - výška, síla, délka tónu, rozpoznání tempa a rytmu - taneční, pochodová a slavnostní hudba, poslechové skladby CD - návštěva koncertu, divadelního představení - pochod podle hudebního doprovodu, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, návštěva divadelního představení - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady hudebně pohybové činnosti		Jv - spisovná výslovnost Vv - ilustrační kreslení Tv - taneční kroky Jv - reprodukce textu Pr - zvyky a tradice Pv - vlastnosti různých materiálů

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Vokální a instrumentální činnost</u> • umět správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat <u>Poslechové činnosti</u> • umět se soustředit na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • zvládat reagovat pohybem na hudbu	• dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání • zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu • sólový zpěv, jednoduché kánony, držený tón • písně k táboráku • zpěv trampských a folkových písní • výslovnost koncovek, hospodárné dýchání, frázování • zpěvní hlasy • melodie a skladby určené dětem • CD, poslechové skladby • zpěv podle pokynů učitele, jednotný začátek, konec písně, tempo, síla • v poslechových skladbách budou zastoupeny lidové písně a známé umělé písně pro děti. • hudebně relaxační techniky • využívání nástrojů Orfovy školy, vlastní improvizace • pohybové ztvárnění melodie • pochod podle hudebního doprovodu • pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky		Jv - spisovná výslovnost Tv - polkový a valčíkový krok Vv - barevné vyjádření pocitů a nálad Pr - vánoční zvyky tradice

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Vokální a instrumentální činnost</u> - umět zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem <u>Poslechové činnosti</u> - umět rozlišit hudební a nehupební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké - dlouhé, vyšší - nižší <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - umět propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládat jednoduché taneční hry	- dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání - nácvik písní provádíme nápodobou, písně vhodně motivujeme - lidové a umělé písně - vytleská rytmus - chůze po špičkách, poskok, výměnný krok, držení rukou - výška, síla, délka tónu - housle, klarinet, kontrabas, buben, činely - populární písně a zpěváci, zpěv folkových písní - v poslechových skladbách budou zastoupeny lidové písně a známé umělé písně pro děti - poslech CD - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky - pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady hudebně pohybové činnosti		Jv - spisovná výslovnost Tv - taneční kroky Vv - betlém Jv - vánoční tradice v české hudbě - dramatizace textu

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Vokální a instrumentální činnost</u> • umět správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i rytimizaci říkadel <u>Poslechové činnosti</u> • umět se soustředit na poslech jednoduchých skladeb <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • umět propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládat jednoduché taneční hry	• dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání • pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové • hra na nástroje Orffova instrumentáře • rozlišení tempa skladby /rychle, pomalu, zrychlování, zpomalování/ • rozlišení rytmu, tleskání do rytmu skladby • melodie a skladby určené dětem • rozlišení sólového hlasu a sborového zpěvu - sbor dětský, mužský a ženský • poznávání hudebních nástrojů sluchem • poslech CD • pohybový projev podle hudby - improvizace • pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady hudebně pohybové činnosti • soudobá taneční hudba		Jv - spisovná výslovnost - hry k upevňování soustředění a pozornosti - vánoční tradice v české hudbě Vv - betlém

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Vokální a instrumentální činnost</u> - umět poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách <u>Poslechové činnosti</u> - umět rozlišit hudební a nehupební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké - dlouhé, vyšší - nižší <u>Hudebně pohybové činnosti</u> - umět propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládat jednoduché taneční hry	- dechová cvičení - správné držení těla při dýchání, pravidelné dýchání - základní hudební pojmy: notová osnova, nota, tón, stupnice - folklor - lid. písně a jejich druhy - umělá píseň - státní hymna - zpěv a hra na hudební nástroje - jednohlasný a vícehlasný zpěv - rytmizace, melodizace, hudební improvizace, tvorba hudebního doprovodu - zvuk hudebních nástrojů - hudební výrazové prostředky melodie, rytmus, tempo, harmonie - poslech současných populárních hudebních skupin, CD - pochod podle hudebního doprovodu - hudba a tanec - pohybový doprovod znějící hudby /pochod, základní kroky polky/	6.2. Občan, občanská společnost a stát	Vv - výtvarné pojmy, linie, barva Jv - zvuková stránka slova a věty Vv - barva, ilustraci k lidové písni Jv - spisovná výslovnost Vv - vánoce, postava - náb. tematika, betlém, koledy - pohyblivá hračka, záznam pohybu Tv - krok pochodový

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Vokální činnosti a instrumentální činnosti</u> • umět využít pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností, zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu <u>Poslechové činnosti</u> • umět se soustředit na poslech skladeb různých hudebních žánrů <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • zvládat základní kroky jednoduchého tance	• upevňování správných pěveckých návyků: zřetelná výslovnost, správné dýchání • vokální a instrumentální hudba • kánon - zpěv písní • lidový dvojhlas • lidský hlas - hlasová hygiena • lid. hlas v hudbě, rozdělení hlasu • poslech písní skladeb různých žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů • hudební formy - sonáta, sonátová forma /L. van Beethoven/ • základní taneční kroky jednoduchých tanců • hudba a tanec • lidové tance • společenské tance /polka, valčík/		Jv - spisovná výslovnost Vv - portrét, barevnost, výběr hudby Vv - postava v pohybu Tv - pohybové dovednosti

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Vokální činnosti a instrumentální činnosti</u> • umět interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně <u>Poslechové činnosti</u> • umět se soustředit na poslech skladeb různých hudebních žánrů <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • zvládat základní kroky jednoduchého tance	• lidové i umělé písně • hlasová hygiena, mutace • lidový dvojhlas • noty • hudební značky • intervaly • rytmus • tempo • středověká hudba- chorály, rytířský zpěv • hudba jedno - více - hlasů, dvojhlasný zpěv • rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů • improvizovaný pohyb podle hudby • hudební divadlo - opereta, muzikál • populární hudba, žánry		Vv - barva, barevná kompozice, neobvyklý hud. nástroj Jv - spisovná výslovnost starší česká poezie, dvorská lyrika Vv - plakát /kompozice, písmo, barva/

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Vokální činnosti a instrumentální činnosti</u> • zvládat doprovod podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje <u>Poslechové činnosti</u> • umět se soustředit na poslech skladeb různých hudebních žánrů <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • zvládat základní kroky jednoduchého tance	• hudební doprovody, hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře, • Jazz a swing v české hudbě /Ježek, Voskovec, Werich/ • správné nasazení tónů, hlasová hygiena, mutace • noty, hudební značky • seznámení s významnými hudebními skladateli • český hudební romantismus /Smetana, Dvořák, Fibich/ • hudebně pohybové hry • hudba a tanec /pantomima, balet, výrazový tanec/ • středověká hudba a tanec	6.3. Objevujeme Evropu a svět	Vv - léto - barva - přírodnina Jv - spisovná výslovnost Vv - můj domov /věci, předměty, zátiší, architektura, krajina/ busta, socha sousoší Tv - pohybové dovednosti Vv - architektura 19. - 20. století

Hudební výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Vokální činnosti a instrumentální činnosti</u> • umět využít pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností, zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu <u>Poslechové činnosti</u> • umět se soustředit na poslech skladeb různých hudebních žánrů <u>Hudebně pohybové činnosti</u> • zvládat základní kroky jednoduchého tance	• upevňování správných pěveckých návyků: zřetelná výslovnost, správné dýchání • Semafor /Suchý, Šlitr/ - nácvik známých písní • vánoce - instrum. a vokální hudba • trojhlasý zpěv • poslech písní skladeb různých žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů • populární hudba, 60. léta - Big beat • populární hudba, 70. a 80. léta • relaxační techniky, muzikoterapie • Rock 'n' roll • Country, western • Tramprská píseň	6.3. Etnický původ	Jv - spisovná výslovnost - moderní poezie Vv - zátiší - komix

Učební osnovy pro I. a II. stupeň
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací předmět **Výtvarná výchova**, napomáhá k rozvoji smyslového vnímání, vlastní tvořivosti a vnímatelnosti k sobě samému i okolnímu světu. Pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti. Snižuje u žáků vnitřní napětí, nevyváženost a nesoustředěnost, i agresivitu.

Předmět **Výtvarná výchova** je zařazen v 1. až 6. ročníku 2 hodiny týdně a v 7. - 10. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebnách jednotlivých tříd, v učebně výpočetní techniky. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatné práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty...

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova vede žáka k:

- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznámení se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- schopnosti chápat umělecký proces jako způsob poznávání a komunikace
- způsobilosti žáků užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění a poznávání
- schopnosti prezentovat výsledky vlastní tvůrčí činnosti
- uplatňování základních dovedností při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- rozvíjení tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti, chápe ji jako způsob poznání a komunikace
- práci s vizuálně obraznými znakovými systémy
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je úzce spjata s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

6.2. Výchova demokratického občana - výchova demokratického občana; občanská společnost a škola. Principy soužití s minoritami.

6.3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá. Prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře.

6.4. Multikulturní výchova - kulturní rozdíly.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech; jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů. Při teoreticky zaměřených hodinách vytvářejí učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení; při tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si umí zpětně uvědomit problémy související s realizací.

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci přemýšlí o různorodosti obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj; využívají získaná poznání při vlastní tvorbě. Žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek; při zadání úkolu žáci rozpoznávají výtvarný problém a hledají nejvhodnější způsob řešení.

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se zapojují do diskuse; respektují názory jiných.

Učitel:

- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky)
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů...)

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci se učí respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce. Navazují a udržují vztahy s vrstevníky, respektují druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy.

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální pomoci
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanská - K5

Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí. Při propagaci školních akcí vytvářejí různé plakáty, upoutávky, kterými chtějí prezentovat školu; respektují názor druhých; prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží.

Učitel:

- pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům
- sleduje přehled výtvarných soutěží, náměty a vede diskusi s dětmi o tématu a účasti v soutěži

Kompetence pracovní - K6

Žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky; dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla. Zvládají základní výtvarné dovednosti a postupy; při samostatné práci jsou vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla; vytvářejí si pozitivní vztah k manuálním činnostem;

Učitel:

- vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	• umět zahájit a ukončit svoji výtvarnou činnost přípravou a úklidem svého pracovního prostoru • umět si rozvrhnout dostupný formát práce • dokázat zacházet se základními výtvarnými pomůckami a materiály • zvládat výtvarně vyjádřit své zkušenosti, zážitky a představy • pojmenovat a používat základní techniky • vyjmenovat základní barvy • být schopen spolupráce ve skupině	• rozvíjení smyslové citlivosti • rozvíjení výtvarného vnímání, tvořivosti a představivosti • získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti • výtvarné prožívání zážitků • grafické znázorňování představy i názoru • objevování a osvojování světa přírody prostřednictvím výtvarného vyjadřování • pozorování jednotlivých technik a postupů: malba, kresba, vodové barvy, voskový pastel, modelovací hmota • poznávání lidových tradic, zvyků, produktů lidské činnosti vlastností použitých výtvarných technik a postupů	6. 4. Kulturní rozdíly	Jv - četba pohádek - kolektivní práce Pr - rostliny a živočichové - časové údaje M - orientace v prostoru - základní geometrické tvary - počty prvků v daném pořadí - přímky a křivky - pohyb těla Hv - rytmus

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	- dokázat organizovat vlastní výtvarnou činnost - rozeznávat barvy základní - umět rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle pocitů a nálad na základě citového prožitku - orientovat se v základních výtvarných technikách - být schopen spolupráce ve skupině - chápat funkci ilustrace - seznamovat se s nejznámějšími dětskými ilustrátory	- organizace výtvarné činnosti - základní klasifikace barev - rozvíjení představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření - pozorování jednotlivých vlastností použitých výtvarných technik a postupů - poznávání lidových tradic, zvyků, produktů lidské činnosti - pozorování jednotlivých vlastností použitých výtvarných technik - rozvržení plochy - tematické zachycení události - postup od celku k detailu	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Jv - četba pohádek - kolektivní práce Pr - rostliny a živočichové, časové údaje M - orientace v prostoru - základní geometrické tvary - počty prvků v daném pořadí - přímky a křivky, pohyb těla Hv - rytmus

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	- dokázat organizovat vlastní výtvarnou činnost - rozpoznávat, pojmenovat a porovnávat linie, barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i ostatních - rozeznávat základní výtvarné techniky - umět tvořivě přistupovat k práci individuální i skupinové - pomocí barvy umět vyjadřovat náladu a pocity /dobré a špatné/	- organizace výtvarné činnosti - získání důvěry ve vlastní vyjadřovací schopnosti - tématické zachycení události na základě prožitku - rozvržení plochy formátu - ztvárnění předmětů denního života - kombinované techniky, malba, kresba - základy barevné harmonie, začínat chápat i výrazové vlastnosti barvy - kompozice plochy s použitím libovolných prvků - promyšlený sběr přírodnin		Jv - četba pohádek - kolektivní práce Pr - rostliny a živočichové, časové údaje - příroda, krajina Pv - příprava a úklid pracovního prostoru Jv - pocity a nálady Hv - rytmus

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	- realizovat námět výtvarnými prostředky - umět najít obsah v námětu, který mu usnadní chápání světa - zohledňovat vlastní i obecné vnímání, a tím dosahovat vzájemného porozumění - chápat vlastní tělo jako zdroj prožitku, inspirace i prostředek k výtvarnému umění - objevovat a utvářet si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze vlastní kreativní činnost	- rozvíjení smyslové citlivosti - uplatňování vlastního řešení při výtvarném projevu - vyjadřování prožitků, seberealizace - poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění - rozvíjení objektivního pohledu na člověka a přírodu - poznávání a následné uplatňování individuálního výběru výtvarných technik i prostředků - výtvarné hry s objekty - výtvarný přepis události - obměny výtvarného díla - zmenšování, zvětšování, koláž		Jv - vypravování, popis Pv - příprava, úklid a čistota pracovního prostoru Pr - živá příroda, ekologie, život v různých biotopech - život na zemi, člověk a životní prostředí Tv - zdravý životní styl

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	- být schopen soustředit se na vlastní pocity a prožitky a na jejich základě se výtvarně vyjádřit - svobodně se výtvarně vyjádřit na dané téma - umět zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky - uplatňovat kreativitu a originalitu - vnímat svět lidí, přírody a věcí vytvořených člověkem jako celek - dokázat účinně spolupracovat se svými spolužáky, obhajovat svůj názor a prezentovat své výtvarné dílo - umět rozlišovat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary a velikost	- rozvíjení smyslové citlivosti, seberealizace - vyjadřování subjektivních pocitů, nálad - uplatňování obecného pohledu na svět a jeho objektivního zachycení - uplatňování účinků komunikace - tématické kreslení na základě představ - samostatná volba techniky - kresba tužkou, fixem, perem, suchým pastelem - grafika, otisk - kombinované techniky, koláž, frotáž		Jv - popis M - prostorová orientace, geometrické tvary, tělesa Pv - práce s kartonem Pr - místo, kde žijeme, lidé kolem nás, české dějiny Tv - zdravý životní styl

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	- vybírat, pojmenovávat i samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů a jejich vztahů k vizuálně obrazným vyjádřením zkušenosti z vlastního vnímání - uvědomovat si okolní prostředí jako zdroj inspirace pro vytváření uměleckých hodnot - objevovat a utvářet si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze kreativní činnost vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání - být schopen sebekontroly ve známém i cizím prostředí - dokázat se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce	- vizuálně obrazné elementy - linie, tvar, objem, barevné kvality, rozvržení v obrazové ploše - vztahy vizuálně obrazných elementů - podobnost, kontrast, rytmus, struktura - rozvíjení smyslové citlivosti - uspořádání objektů do celků - obrazné vyjádření - linie, tvar, objem, barva, světlo - poznávání vlastností barev - prostorové vnímání - výtvarný rytmus, řešení v ploše	6.3. Evropa a svět nás zajímá	M - geometrické tvary Pr - rostlinná a živočišná společenstva, pozorování přírody - život kolem nás

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	- vybírat a samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a z poznání - vnímat a porovnávat uplatnění linie, barvy, tvaru a objektu v ploše i v prostoru v běžné i v umělecké produkci - při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledat a volit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy - užívat vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem - správně užívat techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy	- rozlišování, porovnávání, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních /malba, kresba, grafika, reklama, uplatnění písma.../ - tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru, práce v grafických editorech - rozvíjení smyslové citlivosti - přenášení prostoru na plochu - kresba zátiší, geometrických těles... - barevné vyjádření - vyjádření pocitů, emocí, nálad, fantazie, představy a osobních zkušeností - pozorování tvaru a jeho závislosti na funkci a materiálu užitkového předmětu - grafický záznam pohybu	6. 4. Kulturní rozdíly	M - geometrické tvary Př - rostlinná a živočišná společenstva, pozorování přírody Vl - život kolem nás

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	- při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek - hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy - slovně vyjádřit své postřehy a pocity - vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce - objasnit účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich užívání - respektovat hodnoty zvyků a tradic - být schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině, být schopen kompromisu při řešení výtvarného zadání ve skupině - dokázat posoudit podobnosti a odlišnosti různých kultur	- vysvětlování vlastního tvůrčího záměru, vnímání porovnání a hodnocení výsledků vlastních s výsledky ostatních - užitá grafika, písmo - vlastní prožívání - interakce s realitou - mytologie - báje a pověsti - pohádky - svět fantasy - představy, sny a přání - vnitřní svět lidí, zvířat, rostlin, věcí - duševní hygiena - stres		Jv - živá příroda, pozorování a stadia růstu v přírodě - biologie člověka - typy písma Vl - život kolem nás - stavební slohy /prvky/, státní symboly

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	• uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • zvládat linie, tvary a objekty v ploše a prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy • při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledat a volit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy • výsledek porovnávat s výsledky ostatních • vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřovat postřehy a pocity • vybírat a samostatně vytvářet bohatou škálu vizuálně obrazných elementů ze zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě	• kresebné etudy - objem, tvar, linie • rozvíjení smyslové citlivosti: - obrazné vyjádření - prostorové vyjádření • uplatňování subjektivity: - pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti - vyjádření pohybu - výtvarné vyprávění, ilustrace - dotváření tištěného obrazu či foto • vyjádření pohybu • výtvarné vyprávění • pozorování přírodní krajiny • pocity, emoce, nálady... a jejich vyjádření		Hv - barevná škála dle hudebního ztvárnění Př - krajina, přírodniny Jv - písmo, reklama, plakát Vl - slohy - člověk a jeho život - člověk v akci - svět kolem Př - životní prostředí

Výtvarná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	- dokázat samostatně odhalovat interpretační kontext vlastního i přejatého vizuálního obrazného vyjádření tak, aby byl srozumitelný pro ostatní - organizovat a plánuje svoji pracovní činnost s ohledem na získané informace - být schopen komunikace a spolupráce v pracovní skupině - vědomě volit nástroje a techniky pro konkrétní výtvarné vyjádření - jmenovat nejvýznamnější stavby našeho kulturního dědictví - rozpoznat a prakticky využívat kompoziční principy - umět zacházet s dostupnými zobrazovacími prostředky - video, PC - objevovat a utvářet si vlastní názor a postoj na svět kolem sebe skrze kreativní činnost vycházející z individuálních představ, fantazie, vnímání a prožívání	- uplatňování subjektivity: - pocity, emoce, nálady, fantazie, představy, osobní zkušenosti - vyjádření pohybu - výtvarné vyprávění, ilustrace - dotváření tištěného obrazu či foto - rozvíjení smyslové citlivosti: - obrazné vyjádření - prostorové vyjádření - objemové vyjádření - reflexe - výtvarné vyprávění - pozorování přírodní krajiny - pocity, emoce, nálady... a jejich vyjádření - architektura a krajina - člověk a společnost - společenské konvence - společnost a masmédia - globalizace - etika - estetika - sociálně patologické jevy - civilizační choroby - konzum - hodnoty - společnost a technika	6.3. Evropa a svět nás zajímá	M - její aplikace Hv - katedrální hudba, chór Vl - historické slohy Jv - sci- fi Pv - úprava zahrad

Učební osnovy pro II. stupeň
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Výchova ke zdraví** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** se vyučuje jako samostatný předmět na druhém stupni v 7. - 10. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, v učebně PC a v přírodě, v rámci cvičení v přírodě.

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví vede žáka k:

- poznání rizika ohrožující zdraví a jejich prevence
- bezpečnosti v dopravě
- zdravému způsobu života a péči o zdraví
- výživě a zdraví
- poznání auto - destruktivních závislostí
- vztahům mezi lidmi a formám soužití, skrytým formám a stupňům individuálního násilí
- zdravému způsobu života, prevenci rizik ohrožujících zdraví
- ochraně před přenosnými i nepřenosiými chorobami, chronickým onemocněním

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

6.2. Výchova demokratického občana - učit se samostatnému a odpovědnému řešení problémů; angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědnému chování, projevovat se v jednání i v řešení problémů samostatně a odpovědně.

6.3. Výchova k myšlení v evropských souvislostech - osvojování evropských hodnot; svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, osobní zodpovědnost; kritické myšlení, tvořivá lidská aktivita.

6.4. Multikulturní výchova - schopnost zapamatovat si podstatná fakta, pojmy, vědomosti, zařazovat je do systému; učí se objevovat vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů; schopnost zapojovat se do diskuse, vyhodnocovat průběh diskuse.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci umí vyhledávat a využívat informace v praktickém životě, pracují s učebnicemi, učebními materiály a učebními pomůckami, chápou obecně používané termíny, znaky a symboly.

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci vnímají problémové situace, rozpoznají problémy a hledají nejvhodnější způsob řešení, přijímají důsledky svých rozhodnutí, dokáží přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

Učitel:

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se vyjadřují srozumitelně v ústním projevu a umí vést dialog, vyjadřují své názory a postoje a umí vhodnou formou obhájit svůj názor, využívají získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci a ostatními lidmi.

Učitel:

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci rozpoznají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky, posilují sociální chování a sebeovládání, jsou vnímaví k potřebám starých, nemocných a postižených lidí, uvědomují si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské - K5

Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílejí se na ochranně životního prostředí, ví jak se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob a jak uplatnit osvojené dovednosti a postupy.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní - K6

Žáci dodržují zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňují je při pracovních činnostech, jsou schopni pracovní výdrže.

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

Výchova ke zdraví				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	- znát význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností umět dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy - chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - zaujímat skryté postoje ke všem formám brutality - používat důležitá čísla v případě potřeby pomoci - umět se řídit pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	- vztahy a soužití v prostředí rodiny, v prostředí školy, v prostředí vrstevnické skupiny, kamarádství, přátelství, vztahy ve dvojici - výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, tvorba jídelníčku - tělesná hygiena, zásady osobní a intimní hygieny, režim dne - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, praktické dovednosti, šikana a jiné projevy násilí - bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech ochrana člověka za mimořádných událostí	6.4. Lidské vztahy	Př - rytmičnost životních dějů, spánek Tv - možnosti pohybu Inf, Jv - aplikace informační a jazykové komunikace Př - energie - chemické látky - působení bakterií a ochrana před nimi

Výchova ke zdraví				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	• chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím • znát význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny • umět v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy • respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže • uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc • používat důležitá telefonní čísla • umět se řídit pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	• dětství, puberta, dospívání, tělesné změny • láska, partnerské vztahy • vliv životních podmínek a způsob stravování na zdraví • otužování, význam pohybu, ochrana před přenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy, praktické dovednosti • sexuální kriminalita • komunikace se službami odborné pomoci, integrovaný záchranný systém, bezpečné chování, komunikace s neznámými lidmi • znalost čísel 150, 155, 158 • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí	6.3. Jsme Evropané	Př - rytmičnost životních dějů, spánek Tv - možnosti pohybu Inf, Jv - aplikace informační a jazyková komunikace Př - energie - chemické látky - působení bakterií a ochrana před nimi

Výchova ke zdraví

Ročník	Výstupy školy: žák	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	- znát význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - zvládat v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy - respektovat zdravotní stav svůj i vrstevníků - znát souvislosti mezi konzumací návykových, psychoaktivních látek a poškozováním zdraví - uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - umět se řídit pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech	- manželství a rodičovství - sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství, relaxace - specifické druhy výživy, civilizační choroby, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče - bezpečné způsoby chování /nemoci přenosné pohlavním stykem, HIV, AIDS, hepatitidy/ chování při úrazech a životu ohrožujících stavů, úrazy v domácnosti, při sportu, dopravních nehodách, praktické činnosti - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - prevence ochrana člověka za mimořádných událostí		Př - rytmičnost životních dějů, spánek Tv - možnosti pohybu Inf, Jv - aplikace informační a jazykové komunikace Př - energie - chemické látky - působení bakterií a ochrana před nimi

Výchova ke zdraví

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	- znát význam dobrého soužití mezi členy rodiny - znát správné stravovací návyky - uplatňovat způsoby bezpečného chování při komunikaci s neznámými lidmi - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže - uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - umět se řídit pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech - používat důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci	- péče o děti - tvorba jídelníčku s dodržáním zásad správné výživy - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - ochrana před přenosnými chorobami, chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě - praktické dovednosti, prevence - ochrana člověka za mimořádných událostí - upevňování znalosti důležitých telefonních čísel		Př - rytmičnost životních dějů, spánek Tv - možnosti pohybu Př - energie - chemické látky - působení bakterií a ochrana před nimi

Učební osnovy pro I. stupeň

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Tělesná výchova** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

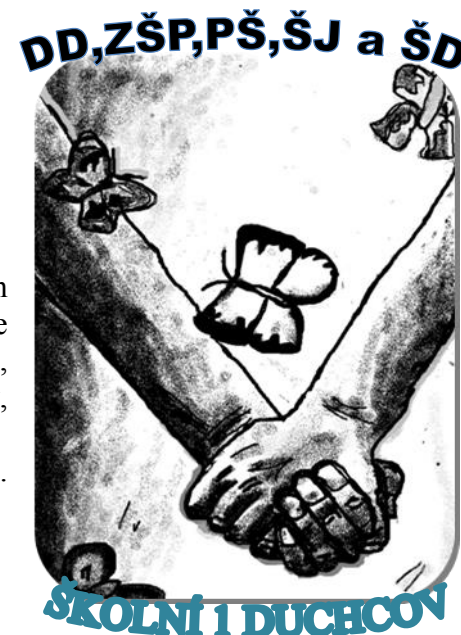
Předmět **Tělesná výchova** je zařazen v 1. - 6. ročníku po 3 hodinách týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně a v přírodě.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova vede žáka k:

- rozvoji zdravého životního stylu a podporování tělesné a duševní pohody
- ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- osvojování nových pohybových dovedností
- jednání podle pravidel a v duchu fair - play

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

6.4. Multikulturní výchova - lidské vztahy.

Vyučovací předmět je rozdělen do tří specifických tematických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci poznávají vlastní pokroky a uvědomují si problémy, které jim brání v učení.

Učitel:

- motivuje žáky k lepším fyzickým výsledkům
- podporuje u žáků zdravé sebevědomí
- utváří u žáků kladný vztah k pohybovým aktivitám

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci umí popsat problém a svěřit se s ním, při řešení složitějších problémů požádat o radu a řídit se jí.

Učitel:

- učí žáky znát své fyzické možnosti - nepodceňovat se a zároveň nepřeceňovat
- vede žáky v duchu fair - play a k tomu, aby si uměli přiznat, že jim něco nejde
- učí žáky nevzdávat se

Kompetence komunikativní - K3

Žáci umí přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby.

Učitel:

- zařazuje do výuky základy první pomoci
- vede žáky k objektivnímu posouzení situace v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci posilují své sebevědomí na základě poznání a pochopení vlastní osoby.

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby znali své kvality a uměli jich využít

Kompetence občanské - K5

Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí.

Učitel:

- utváří u žáků kladný postoj k pohybovým aktivitám
- vede žáky k vhodnému dennímu režimu a správným stravovacím návykům

Tělesná výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • umět zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, průpravná a koordinační cvičení • pohybový režim, délka a intenzita pohybu • průpravná úpolová cvičení - přetahy, přetlaky a odpory, středový postoj, držení a pohyb v postoji • pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin • smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností • zásady jednání a chování - fair play • pravidla zjednodušených osvojovaných her, soutěží • organizace prostoru a činnosti		Pr, Vv, Jv - člověk a zdraví - škola a její okolí Pr - orientace v prostoru

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • mít kladný postoj k pohybovým aktivitám • zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • dodržovat bezpečnost silničního provozu • zvládat a pracovat s jednoduchými pravidly hry • zvládat činnosti prováděné ve skupině	• pohybové hry, soutěživé a bojové hry, hry pro ovlivňování různých druhů lokomoce, kondiční a koordinační, závodivé hry, rytmická a kondiční cvičení vyjádření rytmu pohybem, tanec, sladění jednoduchého pohybu s hudbou • základy atletiky - varianty chůze, skoky, běhy se startem z různých poloh - startovní povely, hody - nácvik • cvičení na nářadí • přeskoky - skoky z malé trampolíny a hrazdy, lavička - chůze a její modifikace, doprovodné pohyby paží cvičení s netradičním náčiním • základy sportovních her, průpravné hry, jednoduché hry se základními pravidly, míčové hry - nácvik přihrávek a střelba, herní kombinace, hra podle pravidel pro daný věk • turistika a pobyt v přírodě, chování v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu, Orientační soutěže		Hv, Jv, Vv - lidová píseň s pohybem Pr, M, Vv - odhad vzdálenosti - orientace v přírodě podle přírodních jevů

TĚLESNÁ VÝCHOVA				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • umět zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla • zvládat v souladu s individuálními předpoklady napodobit jednoduché činnosti <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • jednání v prostředí sportoviště, bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí, první pomoc při úrazech v podmínkách Tv • průpravná, kondiční, kompenzační, relaxační a zdravotně zaměřené cviky /hodiny jsou pravidelně prokládány/ Základní tělovýchovné pojmy • smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností • zásady sportovního jednání a chování, fair play		Jv - řešení situací Vv, Jv, Pr, M - odhad vzdálenosti - orientace v přírodě - práce s přírodním materiálem - tvoření jednoduché věty

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů • zvládat správný rozběh a odraz při skocích, zdokonalení techniky hodu • pohybem dokázat vyjádřit hudbu, akrobacie • rozvíjet svou obratnost a vytrvalost • zvládat a pracovat s jednoduchými pravidly hry • zvládat činnosti prováděné ve skupině • zdokonalovat práci s míčem • bezpečně se pohybovat v terénu a dokázat odhadnout vzdálenost	Pohybové hry • soutěživé hry • hry zaměřené na koulení a chytání • závodivé hry v přírodě • zimní hry v přírodě, na sněhu, sáňkování, bobování • rytmická a kondiční cvičení, vyjádření hudebních pojmů, cvičení na hudbu, nácvik tanečních kroků Atletika • běhy, skoky, nácvik nízkého startu, hody • rozvoj rychlosti a vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu Gymnastika • zvládá techniku kotoulu vpřed a jeho nácvik s dopomocí, přeskoky přes švihadlo Sportovní hry • jednoduché hry se základními pravidly • přihrávky, nácvik driblinku Turistika • cvičení v přírodě		Vv - zima Pr, M - sporty - počítání do pěti Vv, Pr, M - odhad vzdálenosti - orientace v přírodě - práce s přírodním materiálem - tvoření jednoduché věty

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládat napodobit složitější činnost • zlepšovat svou obratnost a rovnováhu <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti • podle pokynů dokázat zaujmout základní cvičební polohy	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • průpravné, kondiční, kompenzační, relaxační a zdravotně zaměřené cviky /hodiny jsou pravidelně prokládány/ • kondiční cvičení - průpravné úpoly Základní tělovýchovné pojmy • komunikace v Tv • smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her		Jv - řešení situací

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • zlepšovat svou výkonnost • zvládat kotoul vpřed i vzad opakovaně, dokázat se správně odrazit i dopadnout při přeskocích • zvyšovat svou výkonnost ve šplhu na tyči • zvládat opakované přeskoky přes švihadlo • dokázat zpevnit tělo pro stoj na rukou • zvládat rytmickou gymnastiku • zlepšovat svou obratnost a sílu • dokázat dodržet základní pravidla hry • umět hodit na cíl a zasáhnout jej • uplatňovat herní dovednost ve hře podle jednoduchých pravidel • zvládat různé typy přihrávek v klidu i v pohybu	Pohybové hry • honičky, štafety, netradiční hry Atletika • běhy, skoky, hody, starty z různých poloh Gymnastika • kotoul vpřed i vzad opakovaně • průpravná cvičení pro přeskoky • průpravná cvičení pro stoj na rukou • šplh s přírazem • pohybová představivost, pohyb do rytmu, tance • cvičení se švihadly Sportovní hry • driblink /závodivé hry, slalomové dráhy/ • zdokonalování přihrávek • fotbal, vybíjená,... • střelba na branku, koš - míče různých velikostí Turistika • cvičení v přírodě		Hv - lidové písně Vv, Pr - odhad vzdálenosti - orientace v přírodě - tvoření jednoduché věty - člověk a zdraví - orientace v přírodě - rostliny a zvířata v lese

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy • reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • umět podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • délka a intenzita pohybu • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností • příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her • komunikace v Tv, smluvené povely a signály		Pr - zdravý člověk - první pomoc

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> - rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - být schopen účinné spolupráce ve skupině - vhodně využívat netradiční náčiní - zvládat situace soutěže a konkurence - správně technicky zvládat rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky - správně technicky ovládat kotoul vpřed i vzad - správně koordinovat svalové napětí a uvolnění pomocí rytmické gymnastiky a tance - ovládat přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož - dodržovat pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě	Pohybové hry - motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her - pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní Atletika - běhy, starty z různých poloh, motivovaný vytrvalostní běh /podle schopností žáků/ skoky, hody Gymnastika - kotouly vpřed i vzad opakovaně, nácvik modifikací kotoulu - švihadlo - krátké sestavy - šplh s přírazem - nácvik odrazu na můstku a na trampolíně - průpravná cvičení - pohyb do rytmu, tance, pohybová představitost Sportovní hry - průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel sáňkování, bobování, cvičení v přírodě		Pr pobyt a pohybové aktivity v přírodě

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • před zátěží se řádně protáhnout a rozcvičit, po zátěži se umět zklidnit a vydýchat • znát základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujmout cvičební polohy, cvičit podle jednoduchého nákresu • umět zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí • korektivní cvičení • kondiční cvičení - překážkové dráhy s využitím nářadí - švédská bedna, lavičky, žebřiny,... • úpoly - přetlaky a přetahy • délka a intenzita cvičení, pohybový režim, pohybová aktivita, rekreační popřípadě výkonnostní sport • kondiční programy, úpoly - středový postoj, držení a pohyb v postoji, manipulace se zatížením • první základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností • zásady sportovního jednání a chování		Pr - zdravý člověk - první pomoc

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích - být schopen účinné spolupráce ve skupině - správně technicky zvládat rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky, zdokonalení techniky hodů, nácvik skoku vysokého - zvládat situace soutěže a konkurence - ovládat přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad - správně koordinovat svalové napětí a uvolnění pomocí rytmické gymnastiky a tance - ovládat techniku šplhu s přírazem - ovládat různé typy přihrávek, přihráje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost - při hře se aktivně zapojovat do jejího průběhu, spolupracovat se spoluhráči	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry - drobné pohybové hry /honičky, štafety,.../ - využití netradičního náčiní při cvičení Atletika - běhy, vytrvalý běh na dráze a v terénu /podle schopností a možností žáků/, základy překážkového a štafetového běhu, starty z různých poloh, skoky, hody Gymnastika - kotouly vpřed i vzad opakovaně, nácvik modifikací kotoulu - švihadlo - krátké sestavy - šplh s přírazem - pohyb do rytmu, tance, pohybová představitost cvičení s náčiním Sportovní hry - manipulace s míčem a pálkou - herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, spolupráce ve hře - průpravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel		Pr pobyt a pohybové aktivity v přírodě Hv

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • umět zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí • správné držení těla, průpravná a koordinační, relaxační, psychomotorická, dechová cvičení • přetahy a přetlaky, úpolové odpory • kondiční cvičení na žebřinách, lavičkách, kladině, žebříku,... • smluvené signály, povely, organizace prostoru a činností • zásady jednání a chování - fair play • pravidla zjednodušených osvojovaných her, soutěží • organizace prostoru a činnosti		Hv, Pr, Vv

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích - být schopen účinné spolupráce ve skupině - umět starty z různých poloh, učí se koordinaci pohybu - zvládat dobře techniku rozběhu a odrazu - zvládat základní postoj při hodů - přeskočit díly bedny - znát průpravná cvičení - šplh - ovládat chůzi po kladině /lavičce/ s doprovodnými pohyby paží - bez dopomoci - ovládat změny poloh, obměny tempa, rytmu - zvládat herní činnosti jednotlivce - zvládat útočné a obranné činnosti - nacvičovat herní situace, vymýšlet taktiku - umět se pohybovat v terénu i se zátěží - znát pojmy z této oblasti	Pohybové hry - pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry, drobné pohybové hry /honičky, štafety,.../ využití netradičního náčiní při cvičení Atletika - běh - skok do dálky - hod Gymnastika - akrobacie - přeskok - cvičení na nářadí - rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec Sportovní hry - basketbal - volejbal - kopaná - přehazovaná Turistika a pobyt v přírodě, cvičení v přírodě		Hv, Pr, Vv

Učební osnovy pro II. stupeň
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Tělesná výchova** učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejících se zdravím. Rovnoměrně rozvíjí psychomotorické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Vhodná motivace a činnost v žácích posiluje zájem o pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence, zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, zdravé výživy, pohybových aktivit v přiměřené míře k věku a rozumovým schopnostem.

Předmět **Tělesná výchova** je zařazen v 7. - 10. ročníku po 3 hodinách týdně v každém ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně a v přírodě.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova vede žáka k:

- získávání orientace v názorech na zdraví
- dodržování zásad zdravého způsobu života
- rozpoznávání situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví
- odmítání škodlivých látek
- vnímání prožitků z pohybové činnosti

Vyučovací předmět Tělesná výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

6.2. Výchova demokratického občana - empatie; lidská práva a povinnosti; kritické myšlení.

Vyučovací předmět je rozdělen do tří specifických tématických okruhů:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci respektují pravidla práce v týmu a svými činnostmi ovlivňují kvalitu společné práce; rozpoznávají nevhodné a rizikové chování, uvědomují si jeho možné důsledky; navazují a udržují vztahy s vrstevníky, respektují druhé lidi a snaží se upevňovat dobré mezilidské vztahy.

Učitel:

- vede žáky k osvojování a upevňování pohybových dovedností
- vyučuje v duchu fair play

Kompetence občanské - K5

Žáci chrání své zdraví, uvědomují si význam zdravého životního stylu, podílí se na ochraně životního prostředí.

Učitel:

- preferuje zdravý životní styl a směřuje k němu jednotlivými činnostmi

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností • uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách • uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností • příprava na zátěž • hodiny jsou pravidelně prokládány průpravnými, kondičními, kompenzačními, relaxačními, zdravotně zaměřenými cviky a jiným cvičením • dopravní výchova, cvičení v přírodě • komunikace v Tv, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže	6.2. Občan, občanská společnost a stát	Hv, Př

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • zvládat základy cvičení s náčiním při hudbě • ovládat změny poloh, obměny tempa, rytmu • zvládat běžeckou techniku • umět se pohybovat v terénu i se zátěží • umět správně střílet a přihrávat • umět házet, chytat • znát průpravné hry • zvládat herní činnosti jednotlivce • zvládat útočné a obranné činnosti • nacvičovat herní situace, vymýšlet taktiku • znát základní pravidla	Pohybové hry • pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry, drobné pohybové hry /honičky, štafety,.../ • využití netradičního náčiní při cvičení Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec • základy aerobiku • základní taneční kroky a držení těla • koordinace svalového napětí a uvolnění Atletika • běh - běžecká cvičení, rozlišit tempo, starty z různých poloh, různé druhy běhů • skok - skok do dálky, skok do výšky • hod - základní postoj při hodu, hod míčem, granátem, vrh koulí Turistika a pobyt v přírodě • základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu, táboření, ochrana přírody, bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu Sportovní hry • basketbal, volejbal, kopaná • přehazovaná		Hv, Př

TĚLESNÁ VÝCHOVA				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • cíleně se připravovat na pohybovou činnost a její ukončení • uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc • předcházet úrazům při aktivitách ve volném čase, dále i jako účastník silničního provozu. <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony • uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • prevence a korekce svalových dysbalancí, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení - relaxační a vyrovnávací cvičení • zásady zdravého stravování • specifické druhy výživy • vliv životních podmínek na zdraví • význam pohybu pro zdraví • bezpečné chování v rizikovém prostředí • přivolání pomoci • dopravní výchova • pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her • historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Př - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravotvěda

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti • vymyslet jednoduché pohybové etudy • umět provést běžecká cvičení, rozlišit tempo • zvládat běžeckou techniku • znát různé druhy běhů • umět starty z různých poloh, učí se koordinaci pohybu • umět posoudit provedení osvojované pohybové činnosti • umět se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji • uplatňovat bezpečné chování v přírodě	Netradiční pohybové hry Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec • prožívání rytmu a tempa, melodie • technika pohybů, cvičení s náčiním • některý ze současných tanců, aerobní gymnastika, pohybová improvizace na hudební motivy Atletika • skok - skok do dálky - odraz, letová fáze skoku s důrazem na práci rukou • běh do 100 m, vytrvalostní běh, základy štafetového a překážkového běhu • skok do výšky - nácvik přechodu přes laťku a zvládá vlastní skok, technika rozběhu a odrazu • hod - hod míčkem, granátem, základní postoj při hodů, práce ruky při hodů, vrh koulí Sportovní hry • přehazovaná • basketbal, volejbal, kopaná Turistika a pobyt v přírodě • přesun a chůze v terénu • základní turistické dovednosti, ochrana přírody • modifikace orientačního závodu		Př, Hv Př - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravotní věda

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • využívat základní kompenzační a relaxační techniky • uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • znát zásady ošetření drobných poranění, umí požádat o pomoc <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách • uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • význam pohybu pro zdraví, délka a intenzita cvičení • základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, při cvičení v přírodě • základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností • příprava na zátěž • komunikace v Tv, smluvené povely, signály, gesta, základy odborné terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech • historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Př, Hv Př - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravotvěda

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • vymyslet jednoduché pohybové etudy • umět provést běžecká cvičení, rozlišit tempo • posoudit provedení osvojované pohybové činnosti • sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotit je • umět se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji • užívat základní pravidla hry • uplatňovat bezpečné chování v přírodě	PH • pohybové hry s netradičními pomůckami s různým zaměřením Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec • vymyslí vlastní pohybovou improvizaci na hudební doprovod • různé modifikace aerobiku • cvičení s náčiním Atletika • běh - různé druhy běhů, starty z různých poloh, učí se koordinaci pohybu, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového a štafetového běhu • skok - skok do dálky, skok do výšky • hod - hod míčem, granátem, vrh koulí SH • basketbal, volejbal, kopaná • přehazovaná Turistika a pobyt v přírodě • přesun a chůze v terénu • základní turistické dovednosti, ochrana přírody • modifikace orientačního závodu • cvičení v přírodě		Př, Hv - anatomie, rodinná výchova /estetika/ Př - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravotvěda

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Činnost ovlivňující zdraví</u> • umět dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách • uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu • znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc <u>Činnosti podporující pohybové učení</u> • sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony • uplatňovat olympijské myšlenky - čestné soupeření • zhodnotit význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností	• základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí • bezpečnost chování při aktivitách • chování v silničním provozu • přivolání pomoci, linka důvěry, krizová centra • postupy první pomoci, obvazová technika, přivolání lékaře • pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her • historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže • sportovní akce ve škole a v místě bydliště • měření základních pohybových výkonů	6. 2. Občan, občanská společnost a stát	Př, Hv Př - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravotvěda

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u> • snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti • vymyslet jednoduché pohybové etudy • umět provést běžecká cvičení, rozlišit tempo • sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony • umět se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji • užívat základní pravidla hry • být schopen účinné spolupráce ve skupině • dokázat připravit jednoduché turistické akce s pohybovým a poznávacím obsahem	• základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, organizace prostoru a činností • příprava na zátěž Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou, tanec • vymyslí vlastní pohybovou improvizaci na hudební doprovod • umí různé modifikace aerobiku • cvičení s náčiním Atletika Běh • různé druhy běhů Skok • skok do dálky, skok do výšky Hod • hod míčem, granátem, vrh koulí Sportovní hry • basketbal • volejbal • kopaná • přehazovaná Turistika a pobyt v přírodě • základní turistické dovednosti, ochrana přírody	6.3. Evropa a svět nás zajímá	Př, Hv Př - somatologie a fyziologie, onemocnění - rytmičnost životních dějů, spánek, fyziologie vybraných soustav, zdravotní věda

Učební osnovy pro I. stupeň
Vyučovací předmět: Pracovní výchova

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Pracovní výchova** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Pracovní činnost vede žáky k získání vědomostí, dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Zaměřuje se na rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, k práci v týmu a vážit si své práce i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Vzdělávací oblast Pracovní výchova je realizována v průběhu celého základního vzdělávání.

Vyučovací předmět Pracovní výchova se vyučuje: v 1. a 3. ročníku 3 hodin týdně, ve 4. ročníku 4 hodin týdně, v 5. a 6. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v předmětu Pracovní výchova vede žáka k:

- schopnosti ovládnutí základních praktických činností
- osvojení a rozvíjení motoriky
- upřesňování představ žáků o věcech a jevech, o kterých hovoří při vyučování v ČJ, M, ČS a jejich praktické využití
- obohacování řeči dětí na vytváření základů technického myšlení
- seznámení se základními informacemi o materiálech, pomůckách a nářadí
- vedení dětí k přesnosti, systematičnosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů
- odpovědnost dětí za společné výsledky práce
- dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Vyučovací předmět Pracovní výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tématické okruhy průřezových témat:

6.4. Multikulturní výchova - lidské vztahy.

Vyučovací předmět je rozdělen do pěti specifických tematických okruhů:

- Sebeobsluha
- Práce s drobným materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu.

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování zručnosti
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- stanovuje dílčí pracovní postupy

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci navrhuji různá řešení problémů, dokončují úkoly, zdůvodňují své závěry. Žáci se vzájemně radí a pomáhají.

Učitel:

- hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní - K3

Žáci dovedou prezentovat své myšlenky a názory.

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci respektují pokyny pedagogů.

Učitel:

- organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vytváří příležitost pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence občanské - K5

Žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel:

- využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí

Kompetence pracovní - K6

Žáci zvládají pracovat podle pokynů, dovedou posoudit výsledek své práce i práce ostatních.

Učitel:

- vede žáky k organizování a plánování učení

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
1.	<u>Sebeobsluha</u> • zvládat základní hygienické návyky a sebeobslužnou činnost <u>Práce s drobným materiálem</u> • umět mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru • zvládat navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál • pracovat podle slovního návodu nebo předlohy • umět stříhat textil a nalepit textilií <u>Práce montážní a demontážní</u> • sestavovat stavebnicové prvky umět montovat a demontovat stavebnici <u>Pěstitelské práce</u> • znát základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání <u>Práce v domácnosti</u> • znát základy správného stolování a společenského chování	• základní hygienické návyky, osobní hygiena • práce s drobným materiálem - papír • práce s drobným materiálem - přírodniny • práce s drobným materiálem - textil • konstrukční činnosti • pěstitelské činnosti • příprava pokrmů	6.4. Lidské vztahy	Vv - kombinace barev, dotváření papír. výrobků výtvarnými technikami - tématické práce M - práce s měřítkem, odhad - geometrické tvary Jv - spolupráce, kolektivní práce Pr - krajina, zvířátka - rostliny Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
2.	<u>Sebeobsluha</u> • zvládat oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu <u>Práce s drobným materiálem</u> • udržovat pořádek a čistotu pracovního místa • dodržovat zásady bezpečnosti práce a hygieny • umět vystříhat a vytrhat jednotlivé geometrické tvary • umět správně užívat pracovní nástroje • pracovat podle jednoduché předlohy se slovním návodem učitele <u>Práce montážní a demontážní</u> • sestavovat stavebnicové prvky umět montovat a demontovat stavebnici <u>Pěstitelské práce</u> • provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích <u>Práce v domácnosti</u> • znát základy správného stolování a společenského chování	• svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání • práce s drobným materiálem - papír, stříhání, vystřihování, lepení, skládání, určování různých druhů papíru • práce s drobným materiálem - přírodniny, modelovací hmota • konstrukční činnosti, práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy • roční období, změny v přírodě, práce na zahradě, poli • zná základní vybavení kuchyně, kuchyňské náčiní a bezpečnost při práci v kuchyni		Vv - kombinace barev, dotváření papírových výrobků výtvarnými technikami Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky M - geometrické tvary Pr - podzimní krajina, zvířátka Jv - kontakt s učitelem

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
3.	<u>Sebeobsluha</u> • udržovat pořádek a čistotu pracovního místa • dodržovat zásady bezpečnosti práce a hygieny <u>Práce s drobným materiálem</u> • zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami • vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů <u>Práce montážní a demontážní</u> • sestavovat stavebnicové prvky umět montovat a demontovat stavebnici • prohlubovat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí <u>Pěstitelské práce</u> • znát základy péče o náročné pokojové květiny i na zahradě <u>Práce v domácnosti</u> • zvládat přípravu jednoduchého pokrmu	• běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání čištění • péče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí • práce s drobným materiálem - papír, karton, drát, fólie • pracovní pomůcky, funkce a využití • práce s drobným materiálem - přírodniny • konstrukční činnosti, stavebnice plošné, prostorové, sestavování jednoduchých modelů • pěstitelské činnosti - okrasné rostliny, léčivky, jedovaté rostliny, koření, zelenina • příprava pokrmů		Jv - text blahopřání, dětská literatura M - přesné skládání Pr - tradice Jv - dramatizace pohádek Vv - zážitky všedních, svátečních dní Jv - slovní návod, pracovní postup

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
4.	<u>Sebeobsluha</u> - pečovat o svůj zevnějšek i své osobní věci <u>Práce s drobným materiálem</u> - pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky - při tvořivých činnostech využívat vlastní fantazii i prvky lidových tradic <u>Práce montážní a demontážní</u> - sestavovat stavebnicové prvky umět montovat a demontovat stavebnici - umět pracovat podle jednoduchého návodu - umět spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty <u>Pěstitelské práce</u> - znát základní podmínky pro pěstování vybraných rostlin <u>Práce v domácnosti</u> - znát základy vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění	- peče o osobní věci, uklízení a ukládání osobních věcí - pracovní pomůcky a nástroje, jejich využití - lidové zvyky, tradice, řemesla - práce s drobným materiálem - textil, plast, modelovací hmota - montáž a demontáž jednoduchých předmětů, užití stavebnic - pěstování pokojových rostlin, podmínky pro pěstování - základní vybavení kuchyně - příprava pokrmů	6.4. Lidské vztahy	Vv - kombinace barev, dotváření papír. výrobků výtvarnými technikami - tématické práce M - práce s měřítkem, odhad - geometrické tvary Jv - spolupráce, kolektivní práce Pr - krajina, zvířátka - rostliny Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
5.	<u>Sebeobsluha</u> • zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi <u>Práce s drobným materiálem</u> • volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • dokázat vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat • vytvářet prostorové konstrukce ze špejlí <u>Práce montážní a demontážní</u> • sestavovat stavebnicové prvky, umět montovat a demontovat stavebnici • umět pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu <u>Pěstitelské práce</u> • umět zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí <u>Práce v domácnosti</u> • znát pravidla správného stolování a společenského chování • znát důvody zdravé kuchyně - zdravá výživa	• běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání čištění • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce • práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků - práce s papírem a kartonem - práce s přírodninami - práce se dřevem - práce s kovem - práce s textilem • konstrukční činnosti - sestavování jednoduchých modelů • práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem • zásady bezpečné práce s rostlinami • příprava pokrmů, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		Vv - kombinace barev, dotváření papír. výrobků výtvarnými technikami - tématické práce M - práce s měřítkem, odhad - geometrické tvary Jv - spolupráce, kolektivní práce Pr - krajina, zvířátka - rostliny Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
6.	<u>Sebeobsluha</u> • dodržovat zásady účelného oblékání <u>Práce s drobným materiálem</u> • umět udržovat pořádek na pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce • zvládat navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál • umět stříhat textil a nalepit textili <u>Práce montážní a demontážní</u> • umět sestavovat stavebnicové prvky • umět montovat a demontovat stavebnici • dokázat sestavovat složitější stavebnicové prvky <u>Pěstitelské práce</u> • znát rozdíl mezi setím a sázením • znát množení rostlin odnožemi a řízkováním <u>Práce v domácnosti</u> • udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch • dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, umět poskytnout první pomoc při úrazu	• roční období, ochrana zdraví • práce s drobným materiálem - papír • práce s drobným materiálem - přírodniny, korále • práce s drobným materiálem - textil • konstrukční činnosti - stavebnice plošné, prostorové, sestavování jednoduchých modelů • pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin /i pokojových/, pěstování ze semen v místnosti • příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	6.4. Lidské vztahy	Vv - kombinace barev, dotváření papír. výrobků výtvarnými technikami - tematické práce Jv - spolupráce, kolektivní práce Pr - krajina, zvířátka, rostliny Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky

Učební osnovy pro II. stupeň

Vyučovací předmět: Pracovní výchova Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Pracovní výchova** je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí ve vzdělávání žáků s mentálním postižením. Pracovní činnost vede žáky k získání vědomostí, dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Zaměřuje se na rozvoj motorických schopností, manuálních dovedností a návyků. Žáci jsou vedeni k samostatnosti, k práci v týmu a vážit si své práce i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Vzdělávací oblast Pracovní výchova je realizována v průběhu celého základního vzdělávání.

Vyučovací předmět **Pracovní výchova** se vyučuje v 7. a 8. ročníku 6 hodin týdně, v 9. a 10. ročníku 7 hodin týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, v dílnách, kuchyňce nebo pozemku školy.

Vyučovací předmět je rozdělen do čtyř specifických tematických okruhů:

- Práce s technickým materiálem
- Práce montážní a demontážní
- Pěstitelské práce
- Práce v domácnosti

Vzdělávání v předmětu Pracovní výchova vede žáka k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

6.2. Výchova demokratického občana - empatie; lidská práva a povinnosti; kritické myšlení, způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy.

6.4. Multikulturní výchova - naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti rovnocennost všech etnických skupin a kultur.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení - K1

Žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky, umí posoudit vlastní pokrok, kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutují o nich.

Učitel:

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

Kompetence k řešení problémů - K2

Žáci promýšlí pracovní postupy praktických cvičení; při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení; poznatky aplikují v praxi.

Učitel:

- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

Kompetence komunikativní - K3

Žáci se učí správnému technologickému postupu při práci; při komunikaci používají správné technické názvosloví; využívají informační zdroje k získání nových poznatků.

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

Kompetence sociální a personální - K4

Žáci pracují ve skupinách; spolupracují při řešení problémů; přispívají k diskusi a respektují názory jiných; učí se věcně argumentovat.

Učitel:

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské - K5

Žáci respektují pravidla při práci; dovedou přivolat pomoc při zranění; chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví; projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům.

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence pracovní - K6

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci; používají bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály; dodržují technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých; dbají na ochranu životního prostředí; své znalosti využívají v běžné praxi.

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnostmi ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
7.	<u>Práce s technickým materiálem</u> • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • umět rozlišovat různé druhy materiálů <u>Práce montážní a demontážní</u> • dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model <u>Pěstitelské práce</u> • umět volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • umět pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě <u>Práce v domácnosti</u> • dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky • zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti	• práce s modelovací hmotou, sádrou, hlinou • práce s drobným materiálem /korálky, papír, koženka, textil/ • výroba dekoračních předmětů • vzorník ručních stehů, jednoduchý výrobek • provádění jednoduchých oprav prádla /přišití knoflíku, poutka, navlečení gumy/ • bezpečnost při šití, pletení, háčkování • zapojení a používání žehličky • konstrukční činnosti se stavebnicí, plošné, konstrukční, prostorové práce s návodem, práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem • pěstování a ošetřování pokojových květin, klíčení rostlin /osivo, sadba/ • znát, co potřebují rostliny k růstu • úprava pokrmů za studena • základní způsoby tepelné úpravy • běžný úklid domácnosti /využití el. spotřebičů, správný výběr prostředků, dodržování bezpečnosti práce/ • údržba oděvů /praní, žehlení, drobné opravy/ • kultura bydlení		Jv - slovní návod - pracovní postup, pohádky Př - rostliny Vl - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání M - geometrie Př - technika, stroje a nástroje - el. spotřebiče M - ekonomické výpočty

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
8.	<u>Práce s technickým materiálem</u> • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • zvládat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech <u>Práce montážní a demontážní</u> • dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • zvládat jednoduchou montáž i demontáž při práci se stavebnicí <u>Pěstitelské práce</u> • znát hlavní zásady pěstování zeleniny • používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě <u>Práce v domácnosti</u> • dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky • používat vhodné prostředky při práci v domácnosti • dodržovat základní principy stolování	• výběr vhodného materiálu na daný výrobek • žehlení různých textilií, údržba oděvů • osvojování návyků při práci • pěstování estetiky, vkusu, kultury odívání • práce se stříhem • vybavení a uspořádání bytu • měření a rýsování • řezání a stříhání • spojování lepením • povrchová úprava • grafická komunikace - technický náčrt • ochrana zeleniny před škůdci • rozdělení zeleniny • pěstování zeleniny • způsoby setí a sázení, doba, správná hloubka • pletí plevele, rozlišení plevelů • obsluha a chování u stolu • zásady stolování, úprava stolu • ukládání a uchovávání potravin, zásady skladování • běžný úklid domácnosti • racionální výživa, výživa, potraviny, poživatiny	6.2. Občan, občanská společnost a stát	Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky Př - rostliny Vl - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání M - geometrie F - technika, stroje a nástroje M - ekonomické výpočty

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
9.	<u>Práce s technickým materiálem</u> • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • umět zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu <u>Práce montážní a demontážní</u> • dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • umět provádět údržbu jednoduchých předmětů <u>Pěstitelské práce</u> • seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin <u>Práce v domácnosti</u> • dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky • používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče	• žehlení různých textilií, skládání • údržba oděvů • osvojování návyků při práci • rozlišování druhů přízí, jehlic, háčků • háčkování krátkého a dlouhého sloupku - jednoduchý vzor • vlastnosti materiálu a užití v praxi • pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování • grafická komunikace - technické náčrty a výkresy • první pomoc při styku s jedovatými rostlinami • sběr léčivých bylinek • aranžování a vazba květin /vánoční dekorace/ • okrasné rostliny • využívání el. spotřebičů při práci v domácnosti • správný výběr pracovních prostředků • údržba oděvů • kultura bydlení • rodinný rozpočet, příjmy a výdaje • základy první pomoci při úrazech v kuchyni		Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky Př - rostliny VI - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání M - geometrie M - ekonomické výpočty

Pracovní výchova				
Ročník	Výstupy školy: žák by měl	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy
10.	<u>Práce s technickým materiálem</u> • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím • umět se orientovat v jednoduchých pracovních postupech a návodech • umět vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky <u>Práce montážní a demontážní</u> • dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • zvládat jednoduchou montáž i demontáž při práci se stavebnicí <u>Pěstitelské práce</u> • znát běžné druhy ovoce <u>Práce v domácnosti</u> • dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky • připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	• práce s hlinou, sádkou, moduritem nebo jinou modelovací hmotou • práce s drobným materiálem /papír, sklo, koženka, korálky, těstoviny, drátky, přírodniny atd./ • výroba dekorativních předmětů a jejich následné využití • vzorník ručních ozdobných stehů - výšivka • provádí opravy prádla /výměna gumy, zkrácení délky apod./ • tvorba technické dokumentace - zásady • čtení jednoduchého technického výkresu • výsadba ovocných rostlin • ovoce - známé druhy, sklizeň, skladování, zavařování • posklizňové ošetření půdy • ošetření ovocných stromů • seznámení s cvičnou kuchyní • racionální výživa, zdravá výživa • ukládání a uchovávání potravin, zásady skladování • práce s kuchařskou knihou • sestavení jednoduchého jídelníčku • práce s moderními pomůckami • základní postupy při přípravě pokrmů	6. 4. Etnický původ	Jv - slovní návod, pracovní postup, pohádky Př - rostliny Vl - hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání - technika, stroje a nástroje - el. spotřebiče M - ekonomické výpočty

6. Hodnocení žáků

Pravidla hodnocení žáků:

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je prováděno podle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech. Žák je hodnocen v průběhu roku grafickým znakem, na vysvědčení je hodnocen slovně. Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování této zpětné vazby by měl být kladen důraz na vhodnou formulaci. Tato opatření mají podpůrný a motivační charakter. Motivační hodnocení je plně v kompetenci učitele (hodnotící razítka, grafické znaky 1 – 5, smajlíci, hvězdičky, atd.).

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu. Je komplexním posuzováním prospěchu a chování žáka.

Klasifikace je jednou z forem hodnocení, provádí se průběžně a celkově na konci každého pololetí.

Předmětem hodnocení jsou výsledky, jichž žák dosáhl ve vyučovacích předmětech s požadavky učebních plánů nebo individuálního vzdělávacího plánu.

Žák je za své výkony hodnocen slovně, v průběhu školního roku budou používány grafické znaky 1 - 5 do žákovské knížky žáka. Při hodnocení pedagog uplatňuje přiměřenou náročnost, přihlíží k věku, k schopnostem žáka a také k tomu, že žák může, v některých předmětech zakolísat kvůli určitým indispozicím. Slovní hodnocení mnohdy lépe vystihuje, jak žák během školního roku pracoval, jak zvládl dané učivo atd. Kvalitní slovní hodnocení může také sloužit jako podklad pro rozhovor o výsledcích žáka například s rodiči, ale i s žákem samotným.

Všichni vyučující podporují sebehodnocení žáků.

Podklady pro hodnocení získává učitel zejména:

- soustavným sledováním žáka při vyučování
- různými způsoby prověřování vědomostí, dovedností a návyků /praktické, pohybové, ústní, písemné/
- analýzou výsledků aktivit žáků, zvláště se zaměřením na manuální zručnost, celkovou sociální vyspělost a samostatnost
- konzultacemi s ostatními učiteli, vychovateli, případně pracovníky speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko – psychologické poradny

Postup při klasifikaci a hodnocení:

- učitel soustavně vede evidenci o klasifikaci žáka
- při klasifikaci přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a jeho postižení
- při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů
- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka

- v odůvodněných případech lze žáka neklasifikovat, o čemž rozhodne ředitel na základě žádosti rodičů a vyjádření odborného lékaře, posudku pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra

Učitel informuje průběžně zákonné zástupce žáka o jeho prospěchu a chování. V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Ředitel školy dbá na jednotnost hodnotících měřítek všech učitelů.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je: jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné. Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Na konci prvního a druhého pololetí vydává škola žákovi formulář vysvědčení.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Hodnocení žáků na vysvědčení

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré
- 2 - uspokojivé
- 3 - neuspokojivé

Kritéria pro klasifikaci chování:

Stupeň 1 - velmi dobré:

Žák respektuje ustanovení školního řádu a osvojil si základní pravidla společenského chování, která dodržuje ve škole i na veřejnosti. Projevuje dobrý vztah k žákům, učitelům i ostatním zaměstnancům školy.

Stupeň 2 - uspokojivé:

Žák se dopustil závažného přestupku nebo se dopouští opakovaně méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu a pravidlům společenského soužití ve škole i na veřejnosti. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit. Předpokladem snížené známky je udělená důtka třídního učitele a prokazatelné jednání třídního učitele se zákonnými zástupci žáka.

Stupeň 3 - neuspokojivé:

Žák se dopouští závažných přestupků proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití a porušuje právní normy. Přes udělení opatření k posílení kázně pokračuje v asociálním chování a nemá snahu své chyby napravit. Předpokladem je udělení důtky třídního učitele. Prokazatelné je projednání závadového chování se zákonnými zástupci.

Návrh na snížení známky z chování se projednává v pedagogické radě. Snížený stupeň z chování je mimo vysvědčení zapsán včetně zdůvodnění do třídního výkazu a katalogového listu žáka.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech teoretického charakteru stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení slovně

- 1 - učivo zvládá bez obtíží
- 2 - učivo zvládá
- 3 - učivo zvládá s pomocí
- 4 - učivo zvládá s trvalou pomocí
- 5 - učivo nezvládá

Kritéria pro klasifikaci:

Stupeň 1 - učivo zvládá bez obtíží:

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů správně nebo s menšími chybami. Ústní a písemný projev je zpravidla správný a výstižný.

Stupeň 2 - učivo zvládá:

Žák osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Ústní a písemný projev má drobné nedostatky ve správnosti a přesnosti.

Stupeň 3 - učivo zvládá s pomocí:

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit jen za pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je málo rozvinutý.

Stupeň 4 - učivo zvládá s trvalou pomocí:

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků četné a závažné mezery. Svě vědomosti dokáže uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Jeho ústní a písemný projev je nerozvinutý.

Stupeň 5 - učivo nezvládá:

Žák si předepsané učivo neosvojil. Jeho ústní a písemný projev je nevyhovující.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech praktického a výchovného charakteru stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení slovně

- 1 - pracuje samostatně
- 2 - pracuje s malou pomocí
- 3 - pracuje s pomocí
- 4 - pracuje s trvalou pomocí
- 5 - práci nezvládá

Kritéria pro klasifikaci:

Stupeň 1 - pracuje samostatně:

Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 - pracuje s malou pomocí:

Žák je schopen pracovat s menšími obtížemi po předběžném návodu učitele.

Stupeň 3 - pracuje s pomocí:

Žák je schopný plnit úkoly pod dohledem učitele.

Stupeň 4 - pracuje s trvalou pomocí:

Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým vedením učitele.

Stupeň 5 - práci nezvládá

Žák není schopen pracovat ani s trvalou pomocí učitele.

Hodnocení žáka je jednotné, na prvním i druhém stupni se použije slovní hodnocení podle odstavců.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním
- prospěl(a)
- neprospěl(a)
- nehodnocen(a)

Žák je hodnocen stupněm:

prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré

prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu nedostatečný

neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu nedostatečný nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí

nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně
- pracoval(a)

Slovní hodnocení

Pravidla pro slovní hodnocení

- hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby o činnosti, pokroku žáka během vyučování
- konkrétní formulace pro slovní hodnocení jsou stanoveny
- slovní hodnocení obsahuje konkrétní vyjádření toho, co žák v daném předmětu zvládl a v jaké kvalitě, vztah žáka k jednotlivým činnostem a aktivitu žáka při výuce. Může mít podobu ústní pochvaly, drobných odměn, jako jsou hvězdičky, razítka atp., nebo udělení "jedničky". Rozumíme jím ale také pozitivní ladění hodnotících soudů, projevování zájmu o názory žáků, dodávání sebedůvěry žákům a jejich povzbuzování. Oceňujeme přitom především chování žáků, nikoli žáky samotné.
- Do výuky zařazujeme žákovské sebehodnocení. Například tak, že si žáci sami připisují ke splněným úkolům hvězdičky a označují si tak to, co dobře umí. Tak vedeme žáky k bezchybnosti a díky prožitým pozitivním pocitům úspěšnosti i k poctivosti

Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, resp. zástupkyně ředitele školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne: ____ opravnou zkoušku z předmětu: ____ s prospěchem: _____ .

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu zůstává nedostatečný

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

- Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.
- Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
- Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
 - napomenutí třídního učitele
 - důtku třídního učitele
 - důtku ředitele školy
- Opatření k posílení kázně se ukládá, jestliže se žák závažně nebo opakovaně proviní proti školnímu řádu, nerespektuje pravidla společenského soužití nebo porušuje právní normy. Opatření z pravidla předchází před snížením známky z chování.
- Třídní učitel uděluje důtku bezprostředně po přestupku a se souhlasem ředitele nebo zástupce školy. O udělení opatření k posílení kázně uvědomí škola neprodleně prokazatelným způsobem zákonné zástupce žáka. Napomenutí třídního učitele a důtku třídního učitele se uděluje za méně závažné porušení povinností stanovených školním řádem (např. pozdní příchody na vyučování, nenošení pomůcek na vyučování, neuposlechnutí pokynů vyučujícího, vyrušování při vyučování).
- Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Uděluje se při vážnějším porušení povinností stanovených školním řádem (např. při nízké neomluvené absenci, opakovaných pozdních příchodech, nevhodném chování, nenošení pomůcek na vyučování, úmyslné poškození majetku školy nebo jiné osoby).
- Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy - katalogový list žáka. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

7. Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy (autoevaluace) napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vlastní hodnocení školy probíhá v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak musí škola věnovat náležitou pozornost procesu vlastního hodnocení vzdělávacího procesu jako celku. Důležité je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu vzdělávacího procesu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Na konci školního roku proběhne každoročně zhodnocení procesu realizace školního vzdělávacího procesu. Zjištěné výsledky povedou k případným úpravám tohoto programu.

Oblasti vlastního hodnocení

- podmínky ke vzdělávání - materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky
- průběh vzdělávání, soulad výuky se školním vzdělávacím programem
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem
- podpora školy žákům, školní klima, spolupráce s rodiči
- výsledky vzdělávání žáků
- spokojenost žáků s výchovou a vzděláváním
- řízení školy, kvalita personální práce
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- vzájemná spolupráce pedagogů
- prezentace školy na veřejnosti

Cíle a kritéria vlastního hodnocení

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

Nástroje vlastního hodnocení

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči, žáky a odborníky v regionu
- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
- srovnávací prověrky, testy
- hospitace a náslechy

Časové rozložení vlastního hodnocení

- hospitační činnost - po celý školní rok
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelkou - 1-2krát za školní rok
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou dle § 9 vyhlášky č.15/2005 Sb. - do konce září
- projednání vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou - do konce října
- srovnávací písemné práce – 1krát za školní rok
- dotazníky na klima školy – 1krát ročně, žáci, učitelé, rodiče
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady – průběžně po celý školní rok